Kecskeméti és Duna-Tisza közi közéleti lap

V. évfolyam,
7. szám

2003.
szeptember

Köztér

HÍRÖS HÉT - 2003 -

Fesztivál keddtől - vasárnapig

Látványos felvonulást tartott a Matthiász János Borrend a fesztivál nyitónapján. Ez alkalommal Balogh Lászlót, a Bács-Kiskun megyei Önkormányzat elnökét avatták a borrend tagjává.

Josef von Ferenczy, Kecskemét díszpolgára Szécsi Gábor polgármestertől vette át a Város Kulcsát.

A Hírös Hét mindenkori hagyományos rendezvénye a kertészeti és élelmiszeripari kiállítás, amelyet az idén két helyszínen, az Erdei Ferenc Művelődési Központban és az Ifjúsági Otthonban tartottak. A kiállításon a „Magyar termék európai szinvonalon" szlogen jegyében a Kecskemét környéki, kistérségi és dél-alföldi termelők, feldolgozók, kutatással, érdekképviselettel foglalkozó szervezetek mutatkoztak be és versengtek egymással.

Ebben az évben a Bács-Kiskun Megyei Önkormányzat nagydíját a fennállásának 55. évfordulóját ünneplő Univer Szövetkezeti Rt. kapta, külön ajándékot vehetett át Szarka Balázs vezérigazgató. A megye különdíját a Kecskemét és Térsége Területfejlesztési Önkormányzati Társulás nyerte el.

Kecskemét önkormányzatának nagydíját a Magyar Szeszipari Szövetség és Terméktanács, különdíját a Bács-Kiskun Megyei Agrárkamara kapta. Különdíjban részesült a Hochmann és Társa Kht., a Virágok Európában egyesület, a Cosinus Gamma Kht. sajtüzeme, a Zwack Unicum Rt. valamint a Kocsis Pál Mezőgazdasági Szakközépiskola és Szakképző Intézet.

Tankönyvosztás cirkusszal

Az idei tanévet némi könnyebbséggel remélték kezdeni a sokgyerekesek, meg a gyermeküket egyedül nevelők is. Hiszen az idén augusztusban már másodszor duplán jött a családi pótlék, amit a normálisan gondolkodó szülők az iskolai felkészülésre fordíttottak. Ám a törvény szerinti ingyenes tankönyvhöz jutás inkább a vesszőfutásra emlékeztetett: egyes iskolák lehetetlenül rövid idő alatt kértek igazolást például az egyedülállóságról. Az efféle anomáliák csak erősítik a feltételezést: ebben az országban az ifjúság nevelésében munkálkodók sajátosan bírják értelmezni a törvényt, és nagyon nem szeretik, ha holmi akciókkal megzavarják a tankönyvvásárt. Amúgy pedig tartják magukat a római bölcsességhez: nem az iskolának, az életnek tanítanak. Ebben az országban pedig - alig kis túlzással - így működik a demokráciának csúfolt anarchia. Egyébként meg: arccal a diák és szülőbarát iskola felé!

Komoly feszültséget okoz, hogy az ingyenes tankönyvek biztosítására szolgáló pénzösszeg a tanév elejéig ténylegesen még nem érkezett meg az iskolákba. Ennek áthidalását a különféle iskolák a legkülönbözőbb módon oldották meg. Van, ahol a szülőktől korábban beszedett pénzt visszaadták, de csak egy bizonyos értékhatárig. Van, ahol eleve szeptember közepi visszafizetésről beszélnek. Van, ahol a tankönyvek árát nem kérték el ugyan a szülőktől, de az ingyenesen kapott tankönyveket az iskola csak átmenetileg, egy tanévre adja ki a gyerekek számára, utána könyvtárállományba kerül. Utóbbi azért is rossz, mert a tanulónak a későbbi vizsgái szempontjából is szüksége lenne még „saját tankönyveire".

A kérdéskörrel kapcsolatban **Sárközy István** alpolgármester lapunknak kifejtette, hogy az ingyenes tankönyvek bevezetését szociális szempontból nem egészen átgondolt döntésnek tartja. Korábban volt egy minimális, talán gyermekenként 2400 forint összegű normatíva - mondta -, ami a tankönyvtámogatás állami fedezetét biztosította. Most az ingyenes tankönyv kötelező biztosítása, ami szociális helyzettől független, forrásokat von el a felső tagozatba járó, szociálisan rászorult gyermekek tankönyv-támogatási alapjából

-ke-

A szerkesztő megjegyzése: A gyermekenkénti (elsőtől nyolcadik osztályig) biztosított 2400 forintos normatív támogatás e tanévben is változatlan. Felhasználásáról iskolánként a szülők és a nevelőtestület közösen döntenek. Ehhez az összeghez - a rászorultsági kör előzetes felmérése után - az állam plusz 5600 forintot biztosított azoknak, akik szociális helyzetük vagy az egyéb, meghatározott kritériumok szerint erre jogosultak. Ezt a családok az önkormányzatokon, illetve az iskolákon keresztül kapják meg. Városunkban talán egy-két olyan iskola lehet, ahol a tanulók szociális összetétele miatt az alpolgármester úr által jelzett gond előfordulhat. Az ezek között számon tartott Kurucz téri Iskolában elmondták, hogy az összesen 8000 forintnyi normatíva gyakorlatilag valamennyi tanulójuk számára biztosítja a szükséges, gond nélküli tankönyvjuttatást.

Kétezer kutyát neveztek

Tizenegyedszer lesz Kecskeméten nemzetközi FCI-CACIB kutyakiállítás a Szabadidőparkban szeptember 13-14-én, 9-17 óráig. Kétezer négylábú kedvencet neveztek be a hazai és külföldi tulajdonosok, a kutyaszerető közönség legnagyobb örömére. A kecskeméti kutya-mustrákat minden évben ezrek tekintették meg. A kiállítás fővédnöke a város polgármestere, Szécsi Gábor és Simicskó István országgyűlési képviselő.

No go-kart

- avagy mi okozza, hogy a közvélemény-kutatók szerint csökken a két párt közötti különbség -

Idén elmaradt az újságíróknak, politikusoknak, színészeknek meghirdetett játékos go-kart verseny, a Hírös Kupa keretein belül. Az ok: a politikusok nem vállalták a részvételt. Ennyi a hír. Pedig két éve Szécsi Gábor polgármester nyert, és tavaly is jelen volt néhány városatya. Nem is értem magamat, miért dühöngök egy ilyen hír hallatán. Miért fontos az, hogy a mai politikai közhangulatot látva egy órára elfeledjük az állandó acsarkodást, egymás pocskondiázását? Kinek hiányzik az, hogy egy jó hangulatú, vicces futam után a fideszes/emeszpés versenyző megpaskolja emeszpés/fideszes társának vállát, és azt mondja: szép volt az előzés? Miért lenne tisztességes, hogy ne csak a választások előtt fél évvel álljanak ki a szebb napokat megélt go-kart pálya mellett a város elöljárói? Ugyan hogyan várhatnánk el tőlük, hogy 2003-ban is elhangozzanak a mondatok mindkét oldalról: Mindent megteszünk, hogy megmeneküljön a ring! Számíthattok ránk! Ez a pálya a város egyik büszkesége! Milyen jogon tételezzük fel, hogy szóba tud állni a ciklus feléhez közeledvén a két politikai oldal egy hírverő rendezvényen? Hogyan juthat eszembe olyasmi, hogy némelyek önkritikát gyakorolva fejet hajtanak azok előtt, akik pénzt, energiát nem kímélve küzdenek azért, hogy ne csukhassa be végleg kapuit az Európa-hírű pálya? Hogyan veszem a bátorságot, hogy ilyen jelentéktelen hírből ekkora ügyet kreálok? A kockás zászlót legközelebb 2006-ban intik le politikuséknál. Én, mint a gokart nem létező Bernie Ecclestone-ja jó néhány embert diszkvalifikáltam magamban. Intézkedéseimmel a verseny szorossá vált…

dobos

REPÜLŐNAP

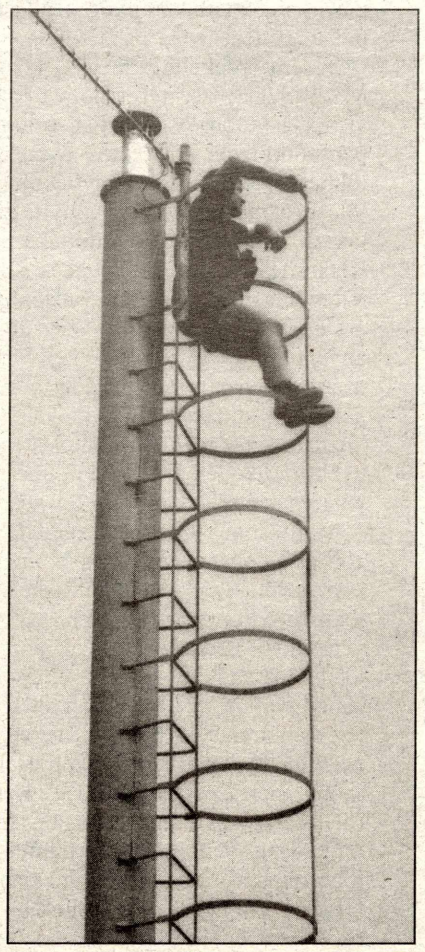

A százezernyi kíváncsiskodó közül a legegyénibb „páholyt" foglalta el Bujdosó József, aki az Autóüveg Kft. kéményéről nézte a légi bravúrokat.

(Cikkeink a 6. oldalon)

Lajos atya lovagkeresztje

A Magyar Köztársaság elnöke - a miniszterelnök előterjesztésére - augusztus 20-a, az államalapító Szent István király ünnepe alkalmából a Magyar Köztársasági Érdemrend Lovagkeresztje (polgári tagozata) kitüntetést adományozta Jávorka Lajosnak, a Kecskemét Széchenyivárosi Szent Család Plébánia plébánosának, a Közösségépítő Egyesület elnökének kiemelkedő közösség- és intézményteremtő munkássága, az egyházi és civil szervezetek építésében végzett tevékenysége, eddigi életútja elismeréseként. Magas kitüntetést - a Magyar Köztársasági Érdemrend Középkeresztje - kapott a a Kecskeméten szintén jól ismert Csató Béla, marosvásárhelyi katolikus főesperes-plébános is. (Képünk: a gratulációt fogadó Lajos atya szüleivel.)

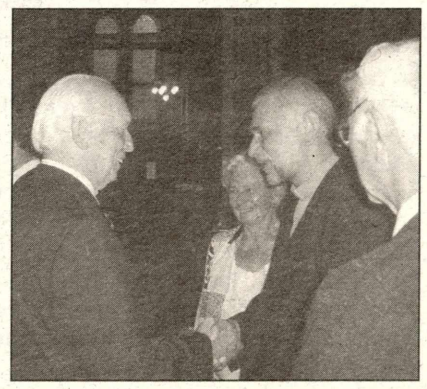

Állásbörzék, nyílt napok

Állásbörzéket és nyílt napokat szervez az ősz folyamán több városban a Bács-Kiskun Megyei Munkaügyi Központ. A börzéken a térség munkáltatóival találkozhatnak az érdeklődők, a nyílt napon a kirendeltségek humánszolgáltatásait ismerhetik meg. Kecskeméten a szokásos helyszínen, az Ifjúsági Otthon tükörtermében várják az állást keresőket szeptember 26-án. Börzét tartanak **Kiskunmajsán** is szeptember 10-én, Tiszakécskén 11-én, **Kiskunfélegyházán** és **Kunszentmiklóson** 24-én, **Kiskőrösön** október 1-én, **Bácsalmáson** pedig 17-én. **Kiskunhalason** nyílt nap lesz november 30-án.

A munkaügyi központ több éve nagy sikerrel rendezi meg pályaválasztási kiállításait. A rendezvény elsősorban a fiataloknak szól, de a felnőttképzés iránt érdeklődőknek is érdemes felkeresniük. A kiállítók a megyében működő szakképző intézmények, felnőttképzők, főiskolák valamint gyakorlati képzéssel is foglalkozó munkáltatók. Természetesen ott lesznek a munkaügyi központ humánszolgáltatással, tanácsadással foglalkozó munkatársai is. A kiállítást kulturális programokkal színesítik, a műsorszámokat a résztvevő iskolák diákjai adják elő. A rendezvénysorozat október 1-én Kiskőrösön kezdődik a Városi sportcsarnokban. **Kecskeméten** az Erdei Ferenc Művelődési Központ lesz a helyszín három napon át október 9-10-11-én. **Baján** október 16-án, Kiskunhalason pedig 28-án tartják meg a pályaválasztási kiállítást.

VERS MINDENKINEK

Lehoczki Károly

Ma reggel

**Ma reggel oly játékos volt a kedvem,
virgoncul pörgött a Nap jojója
izzasztó, dévaj szikrát szórva
bámész népre s a kenyérre
valóért robotolókra.
Ma reggel hihettem volna
példás rend szervezett e tájon,
s hogy fejét lehajtsa, ki elnyűtt, éjjel
többnyire vetett ágyat talál,
s csak igen kemény, ritka télen
arat az utcán a fagyhalál.
Ma reggel a várost róva
oly mérhetetlen szomorú lettem,
pedig úgy tűnhet, akár az óra,
precízen ver, működik,
mint alkatrész a gépezetben,
ki tudja már mióta,
titkos rend szerint az ember.
Ma reggel apámat láttam
évtizedek távolában
ballagni fáradtan a buszhoz,
s amit akkor elítéltem,
hogy eltűri tompán a gondot,
most csodáltam,
s hogy leköpné, ki belőle bolondot
csinált? - hm, vagyunk itt akik
nem bolondok? - feloldoztam szelíden.
E nyomasztó fülledt reggel
lobbanó villámok cikáztak
a mogorván igyekvő társak
máskor ábrándos tekintetében,
s már nem szomorú voltam, de féltem,
lehetek ébren is, csak álom,
hogy erőt véve tengernyi vágyon
méltó dologban, boldogabban
munkáljunk együtt egy roppant egészen.
Ma reggel e rekkenésben
sejtelmes, fondor indulattal
kísértett meg egy lezüllött angyal.
Összezagyvált érdemet, gondot,
s mintha valamit egy törvényről is mondott
volna, hogy ki épített,
az később mindig mindent lerontott.
Akkor a szembeni bérház ablakát kicsapta
a lég s még mindig visszhangzik
bennem annak a nőnek a hangja:
„Elég! Megőrjít, sírba visz ez az
ember, nincs levegőm,
kiszikkad szomjában a lelkem,
hitvány kincseit is mind csak azért hordta
elém, hogy rabságom a végső poklokig fokozza!"**

Kecskemétiek Skóciában

A Kecskeméti Református Egyházközség ifjúsága harmadízben szervezett kirándulást, mely a reformáció elterjedésének útját követte. A trilógia első része a reformáció bölcsőjének tartott két ország Németország és Svájc felkeresése volt 2000-ben. A tavalyi évben a hazai református emlékeken kívül Erdély nevezetes helyeit látogattuk meg. Az idén nyáron pedig a Reformáció távoli útjain címmel azokba az országokba utaztunk el, melyekben nagyobb számban élnek a kálvini hitvallási alapokat vagy a protestáns mivoltukat komolyan vevő hívek. Így került sor Hollandia, Skócia és Anglia bejárására.

A 18 napos útra július 26-án reggel a kecskeméti templomban tartott áhítattal indultunk el, s az első állomás a németországi Eisemroth volt, ahol vasárnap prédikációval, beszámolóval énekkel és orgonajátékkal szolgáltak a fiatalok. Majd három napos hollandiai tartózkodás következett, mely során felkerestük a reformáció fontosabb helyeit. Utrechtben Tüski István lelkésztől képet kaphattunk a hollandiai reformáció eseményeiről és a holland-magyar kapcsolatokról. Nagy élmény volt a peregrinusok táblájánál felcsendülő 105. Zsoltár is.

Kampenben folytatódott az út, ahol a város megtekintése mellett a sok magyar diák által is látogatott teológiát sem hagytuk ki a látnivalók közül. Amszterdamban hajós körutazással néztük meg a várost, majd Haarlem és Hága érintésével Rotterdam következett, ahol a skót misszióban találtunk menedéket és részesültünk meleg (vacsora) fogadtatásban az ott szolgálók jóvoltából. Az ottani kápolnában elhangzó áhítat is segített megérteni, mit is jelent a misszió egy ilyen nagyvárosban.

Ezt követően a reformátusok szempontjából oly fontos, a XVII. században keletkezett hitvallás helye, a gyönyörű dordrechti templom következett, ahol előadást is hallgattunk az 1618-ban kezdődött zsinat és maga a hitvallás jelentőségéről. Komphajóval keltünk át Angliába, ahol Cambridge és York szép épületei és templomai megtekintése után, a skót reformáció fellegvára, Edinburgh következett. Itt három nap alatt bőven volt lehetőség a reformáció emlékeivel megismerkedni. A csodálatos edinburghi várban magyar vonatkozásokkal is találkozhat a látogató, Skóciai Margit királynő kápolnájában. John Knox nyomait kutattuk a St. Giles katedrálisban, az Újkollégiumban és a John Knox házban, ahol előadás mellett személyes benyomást is szerezhettünk a skót reformáció légköréből, a nagy reformátor küzdelmeiről, a katolikus Stuart Mária királynővel való vitájáról. Emellett mód nyílt a város bejárására és a főbb nevezetességek (a skót nemzeti múzeum, a királyi kastély a Holyrood, a városra jó kilátást nyújtó Calton Hill) meglátogatására, és az edinburghi fesztivál-hangulat átélésére. Ezen a hétvégén a vendéglátó gyülekezet templomában a helyiekkel együtt szolgálva vettünk részt az istentiszteleten, mely önmagában is nagy élmény volt, s melyet még személyesebbé tett az utána következő kávézás.

Ez után a skót felföld, a Highland meghódítása következett. Itt a reformáció nyomaival nem épületekben vagy múzeumban találkoztunk, hanem a felvidékiek vendégszeretetében, ahol a faluba későn érkező, szállás nélküli csoportnak a helyiek szeretete nyújtott egy éjszakára menedéket.

Loch Ness titokzatos tava mellett elsuhanva érkeztünk meg egy kis faluba a Fife térségben. A freuchie-i kis gyülekezet - hasonlóan a hazaiakhoz - nagy szeretettel és szintén vacsorával várt bennünket. Nagy élmény volt a velük való személyes találkozás és a gondoskodás átélése. Programunkban szerepelt a falklandi kastély megtekintése, ahol Európa első teniszpályája (1539) is található, valamint kirándulás a Lomond Hill-re, ahol William Wallace skót szabadsághős emlékére játékos vetélkedőt is tartottunk. Külön ajándék volt számunkra, hogy a szomszédos Falklandon a két gyülekezet által szervezett esti grill-szeretetvendégségen skót dudazenekar adott kisebb koncertet tiszteletünkre, sőt a látványos és hangzatos skót dudákat még ki is próbálhattuk. Megszólaltatni csak keveseknek sikerült.

St. Andrews hangulatos utcái, és a régen oly híres kolostor megtekintése sem hiányozhatott a programból. A lenyűgöző méretek még romjaiban is őrzik egykori kolostor méltóságát. Az itteni várból hurcolták fiatal éveiben John Knoxot is gályarabságra, s itt álltunk meg egy pillanatra George Wishart mártírhalált halt reformátor emléktáblája mellett. Dundeeban nagy élményt jelentett a híres Scott kapitány Déli-sark kutató hajójának a Discoverynek és a hozzá kapcsolódó kiállításnak a megtekintése.

Innen Perthbe tartott utunk, ahol a helyi ifjúsági munkások szerveztek közös kirándulást, és részt vehettünk egy koncertes istentiszteleten, ahol együtt is énekelhettünk a gyülekezet fiataljaival. Nem maradt el itt sem John Knox híres temploma, a St. John gazdag anyagának megtekintése sem, melyet a gyülekezet lelkészei mutattak meg.

Anglia felé haladva, az utolsó skót faluban megpihentünk a híres Gretna Green-i kovácsműhely mellett, ahol évszázadokig adták össze a fiatalon házasodni vágyókat, amit az akkori angol jogrend nem engedett meg. Skóciát elhagyva Oxford ódon utcáit járva csodálkoztunk rá a tudomány e csodálatos fellegvárára, ahol a kollégiumokhoz egy-egy szép kápolna is kapcsolódik, amely - mint a híres Merton College-ban - bennünket is hálaadó imádságra indított.

Az utolsó nagy állomás London volt, ahol a nagyvárosi élet, a sokszínűség, a szépségek csodáit élhettük át. Nem lehet elfelejteni a Westminster apátságban átélt istentiszteletet sem, melynek hivatalosságán sokat oldott, hogy a templomból kifelé menet, az istentiszteletet tartó fiatal lelkész közvetlenebb hangra váltva szóba elegyedett a tanulmányúton résztvevő fiatalokkal.

Mint az előző két út, ez sem puszta kirándulás volt, hanem a sok látnivaló mellett mind a buszon, mind az adott helyeken rövid előadásokat hallgattunk a reformáció fontosabb állomásairól, személyeiről, s ahol lehetett énekeltünk. Mivel minden szálláson egy-egy gyülekezeti terem padlóján vagy szőnyegén hajtottuk álomra fejüket, megismerkedhettünk az adott gyülekezet életével, s többször nyílt lehetőség személyes párbeszédekre is. Az út megszervezésben sokat segített Ken MacKenzie, a budapesti skót gyülekezet lelkésze.

A közösséggel együtt sok élményt éltünk át, ez erősítette az eddigi barátságokat, és alkalom nyílt a keresztyéni türelem és előzékenység megélésre is egy-egy sorban állásnál, vagy reggeli készítésnél. Ezt segítették a mindennapi áhítatok, melyek során Jakab levelét vettük végig. Közös étkezések, játékok, viccek, kirándulások, túrák tették változatossá a napokat. Így került sor a skót hagyományokban található "hering - királynő" választásra is.

A 6296 kilométeres út hatalmas élményt jelentett a résztvevő 48 fiatalnak, s a skót reformátusok hitét, kedvességét, nemzeti elkötelezettségét látva, mi magunk is megerősödtünk hitünkben, identitásunkban. Istenünk gazdag áldása volt, hogy a sok élmény és látnivaló mellett semmi baj nem történt velünk, s még a gazdag esőjéről híres sziget is csodálatos idővel fogadta a magyar zarándokokat.

Zárásul ide kívánkozik Robert Burns, Skócia leghíresebb költőjének egy rövid verse, a Selkirki áldás: Ennek, ki dús: megárt a hús; / Amaz ennék, de nincsen. / Nekünk jut is, meg bírjuk is / Legyen áldott az Isten!

Bölcsföldi András ifjúsági lelkész

Pont a pornóügy végén 2

Az ügyben érintett Kohajda László írása

Az előző havi lapszámban Pont a pornóügy végén címmel jelent meg magyar aláírással a cikk, "első" változata. A szerző leírja, hogy mi történt: a Megyei Pedagógiai Intézet honlapjára, onnan pedig a márciusi CD-s pedagógiai szakmai kiadványára került öt darab pornográf kép, aminek ürügyén a megyei vezetés menesztette az igazgatót. Ez az alapinformáció, amit sajátos szemszögből írt a szerző, erős érzelmi fűszerezettséggel. Sajátos látásmódja felháborított és arra késztetett, hogy ugyanezen cikk második - az igazság(osság) szándékával írt- változatát megküldjem a szerkesztőségnek.

Már a címmel is baj van: "Pont a pornóügy végén". Valójában nincs pont az ügy végén, hiszen a rendőrség még javában nyomozott, amikor az MSzP-SzDSz többségű megyei vezetés a fegyelmi határozatát meghozta illetve amikor a cikk íródott. Azért sincs pont a végén, mert - minden médiának, aki megtisztelt azzal, hogy megkérdezzen, elmondtam- jogorvoslatért fordulok a bírósághoz, tehát az ügy évekig elhúzódhat.

Rendkívül méltatlannak és hiteltelennek tartom az előző lapszámban megjelenteket. Tételesen a következőket. Először is a cikk szerzője szakmai sikereimet/sikereinket megkérdőjelezi, ugyanakkor a Köztér 2000 novemberi száma egy komoly szakmai sikerünkről számol be, és személyemet is komoly szakmai dicséretben részesíti - a kérdőíves felméréseink eredményéről nem is beszélve. Másodszor: nem igaz az, amit a szerző tényként közöl, hogy ti. "az ominózus CD-k már januárban elkészültek", és visszautasítom azt a megalázó és az igazsággal köszönő viszonyban sem levő, erősen részrehajló megfogalmazású állítását, miszerint "erre a CD-re januártól márciusig senki sem volt kíváncsi, hát ritka fontos, hézagpótló kiadvány lehet".

A megyei vezetés az ügy kirobbantása után belső vizsgálatot indított, melynek eredményeképp azt vélelmezték, hogy nem gondoskodtam kellő - külső behatolás elleni- védelemről, és hogy belső mulasztások sora vezetett oda, hogy 5 pornókép lapul meg a CD-s kiadvány egyik mappájában. Érdekes tény, hogy a belső vizsgálatot úgy végezte a megye, hogy közben a központi számítógép páncélszekrényben volt elzárva (!?)(vö.: Pelikán elvtárs tanúvallomása). A szerveren linux tűzfal véd a külső behatolástól, és az informatikus részéről történt mulasztás, amit elismerve már áprilisban kártalanította az intézetet. Jómagam hivatalos írásban tájékoztattam a megyei közgyűlést arról, hogy az intézet éves munkatervébe beépítve, írásbeli igazgatói utasításokban, továbbá munkaértekezleteken hogyan gondoskodtam a biztonságos működésről. Ezeket a tényeket azonban figyelmen kívül hagyták, sőt az ellenkezőjét hangoztatták amikor az állásomból menesztettek.

Az sem érdekelte a megyei közgyűlés MSzP-SzDSz vezetését, hogy a fegyelmi vizsgálat többi vádpontját (mert vádpontból -biztos, ami biztos- összeszedtek többet is) tételesen, bizonyítékok megjelölésével cáfoltam valamennyit. El akartak távolítani és eltávolítottak. Először KHT-sítéssel, de ez túl nehéz és drága lett volna. Igaz, közgyűlési döntés szól arról, hogy az átszervezésről szóló anyagot a főjegyzőnek be kell terjeszteni a megyei közgyűlésre, de most, amikor már "sikeres" fegyelmi határozatot hoztak - most már nem fontos a "hatékonyabb működés érdekében" történő teljes intézmény átalakítás.

"Mindezt már ősszel kitervelték" hangzott el valóban a fideszes Molnár Judit képviselő asszony szájából, amelyet Balogh László megyei elnök azzal az érvvel próbált védeni, hogy "ez merész feltételezés" és hogy "az egész ügy márciusban pattant ki". Igen. Ősszel kitervelték és márciustól májusig megvalósították. Így is gondolhatta a képviselő asszony, mert ez is logikus. De itt nem erről van szó. A megyei vezetés fél éves működése alatt szinte valamennyi, a jobb oldallal szimpatizáló megyei vezetőt menesztették. Ezt tervelték ki, ennek része volt az én eltávolításom is és ezt igazolják vissza a tények: Imre Károly lemondatva, Kecskés László lemondatva, Hertelendy Ferenc, Korbély István eltávolítva, Nemess Nagy Tibor átszervezve, Kohajda László eltávolítva… a folytatást nem írom le, de aki figyel, az tudja milyen nevek jönnek még.

"Betemetjük az árkokat" hangzott az MSzP-s választási ígéret. Csak azt hallgatták el derék baloldali politikusaink, hogy az árkok alján ott lesznek majd a jobboldal vezetői is.

Utoljára hagyta a fent hivatkozott cikk szerzője a leginkább vérlázító részt. Azt a feltételezést sulykolta, hogy a Fideszes kecskeméti városvezetés azért nevezte ki egy volt alkalmazottamat Oppelt Józsefnét egy kecskeméti igazgatói állásba, hogy ő ott engem mint helyettest alkalmazzon ("zsíros állás"). Jelentem, Oppeltné azért lesz a Magyar Ilona Általános Iskola igazgatója, mert a kecskeméti közgyűlés -egy szavazat-különbséggel- jobb szakembernek ítélte meg, mint a másik pályázót. Mindemellett kikérem magamnak, hogy az adott szavam megkérdőjelezzék. Márciusban leírtam, nyilvánosság előtt többször elmondtam, hogy nem kívánok a közeljövőben egyetlen kecskeméti iskolában sem vezetőként dolgozni. Kérem, ha hazugnak is feltételeznek, mint ahogy eddig 5 éves közszereplésem alatt arra egyetlen egyszer sem adtam okot, legalább ne folytassanak ellenem lejáró kampányt. Szeretnék még aktívan dolgozni, tenni a városért, a gyerekekért, egy szebb jövőért Európában, és így szeretném megérni a nyugdíjaskort is. Köszönöm.

Köszönöm, hogy az ügyben érintett írásának is helyet adtak a Köztérben.

Augusztus végén a Kecskeméti Munkaügyi Bíróság ideiglenes intézkedésként hozott végzésben rendelte el, hogy Kohajda Lászlót a megyei önkormányzat 15 napon belül, munkaügyi perének lezárásáig helyezze vissza igazgatói beosztásába.

Mint ismeretes, a „CD-pornó"-ügy márciusban robbant ki, amikor több száz, megyei iskolába és óvodába postázott ki a megyei Pedagógiai Intézet egy olyan szakmai anyagot, amelyre valamilyen módon öt pornókép került. Az intézményt fenntartó megyei önkormányzat vizsgálatot rendelt el az igazgató ellen, majd vezető beosztásából májusban felmentette. Kohajda László a munkaügyi bírósághoz fordult.

Mint dr. Ferenczi István főjegyző tájékoztatta lapunkat, a munkaügyi per érdemi részében még nem született döntés. A közbenső végzést, mely szerint az igazgatót a per befejezéséig vissza kell helyezni munkakörébe, az önkormányzat - soron kívüliséget kérve - megfellebbezte.

Kertészeti konferencia

Erdei Ferenc tiszteletére első ízben 2001-ben rendezett emlékülést a Kertészeti Főiskola, elsősorban agrárökonómiai témájú szekciókkal. A konferencia olyan sikeres volt, hogy a szervezők úgy döntöttek: minden páratlan évben újra megrendezik, hagyományt próbálván teremteni. Így a II. Erdei Ferenc Tudományos Konferencia az idei Hírös Hét egyik kiemelkedő eseménye lett.

A kétnapos tanácskozás résztvevőit dr. Sztachó-Pekáry István rektor köszöntötte. A plenáris ülés díszvendége Németh Imre mezőgazdasági miniszter lett volna, de nem tudott eljönni, helyette dr. Marton István minisztériumi főosztályvezető tartott előadást A mezőgazdasági termelés és termék-előállítás jövőképe címmel. E jövőkép most már minden bizonnyal csak az Európai Unió keretei között vázolható fel, így a főosztályvezető is elsősorban arról beszélt, mit kellene tenni, hogy versenyképesek maradjunk, szembe kerülve egy nagyon fejlett agrárgazdasággal.

Eberhard Czekalla professzor, az Erfurti Kertészeti Főiskola vezetője a kertészeti képzéssel és továbbképzéssel szemben támasztott követelményekről tartott tájékoztatót az uniós csatlakozás tükrében. A professzor jól ismeri Magyarországot, hiszen több évtizedes kapcsolat köti a Kecskeméti Főiskola Kertészeti Karához. Mint elmondta, úgy látja, mintha a magyar agrárvállalkozókat még mindig kevéssé érdekelné, hogy hamarosan bekerülünk egy óriási piacra. Enyhe kritikát fogalmazott meg az itteni kertészképzéssel kapcsolatban is, véleménye szerint az oktatói gárda túlságosan elszakadt a gyakorlattól. A fiatalabb hallgatóságot valószínűleg nem örvendeztette meg a professzor kijelentése: tapasztalatai alapján az európai birtokméretek nem teszik szükségessé a főiskolai diplomát, ezek irányításához elegendő a középszintű szakmai végzettség. A német újraegyesítést követően az erfurti főiskola több ezres hallgatói létszáma mostanra hatszázra apadt.

A plenáris ülés után a konferencia szekciókban folytatódott, melyek közül az ifjúságit az idén először szervezték meg.

m

Könyv a Hírös Hetekről

Jövőre már hetven esztendeje lesz annak, hogy Kecskeméten új hagyományt teremtettek az 1934. évi Hírös Hét országraszóló rendezvényeivel. Az 1930-as évek válságos időszakában létfontosságú volt a város számára a bemutatkozás, a figyelem felkeltése, az idegenforgalom megszervezése, és piacok szerzése a gyümölcs- és baromfiexport érdekében. Demonstrálni szerették volna azt is, hogy kulturális téren is felzárkózhat Kecskemét a hasonló nagyságrendű városokhoz.

A rendezvény "kitalálója" és kezdeményezője a Kecskeméti Ipartestület volt, amely 1934-ben ünnepelte 50 éves jubileumát, s ugyanekkor Kecskemétre tervezték az országos Iparoskongresszus megrendezését is. Az iparosok javasolták, hogy ezzel egyidőben legyen a szokásos kecskeméti barackkiállítás, kiegészítve országos mezőgazdasági, ipari és kereskedelmi kiállításokkal. Néhány meghatározó kortárs személyiség nagy ívű koncepciója és a több száz szervező hónapokig tartó munkája által lett a Hírös Hét látványos kulturális és idegenforgalmi programmá. Az eredetileg tervezett szakmai kiállítások és rendezvények mellett a Kecskemét jellegzetességeit és hagyományait bemutató tárlatok (képzőművészeti és fotókiállítás, konyhaművészeti, népművészeti, iskolatörténeti) és szabadtéri bemutatók (pásztorélet, gyermekfelvonulás) vonzották leginkább a közönséget. Katona József emléke előtt többek között a Városháza előtti emlékkő felavatásával és a Bánk bán díszelőadásával tisztelegtek, a zenei rendezvények közül pedig kiemelkedett Kodály Zoltán ez alkalomra írt három új művének szabadtéri ősbemutatója a Piaristák terén.

Az első Hírös Hét teljes erkölcsi és anyagi sikerrel zárult; egy hét alatt csak a kiállításokat 60 ezren tekintették meg, 25 ezer vendég (köztük sok külföldi) érkezett, számos megrendelés és üzleti kapcsolat született. A szakmai testületek és minisztériumok a legmagasabb szinten képviseltették magukat, az elismerő újságcikkek száma több száz, a rádió egyenes adásban közvetítette a legfontosabb eseményeket. (Móricz Zsigmond Kecskemétről szóló beharangozó előadását 1934. március 28-án sugározták.)

1935-ben a természeti csapások sorozata, fagy, jégverés, aszály miatt elmaradt a Hírös Hét, 1936-ban azonban ismét megrendezték, hasonlóan gazdag és sikeres programmal. 1939-ben országos borfesztiválnak adott otthont Kecskemét. 1948-ban Hírös Város Ünnepi Napjai névvel volt hasonló rendezvény. A Hírös Hét nevet még 1956-ban is megtartották, a rendezvényre ekkor már nem a barackérés idején, hanem október elején került sor. (Így az aradi vértanúk emlékére a Kossuth-szobornál tartott megemlékezést szüreti felvonulás, majd a piarista gimnáziumban megrendezett szüreti bál követte.) Az ötvenes években ezt követően Hírös Napokat tartottak, sok sportrendezvénnyel, munkástalálkozókkal és politikai nagygyűlésekkel, majd a „Szüret az Aranyhomokon" és a „Bács-Kiskun megyei Szüreti Napok" vette át a helyét.

Az egykori Hírös Hét nevét, szellemiségét, hagyományait 1994-től elevenítik fel újra.

Mindezekről részletesebben is olvashatnak az érdeklődők Székelyné Kőrösi Ilona könyvében, amely az idei Hírös Hét Fesztivál napjaiban jelent meg.

A lehetőség - teremt(het)

Aligha hívták volna meg a huszadik század elején, közepén Bartók Bélát, Karinthy Frigyest, Basilides Máriát, Németh Lászlót és másokat Kecskemétre, nem szerveznek művelődéstörténeti érdemű ősbemutatókat, ha a millennium és az első világháború között nem építenek olyan gyönyörű dísztermes épületeket, mint a városháza, az Újkollégium, a Cifra Palota, az Úri Kaszinó.

Hála Gódor József egykori tanácselnök ötletének, meg a mostani nagyvonalú városközponti felújításnak, a főtér szinte kínálja magát nyári gyönyörűségekre.

Az idei programért elismerés illeti a szervezőket. Bár megoszlanak a vélemények a világzenéről - köszönet a KÉSZ áldozatkészségének a Zenél az egész világ programért - , várjuk a folytatást. A Kodály Fesztivál, szűkebb körben, emlékezetes produkciókkal ajándékozta meg az érdeklődőket. (Nagyon tetszett például a Városi Szimfonikus Zenekar záróhangversenye.)

Végre kinyitotta kapuit - tudtommal elsősorban Sárközi István alpolgármester fáradozásainak köszönhetően - a Városházi Udvar. Egy színfolttal gazdagodtunk..

Az István király is megtalálta a maga közönségét a szabadidő-központban.

Nem célunk sem a nyári program teljes számbavétele, még kevésbé értékelése.

Szólni kell a Hírős Hét Fesztivál legnagyobb kulturális teljesítményéről, az Univer Táncos Péter Együttes elszomorítóan a délutáni órára szorított nemzetközi foklórtalálkozójáról. Fergeteges siker volt, Örömünkre, mert annak idején a Hírös Napok Kodály, Bartók és népdalbemutatókkal, a tiszta forrás felmutatásával vált országosan elismertté. Kíváncsian vártam, hogy a város részéről, a művelődési intézmények vezetői közül kik gratulálnak az egészet a szó szoros értelmében összekalapozó-szervező, mindenre figyelő szervezőjének, Mónus Ferencnének. Közülük senkit sem láttam...

Hol tartunk a városok versenyében, ez foglalkoztat.

Remélhető, hogy valaha is annyi embert vonz Kecskemétre egy sajátos - csak itt, csak így és csak ekkor és ekkor - speciálisan, minden tekintetben (!) értékálló, összetéveszthetetlen évről-évre ismétlődő kecskeméti program, mint például a debreceni virágfesztivál? A televízióban is láthattuk a római kori Savariát fölidéző játékok páratlan sikerét, hallottunk a Marton Évás (!) operafesztivál fél-százezres közönségéről, említhetnők Kapolcsot, - más „műfajban" - a bajai halászlé-fesztivált. (Ne feledjük a repülőnapot persze, de az más ügy, újragondolt folytatásra vár.).

Kicsit - 15 kilométernyit - túllépve trianoni határainkon bekukkanthatnók a Fertő tó osztrák oldalán rendezett, több mint 6000 személyes nézőterű operett-fesztivál valamelyik előadására, ha sikerülne jegyet szerezni. Ebben az évben ugyanis mind a 32 (!) előadásra elkelt az összes jegy, vagyis 232 ezren tapsolják az előadásokat. Hivatkozhatnék egy kis finn városka népzenei és folklór bemutatójára, ahol a résztvevők száma megközelíti az ezret, a nézőké pedig túl lépi a százezret. (Itt Kecskeméten ma 2003. augusztus 28-án tudom az Internetről jövő évi programjukat, a két-három hét múlva kezdődő Kecskeméti Népzenei Találkozó kínálatát sehol sem láttam, hallottam.

A pénz hiányzik? Az is! Az említett osztrák színpad egy millió euróba került, de a fenntartó, híres osztrák borász egyedi joggal árusíthatja borait. Ha csak minden tizedik látogató iszik meg egy-két pohárkával... Aggasztóbb a szellemi befektető szándék, a telitalálat koncepció hiánya. Hiába dolgozná ki azonban például egy edző az Arsenalt is legyűrő taktikát, ha a meccsről elfelejtik értesíteni a közönséget, vagy a gondnok nem tudná: szögletzászlók és kapuhálók nélkül nincs meccs. Tetszenek érteni?

A múlt század harmincas éveiben néhány városszerető polgár kincskereső mozgalmat indított. Tudták, hogy nem találhatnak gyémántot, aranyat a határban, de még Attila sírját sem, de ezeknél nagyobb értékekre vadásztak. Ötletes, a bimbóban a virágot, a rügyben a gyümölcsöt meglátó emberek után kutattak. Nem is kellett olyan nagyon keresniök, mert jó szemű embernek - ahogyan régen mondták - „az aktívus ember" érzékeny a tehetségekre. A bölcs vezetőktől szabad utat kapnak dolgozhatnak, amennyit csak akarnak. Nem győzöm elégszer fölhozni például a bugaci idegenforgalom példáját. Olyan emberek találták ki, részben a bugaci kisvasút megmentésére, akiknek ehhez se hivataluk, se funkciójuk nem volt. Csak éppen fölfedezték a kínálkozó lehetőséget, csak éppen a város legjobb koponyáitól kértek segítséget. A jeles francia vendégeket például az a Hajnóczy Iván igazgató kalauzolta, akit megéljeneztek volna egy párizsi előadóteremben is. Olyan ember volt az egyik szervező (Tóth László), aki nemcsak azt tudta Bartókról, hogy nagyszerű muzsikus, hanem azt is, hogy érdekli az ornitológia és tisztában volt a bugaci madárvilág értékeivel. Ezért is kedvelte Bartók ezt a tájat! A bugaci idegenforgalom hatvanas éveinek reneszánsza pedig annak a Reile Gézánénak volt köszönhető, aki nemcsak rangbéli státuszos emberek tanácsaira támaszkodott (tanácselnök-feleségként ugrottak volna kérésére), hanem kiszimatolta, hogy Szilvásváradon méltatlan beosztásban senyved az ország egyik legkiválóbb, igaz, osztályidegen lószakértője. (E lépése nélkül aligha jutottak volna el a magyar fogathajtók, ahová eljutottak). Tudta: a tehetség tesz csuda dolgokat! Azt is tudták, hogy a városszeretet nagy hajtóerő és ezért vettek részt közreműködőként sok ezren az első híres napokon, vagy a Szent István napi felvonuláson, ráadásul "ingyér". Akkoriban ugyan nem kaptak fizetést úgynevezett módszertani előadók, meg nagy kulturális intézmények, de volt Francsek bácsi. Meg is sértődtek volna a törzstagok, ha nem fordul hozzájuk segítségért. A szombathelyi polgármester is - okosan - még a sok ezer turistánál is jobban örült annak, hogy milyen sokan tettek valamit a Sávária napok sikerért. (Mentek az emberek Kecskemétről is megnézni...)

Látszólag elkalandoztam az idei, kecskeméti nyártól, de remélem, csak látszólag.

Én is kellemesen érzem magam például a Hírös Napokon, de azt szeretném, ha több másutt élő számára töltődne meg tartalommal a hírös jelző megyei jogú városunk neve előtt.

Heltai Nándor

Lesz-e előrelépés fotómúzeum-ügyben?

A Magyar Fotográfiai Múzeum évek óta a fennmaradásáért küzd, no meg azért, hogy a megye, de legalább a város a magáénak érezze. A felbecsülhetetlen értékű gyűjtemény továbbra is gazdátlan, mármint ami az erkölcsi elismerést illeti. Az anyagiakról nem is beszélve. Kincses Károlyt, a múzeum igazgatóját arról kérdeztük, történt-e a közelmúltban előrelépés a jövőre nézve?

- Vízválasztó lesz ez az év a múzeum életében. Nem vitás, hogy valamerre mozdulni kell tizenkét év után. Egyrészt kinőttük az épületet, és ezt a problémát kétféleképpen lehet orvosolni. Vagy terjeszkedünk a mostani épülettel, vagy újat keresünk. Másrészről sem a város, sem a megye nem támogatja rendszeresen a múzeumot, csak aprópénzekből, és egy-egy kulturális pályázatból élünk. Úgy gondolom, ha a múzeum Kecskemétre és ezáltal a megyébe hozza a fotóművészet értékeit, és kecskeméti, megyebeli látogatók is vannak, ez valamifajta kötelezettséget is jelent. Ki kell mondani mindkét önkormányzatnak, vagy nem adnak semmit, vagy megpróbálják megkeresni a rendszeres anyagi támogatás lehetőségét. Az elmozdulás érdekében Gecser Ottó, a Magyar Fotográfiai Alapítvány kuratóriumának elnöke Alföldi Albertnél, a megyei közgyűlés elnökhelyettesénél járt. Ott azt az ígéretet kapta, hogy valamelyik szeptemberi önkormányzati ülésen talán szóba kerülhet a múzeum ügye. Jóakaróink tanácsára írtunk is egy elterjesztési javaslatot Alföldi úrnak, hogy mit kellene a közgyűlés elé vinni. Gecser Ottó egyébként hónapok óta hiába próbál időpontot egyeztetni Szécsi Gábor polgármesterrel. Nem mondom meg, hogy bízom-e a folyatásban, de ha ebben az évben nem lesz előremozdulás, akkor nekem is meg kell hoznom a döntésemet. Ebben akár az elköltözés is benne van. Nem lehet egy ekkora intézményt minden évben a nulláról kezdeni, hiszen a költségvetés körülbelül 50 millió forint egy évben. Nem azt várjuk el, hogy ők tartsanak el bennünket, elsősorban gesztusszerű támogatásra várunk. Arra, hogy valaki magáénak érezzen bennünket.

És valami örömtelit is! A múzeum megduplázta magát. A meglévő egymillió képet, anyagokat, értékeket ugyanis már az interneten is el lehet érni! Ez, kivételesen csak tőlünk függött! - mondta befejezésül Kincses Károly.

Elérhetőség: **www.fotoklikk.hu, www.fotomuzeum.hu.**

ÓRA

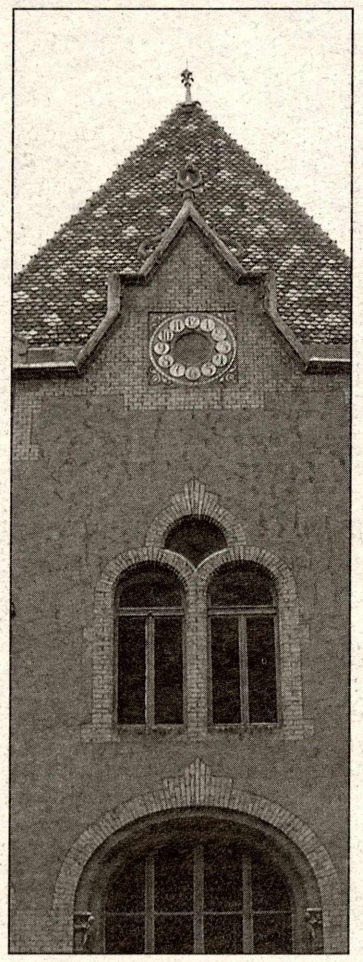

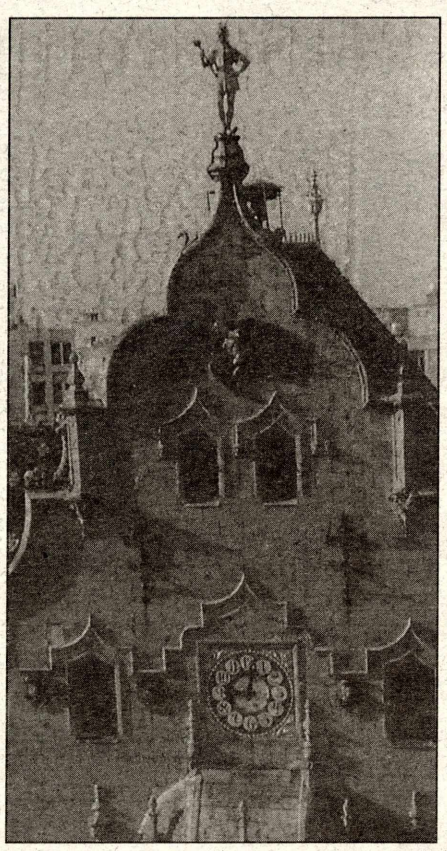

A kecskeméti óratörténet a helyi polgárok nagyvonalúságának története is - hangsúlyozta Farkas P. József egy nyárvégi sajtótájékoztatón. Bárkányi Ernő, a PORTA Egyesület ÓRA-KÖR elnöke a közösség újabb jelentős vállalkozásáról számolt be: felkérésükre Hanga István és fia, Hanga Zsolt órásmesterek felújították a Városháza belső díszudvarán található díszórát, melyet ünnepélyes keretek között - a Pusker család zenei kíséretében - indítottak el a nyár utolsó napján.

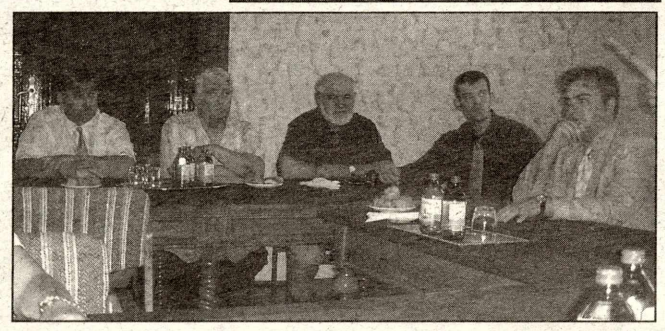

VÁROSHÁZI UDVARSZÍNHÁZ

Régi álom vált valóra június 6-án a kecskeméti Városháza Udvarszínházának megnyitásával. Úgy másfél évtizede, dr. Mező Mihály tanácselnöksége idején vetődött föl először a gondolat, hogy a városháza egyik udvarán színházi előadásokat lehetne tartani. Két évvel ezelőtt indult újra a kezdeményezés immár a terv gyakorlati megvalósításának lehetőségeit kutatva. Ezúttal a város Közgyűlése egymillió forintot szavazott meg erre a célra, s külön köszönet illeti a rendezvény külső támogatóit - tekintettel arra, hogy a jegybevétellel együtt közel hatmilliós költségvetéssel zajlott ez az eseménysor. A 300 fős befogadóképességű Udvarszínházat Kecskemét Önkormányzata és az EFMK közösen üzemelteti, amely új korszakot nyit: mint a kecskeméti nyár nemzetközi érdeklődésre is számot tartó kulturális rendezvénye, a Városháza Udvarszínháza idegenforgalmi vonzóerővel is bír az idelátogatók számára - ilyenformán szerepel az utazási irodák és szállodák kínálatában is.

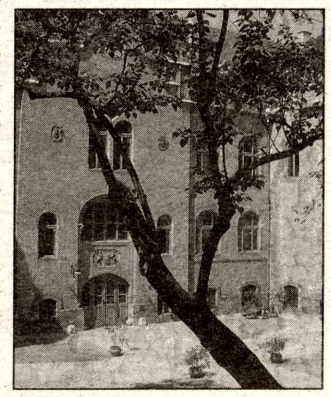

Mindenképpen olyan kialakításra törekedtünk - tájékoztatta lapunkat **Sárközy István** alpolgármester - ami jellegében, kialakításában messzemenően illik ebbe a csodálatos műemléképületbe. Nagy segítséget nyújtott ehhez **Farkas Gábor** építész. Mindaz a technikai bázis, ami egy színház működéséhez elengedhetetlen, nagyrészt már kiépült a földben, falakban, s a költségvetés biztosítja a munkálatok teljes befejezését. Idővel elkészül a lelátó is, s a színvonalas vendéglátásról is gondoskodni tudunk. A Díszudvar önmagában is szép különféle rendezvények tartására, ily módon közcélú kulturális térként hasznosul. Háttérelemként a látvány szépségét fokozza az épület stílusosan tervezett belső részkivilágítása. Az idei évadot kísérleti évnek tekintettük. A nyár folyamán több országosan ismert művész és három-négy világsztár is színpadra lépett. A magyar és egyetemes kultúra legjelesebb alkotásai voltak láthatók. A színvonalas, széles műfaji kínálatú programot a következő évadban a nézők tetszése, igénye alapján alakítjuk ki. Szándékaink szerint az Udvarszínház alkotóműhelyként is funkcionálhat, ahol igényes darabok születhetnek. A nyelvi rokonság szempontjából legközelebb álló finn testvérváros szimfonikus zenekarának koncertje stílusosan nyitotta az udvarszínházi esték sorozatát. Jövőre természetesen egy másik testvérváros hasonló bemutatkozása következik majd. Jó érzés volt tapasztalni az előadókkal való tárgyalások során, hogy azok a művészek, akik a nyári vakációjukat a világ legkülönbözőbb színpadain töltötték, azonnal igent mondtak a kecskeméti felkérésre, sőt annyira szívükön viselték az Udvarszínház ügyét, hogy akadályoztatás esetén egymás közötti rugalmas időpont egyeztetésre is hajlandóak voltak. Mindenféle szempontból szép eredménnyel zárult ez a kísérleti évad. Két előadás kivételével olyan telt ház előtt folyt az előadás, hogy pótszékeket kellett vásárolnunk. A kecskeméti közönség újfent bebizonyította, hogy - műfajtól függetlenül - a nívós, rangos előadásokat szereti. Ennek szinte váratlan példája volt **Márai Sándor A pisztoly** című darabja, ahol még a pótszékeken kívül is állt a közönség. Tapasztalataink birtokában reméljük, hogy jövőre még több előadással kedveskedhetünk a művészeteket szerető közönségnek.

-ke-

A rangsor végén

Harminckét mutató alapján hasonlították nemrégiben össze kutatók a magyar megyeszékhelyeket, azt próbálván megállapítani, hol a legjobb ma élni. A mutatókat szorzószámokkal látták el, mégpedig úgy, hogy a mezőny első harmadában szereplők három, a középsőben kettő, az utolsóban lévők egy pluszpontot kaptak. A pontok alapján alakult ki a végső rangsor, amelynek élére - valószínűleg nem meglepő módon - Győr került. Kecskemét igencsak hátul, a 15. helyen végzett.

A Népszabadságban megjelent táblázatból és elemzésből kiderül, hogy Kecskemét csupán egy szempontból bizonyult legjobbnak: itt a legtágasabb az élettér. Nálunk egy négyzetkilométerre 333 lakó jut, míg a legzsúfoltabb városban, Pécsett 975. Ez valószínűleg annak tudható be, hogy Kecskemétnek nagy a külterülete. Ami viszont több más mutatót tekintve hátrányt jelent. A szilárd burkolatú utak arányát nézve a hírös város a maga 66 százalékával bizony sereghajtó. Ugyanígy a sor végén kullog, ha a közvilágítást, a csatornázott lakások arányát, az egy főre jutó zöldterületet nézzük. Szintén hátra szorulunk a megyék egy lakosra jutó GDP-jét összehasonlítva: ez 2001-ben 999 ezer forint volt, míg a listavezető Győrben majdnem kétszer ennyi. A középső harmadban jutott viszont hely az egy lakosra jutó vásárlóerőt tekintve: 105,6 százalék az országos átlaghoz viszonyítva (legjobb Székesfehérváron ez a mutató: 122, 5 százalék).

Kecskeméten ezer aktív korú lakosból negyvenkilencnek nincs munkája, az e mutató szerint legjobbnak bizonyult Szombathelyen huszonkilencnek, a legrosszabb helyzetű Salgótarjánban százegynek. A 14-60 évesek aránya nálunk 65,4 százalék, ebben gyakorlatilag nincs nagy különbség a megyeszékhelyek között. Ezer lakosra nálunk száznégy működő vállalkozás jut, ezzel a középmezőnyben vagyunk (a legtöbb Székesfehérváron és Veszprémben: 122).

Az épített lakások számát tekintve Kecskemét a második helyen végzett Zalaegerszeg mögött: 5,8 illetve 7,1 lakás jut ezer lakosra. A lakások átlagos nagyságát összehasonlítva viszont már az utolsó harmadba csúsztunk 84 négyzetméterrel (itt Szekszárd vezet 131 négyzetméterrel).

Egy háziorvosra Kecskeméten 2189 lakos jut, a „versenyszámot" nyerő Pécsett csak 1665. A középmezőnybe került Kecskemét olyan mutatók szerint, mint a felsőfokú tanintézetekben tanulók száma, az egy lakosra jutó színházlátogatások száma vagy a közintézményekkel való ellátottság

A kilencvenes években a hírös város még pozitív vándorlási különbözettel dicsekedhetett, vagyis többen költöztek ide, mint ahányan el. 2001-ben már nem így volt: 182 lakossal csökkent a népesség (a pálmát Miskolc vitte el egyébként, több mint kétezren hagyták el abban az évben). Házasodni megközelítőleg annyira szeretnek Kecskeméten, mint más megyeszékhelyeken, válni ellenben kevésbé (ezer lakosra 4,4 házasságkötés és 2,9 válás jut).

Hogy hol a legjobb élni, azt nyilvánvalóan nem lehet pusztán objektív mutatószámokkal meghatározni. Sok-sok szubjektív oka is van annak, hogy valaki miért szereti - vagy nem szereti - a saját városát, miért érzi ott jól magát. Hajléktalannak lenni mindenütt rossz, de a tehetős is dönthet úgy, hogy inkább máshová költözik. Vagy marad. De az biztos, ha valaki szereti a várost, ahol él, csak jobban örül, ha egy ilyen értékelő listának nem a végén látja.

-m-

VIII. Nyári Jogakadémia

A Hírös Hét keretében nyolcadik alkalommal tartották meg Kecskeméten a kétnapos Nyári Jogakadémiát. Az első napi plenáris ülésen dr. Holló András, az Alkotmánybíróság elnöke, dr. Máthé Gábor, a Magyar Jogász Egylet elnöke és dr. Nánási László, Bács-Kiskun megyei főügyész tartottak előadást.

Az ülést **dr. Bodóczky László,** a megyei bíróság elnöke, a Magyar Jogász Egylet megyei elnöke nyitotta meg. A résztvevőket **dr. Balogh László**, az MJE megyei szervezetének elnöke, a Bács-Kiskun megyei közgyűlés elnöke köszöntötte.

Dr. Holló András „A magyar Alkotmánybíróság szerepe az uniós csatlakozás után"" című előadásában azt a kérdéskört járta körül, milyen viszonyban van a tagállamok belső joga az uniós joggal. Az olasz, német és francia gyakorlatot elemezve mutatta be, hogy a tagállamokban közvetlenül érvényesülhet az uniós jog, ugyanakkor ezen országok alkotmánybíróságai feladatuknak tartják a nemzeti alkotmányok „kemény magjának" védelmét, azaz az uniós jogszabályokat saját alkotmányaik alapján felülvizsgálják. Hasonló álláspontot képvisel a magyar alkotmánybíróság is. Dr. Holló András fontos kérdésnek nevezte az európai Bírósággal való kapcsolat kialakítását, s úgy vélte, az alkotmánybíróság a csatlakozás után is formálója lesz a hazai jogrendszernek.

Dr. Máthé Gábor a közigazgatási eljárások korszerűsítéséről beszélt. Mint mondta, a magyar közigazgatást 1867 óta ugyanazok a gondok nyomasztják: a forráshiány, az állami és az önkormányzati igazgatás szétválasztása, a személyi állomány e miatti elkülönülése és eltérő megbecsülése. Hozzátette: a magyar közigazgatás története egyben az elvetélt reformok története is. A mostani reformelképezéseket elemezve meglehetően zavarosnak érzékeltette a helyzetet, a "mi mennyi - mi harminc" alapon történő próbálkozásokat a régió-megye-kistérség kapcsolatrendszer kialakítására.

Dr. Nánási László az 1843-as büntetőjogi kodifikációs kísérletre emlékezett előadásában, kiemelve, a haza liberális és konzervatív szellemű nagyjai (politikusok, nem jogászok), élükön Deák Ferenccel fogtak össze olyan korszerű büntetőjogrendszer kidolgozására, amely méltán keltette fel az akkori Európa figyelmét. A hazai viszonyok azonban nem kedvezett kísérletüknek. A jogakadémia a második napon két szekcióban - büntetőjog és civilisztika - folytatta munkáját.

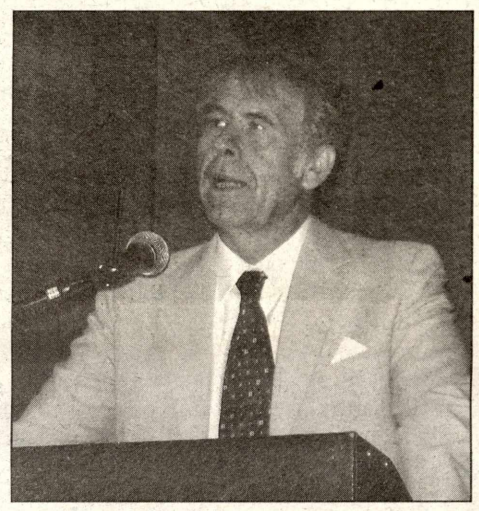

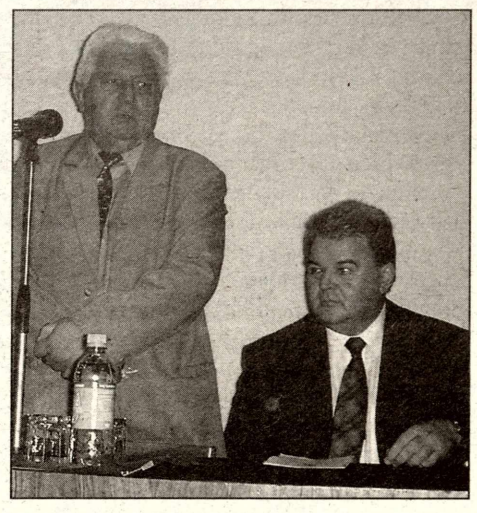

Régi-új kávézó helyek

Kecskemét belvárosa a nyár folyamán többek között két igényes kávézóval is gazdagodott. Kialakításukat, kínálatukat és kiszolgálásukat tekintve egyaránt jótékonyan idézik az előző századforduló békebeli kávéméréseinek hangulatát a kávézás hagyományaihoz visszanyúló, felújított üzletek, amelyek helyiségei már jó ideje állnak a vendéglátás szolgálatában.

Caffe Columbia Kávéház néven, június közepén nyitotta meg kapuit a kéttemplom közi intézmény, amelynek nem-dohányzó részében azok is jól érezhetik magukat, akik a kávé mellett nem tűrnek meg más szenvedélyt. A világ második legnagyobb kávéexportját bonyolító országról elnevezett kávéházban több kávékülönlegesség, köztük kolumbiai, mandulalikőrrel készített kávé is kapható, melynek a tetejére kávéporral megszórt tejszínhab dukál. A fekete leves mellett gyümölcsturmixokat, könnyebb ételeket, valamint fagylaltokat fogyaszthat a betérő vendég, és a személyzet a napilapokon felül kérésre sakk-készlettel is szolgálhat azok számára, akiket hosszú órákra elragad egy-egy beszélgetés, rabul ejt a nyugodt környezet, a kellemes elegancia. És a visszafogott áraknak hála, mindenki megengedheti magának, hogy hébe-hóba elkortyoljon itt egy hűsítő feketét.

Otthon Kávézó. A Kecskeméti Ifjúsági Otthon kávézója július elejére az 1906-ban és 1907-ben emelt szecessziós épülethez méltó belső elrendezést, megjelenést kapott, galériával, mozaikberakásokkal és a falak a szomszédos tükörteréhez hasonló, eredeti virágmintáinak freskószerű részleteivel. A lágy formákból, a pasztellszínekből áradó bensőségességet kellemes bárzene teszi teljessé, és heti rendszerességgel élő koncertek is szórakoztatják a meghitt sarkok törzsközönségét. A meghitt miliő, a kávézás szerelmeseinek találkozóhelye sikerrel kívánja felélesztení az ősi ital élvezetének szertartásos jellegét. A lélek és a szellem épülését szolgálják majd a hamarosan megvalósuló képzőművészeti kiállítások is, míg a test éhségét nemsokára rizzsel tálalt különböző egytálételekkel csillapíthatják a déltájban ide látogatók. Legkésőbb október közepére, a kávézó mögötti társalgó egy részét leválasztva, intim boxok, párnákkal felszerelt szeparék segítségével egy teázó-részt alakítanak ki, ahol dohányárukat és alkoholtermékeket nem, forró italokat, kávékoktélokat viszont annál inkább lehet majd fogyasztani.

v

Erkölcsi kötelesség

Lamperth Mónika szülőhelyén, Bácsbokodon tett nyár eleji látogatásakor százezer forintot ajánlott fel saját jövedelméből a helyi Oktatási, Nevelési Alapítvány számára. A civil szervezet a település általános iskolájával együtt dönt majd a pénz felhasználásáról. A belügyminiszter látogatásakor hangsúlyozta: Bács-Kiskun megye szülöttjeként erkölcsi kötelességének érzi a térség támogatását.

A miniszter ezzel a személyes gesztussal is hozzájárul a kormány gyermekbarát politikájának sikeréhez, melynek megfelelően szeptembertől már nemcsak a fogyatékos gyermeket nevelő, illetve a nagycsaládos vagy az egyedülálló szülők jogosultak gyermekeik után az ingyenes tankönyvekre, hanem azok az alsó tagozatos diákok is, akik rendszeres gyermekvédelmi támogatásban részesültek.

Ezt a juttatást jövő évtől már az ötödik és nyolcadik osztályosok is megkapják, 2005. szeptemberétől pedig a teljes közoktatásban ingyen juthatnak tankönyvekhez a rászorulók.

Klinger Ádám Bolyai-díja

A Bolyai János Alapítvány a gimnázium pedagógusainak elismerésére 1994-ben Bolyai-díjat hozott létre. A díjazottak személyére mindig az iskola pedagógusai tesznek javaslatot, és a három legtöbb szavazatot szerző jelölt közül az alapítványi kuratórium választja ki az adott év díjazottját. A tantestület kezdeményezésére - benne az iskolaközösség egészének, a diákok és szülők, külső támogatók döntő többségével - a kuratórium Klinger Ádám igazgatónak ítélte oda a 2002/2003-as tanév legmagasabb iskolai elismerését. Az indokolásból néhány sort emelünk ki:

„Kezdetektől a Bolyaiban és a Bolyaiért dolgozik, ezáltal meghatározó szerepe volt abban, hogy iskolánk rövid fennállása ellenére is a város és megyeszerte keresett és elismert intézménnyé vált. Olyan ember, aki sokat tud a Bolyairól, sőt a legtöbbet tudja. Nemcsak azért, mert közülünk ő járta be először az iskolának helyet adó üres telket, hanem azért is, mert megnyitása óta az ő iskolateremtő szándéka szerint működik az intézmény. Elképzelései helyességét az élet igazolja, hisz sajátos képzési formánk és beiskolázási stratégiánk nemcsak Kecskemét, de a megye egészéből vonzza a tehetséges és törekvő diákokat. Kiterjedt társadalmi és szakmai kapcsolatai révén vezetőként sikerrel képviselte az iskola tanulóinak és pedagógusainak érdekeit, s tanulónak, tanárnak egyaránt élvezhető munkahelyet teremtett, ahol az évek során valamennyiünk örömére nagyszerű pedagógiai értékek teremtődtek."

Klinger Ádám tanév végi egyik utolsó munkanapján könnyeivel küszködve azt mondta, úgy érzi, talán ez volt élete legszebb és legfontosabb elismerése, amelyet másfél évtizedes igazgatói munkája végén kapott.

Kis országjárók nagy versenye

Az Ifjúsági Otthon Hetedhét Magyarország című országismereti közösségi játékán a hetényegyházi Nyíri-erdőben arany fokozatú országjáró címet nyertek:

3-4. osztályos csapatok közül:

- Felfedezők - Zrínyi Ilona Ált. Iskola, Kecskemét. Felkészítő tanáruk: dr. Csatári Bálintné. - Országjáró okoskák - Herpai Vilmos Ált. Iskola, Fülöpszállás. Felkészítő tanáruk: Papp Sára. - Tölgyfatündérek - Piarista Ált. Iskola, Kecskemét. Felkészítő tanáruk: Rimár Zsuzsanna.

5-6. osztályos csapatok közül:

- Herman Ottó nyomában csapat - II. Rákóczi Ferenc Ált. Iskola, Kecskemét. Felkészítő tanáruk: Kulcsár Erzsébet. Konok kunok - Móra Ferenc Ált. Iskola, Kerekegyháza. Felkészítő tanáruk: Bodor Eszter. - Gézengúzok - Homoki Nagy István Ált. Iskola, Kecskemét. Felkészítő tanáruk: Korb Gézáné. - Csipetkék - Általános Iskola, Soltszentimre. Felkészítő tanáruk: Toma Zsoltné.

Ki építtette a kecskeméti színházat?

Az okkal népszerű Köztér legutóbbi számában egy okkal kedvelt művész némely kecskeméti előadások iránti, a kívánatosnál és megérdemeltnél szerényebb érdeklődés okait keresve azt sejtette, hogy a kecskemétiek tulajdonképpen nem is nagyon akartak színházat. Gyönyörű teátrumukat is egy helvéciai nemes építtette. Állítása a Kossuthot a vasúttal összetévesztés tipikus esete. Ugyanis:

Az építkezés 248 017 forintnyi költségét teljes egészében Kecskemét városa fedezte. Egy krajcárral sem kellett emelni a helyi adókat, mert a város, ha nem is a mellényzsebből, de az úgynevezett vágójárási sivány homok eladásából fizette az összeg háromnegyedét. A svájci származású, de igaz magyarrá vált Wéber Ede által képviselt Kecskeméti Szőlőtelepítő Vállalat nemcsak az üzleti haszon reményében vette meg a birkalegelőt, hanem hazafias célzattal is. A telepítéssel megélhetéshez akarták juttatni a filoxéra vész miatt elszegényedetteket, másrészt az okszerű beültetéssel növelni akarták a szőlő- és bortermést. Az építkezés költségeit az utolsó krajcárig Kecskemét város közönsége állta. Végre teljesült a már félszázada méltó színházépületet óhajtó kecskemétiek vágya.

A sors nem volt kegyes Tália tervezett hajlékához. Mindig közbe jött valami, amikor az alapkőletételt tervezték. 1847 decemberében így reménykedett a Pesti Divatlap:

„Lesz színház Kecskeméten. Az újév új óhajtásokkal, új reményekkel tölti be a kebleket. Férfiak álltak a cselekvés terére, kiknek férfias kitartásáról minden jó sikert bizalmasan várhatunk s hisszük, miszerint buzgó óhajtásunk nem örökülend meg, mint óhajtás, sem egy, a kor igényeinek s városunk népességének megfelelő színház építésére nézve. Két rokon szerű, polgári állásaiknál fogva hatállyteljes egyén lépett a létesítendő tövisekhalmozta ösvényre. t. Horváth dr. úr, a jeles és önzetlen keblű emberbarát a kórház ügyét fogván fel ügyvéd Horváth dr. a színészet körül buzgólkodik hatályosan, [...] jövő év azonban nem fog elszárnyalni anélkül, hogy egy építendő város színház felett meg ne suhogtatná villámgyors szárnyait, mint tudomásunkra jött, már 1817/18-ban - az úgynevezett nagy csizmás, magyar nadrágos senatorok korában - voltak téve előkészületek a város részéről színház építésére, de az 1819-iki rettentő tűzvész miatt a munka meg nem kezdődhetvén, a helyszínre hozott anyagokból városi istálló emelkedik, s azóta jobb és bal oldalról mély csend uralkodott."

1848 azonban nem új színházat, hanem a szabadság, a függetlenség, a polgári egyenlőség reményét hozta a városnak, az országnak. Örülök, hogy a lakatlan pusztára svájci nemest lakosító félreértés alkalmat adott az érdekes újságcikk felidézésére.

Heltai Nándor

SOS-gyerekek Zselyken

Egy éve szinte véletlenül, eltévedve egy kiránduló csoport keveredett a Beszterce-Naszód megyei Zselyk falucskába. Kavicsos, göröngyös, dűlős földúton csak a kíváncsiság hajtotta őket: vajon hol a vége? A Kelemen-havasok és a Mezőföld találkozásánál csodálatos természeti környezetben a hegyhátra érve távolban - mint egy gödörben - a fehér templom tornya köré csoportosuló házak hívták föl a figyelmet az életre. Lereszkedve szinte méterről- méterre, évszázadokra haladtak vissza az időben, megérkezve pedig már pergett a film, kattogtak a fényképezőgépek. Megelevenedett a múlt, a szász-magyar tornácos házak, a hazafelé tartó csorda, a patakban tapicskoló kacsák, a szekér hátán bölcs magányban ücsörgő parasztember, oldalán még itt is a széles karimájú szalmakalapos asszonyával. Egymás mellé érve kimért bólintás, nem szokták az idegent, kit is érdekelne a világ vége. Maguk a zselykiek mondják így, hiszen itt „arra kell kimenni a faluból, amerre bemegy az ember". A világtól elzártak megnyilatkozása ez, hordozza a változhatatlanba való beletörődést is.

Az élmény kitörölhetetlenül megérintette a csoportot. Ilyenkor mindig hazagondol az ember. Hogyan láthatná, érezné ezt más is, mit lehet ebből kincsből osztani, s kinek?

Elég egy valaki, akinek az érzése mélyebben hazanyúlik, s a film már pereg is tovább, szövődik az új történet. Miért ne lehetnének a gyerekek a legfogékonyabbak e csodára, hiszen az ő kötődésük már a jövőnek is szól? A gyerekek zsivaja verhetné fel leginkább az évszázados csendet, s emelhetné fel a tekintetet, hogy aztán évről-évre egyre több látogatója, vendége legyen ennek a falunak. Miért ne lehetne éppen ez a továbbélés esélye? A választás a kecskeméti SOS-gyermekfalu lakóira esett. A terv egyszerű, beköltözni ebbe a világba, a táborok minden megszokott formaságát félretéve benne élni a falu mindennapjaiban. Megízlelni, megélni a már csak a világ végén megmaradhatott igazi, természet- és emberközeli állapotot. Mit is jelent a falu a valóságban, a világnak azon a szegletén, ahol nincs térerő, nincs bevásárlóközpont, hangzavar, csak mi vagyunk magunkra hagyatkozva a lét és eltűnés örökös mezsgyéjén. Ahol időnkét csendes fájdalmában szólal meg a több, mint 600 éves múlt, a „szebb idők" emléke, életre kel a harminc éve üresen roskadozó iskola épülete, képzeletben megcsendül rajta a kicsi harang, hirdetve a reményt, a megmaradás vágyát. A templomkertben a tavaly újra feliratozott első világháborús emlékmű hirdeti : Zselyk van, volt, lesz.

A nyolcvan ember szikár tekintetében és sóhajában ugyanakkor ott a változtathatatlanba való beletörődés, túl a hatvanon.

Egy éven keresztül távolból ismerkedett egymással a két falu. Wass Györgynek, a falu egykori iskolaigazgatójának monográfiája szolgáltatta a történelmet, a népszokások, mondák, mesék gyűjteményét. Fotók, videofilmek, kölcsönös bemutatkozások, levelek hoztak bennünket egyre közelebb.

Augusztus 7- i éjféli érkezésünk után a 18 gyerek és fogadó családjaik régi barátként találták, ölelték meg egymást. Eszmélni nem volt idő, másnap reggel már néhányan a juhtúrós puliszka reggeli után, fejbe húzott kalapban feszítve, a szekéren ülve indultak a határba, mások a szőlőbe, vagy a baromfisba. Az élet folytatódott a maga menetében. A lányok a lépes mézet kóstolgatták és kínálgatták, a fiúk boglyát raktak, forgattak, kaszálni tanultak. A legizgalmasabb mégis az éjjeli őrzés, amikor évszázados hagyomány szerint a falu népe egymás között beosztva, tűz mellett szalonnázgatva, beszélgetve, csendesen énekelve, kukoricaszár-kalyiba előtt reggelig vigyázza a határban a közös földeken sarjadó termést. No nem egymástól kell védeni, hanem a vadaktól. Ezen a fertályon inkább hozzáadnak a másikéhoz, mint elvesznek. Itt nem szokás ártani a másiknak, hiszen elég már a bajságból és a szűkölködésből.

Miféle erő ez, egyszerűség, mi az a tisztaság a lélekben és tekintetben, amely mellett szemérmesen lesüti szemét a pedagógia, az okoskodás a sokat ajnározott civilizáció? Nincs tétlenség, céltalan csellengés a faluban, mindig történik valami. Mindenért meg kell dolgozni, ezért van becsülete ételnek, rangja az életnek. Itt éppen megellett a disznó, átvirrasztottak egy éjszakát, de nincs pihenés, mert indul a dagasztás, készül a kenyér és a lepény. Ott a lovat patkolják, máshol almát szednek, törökbúzát főznek.

Egyre több unoka érkezik haza Besztercéről, Csíkból, Régenből. Ennyi gyerek talán még nem is volt a faluban. Könny szökik a szemekbe, amikor az istentiszteleten az oltár előtt közösen, viseletben énekelnek, Reményik-verset mondanak, talán soha máskor és máshol ilyen átéléssel:.

„Ne hagyd, hogy a föld meghasadjon és tűz nyelje el Sodomát!"

Varázsolják a templomkertet, nyírják a sövényt, takarítják a kultúrtermet. Ez lesz a közös játszóhely, s a nagy elhatározás, falu múzeumot nyitnak. Házalnak, gyűjtenek, még nagyobb utat tesznek meg a múltban. Közben erdőjárás, gombázás, játékdélután, versenyek, s a várva várt Parajd- Szováta egynapos kirándulás. Külön busszal, közel hetvenen, idősek-gyerekek együtt. Szívszorító, hogy többen életükben először jutottak el Erdélynek más vidékére, eddig csak hallottak róla.

Elérkezik Szent István napja a feldíszített kultúrban. Ünnepélyesen, lélekben átszellemülve. A galagonya ágak kompozíciójában egy papírzászlócska, a szemek rajta időznek. Himnusz. Csendesen, szomorúan, méltósággal. Talán először megértve a jelentőségét.

Augusztus 21-én mintha minden késleltetné a búcsúzást, a busz csak később tud indulni, az új barátok egymásba kapaszkodnak. Mindig hiányzik valami az útravaló csomagból, mit lehetne még beletenni, elküldeni Zselykről, Zselykből? A helyi gyerekek lovas szekérrel veszik üldözőbe a távozó buszokat, mi szándékosan lassítunk. De jó lenne végig egymás mellett haladni!

Ezúton szeretnénk köszönetet mondani azoknak, akiknek szívügyévé vált, hogy támogassák utunkat: az ÁPV RT-nek, Pál Sándornak, a parajdi sóbánya részvényesének, Varga Tamás és felesége szentendrei galéria tulajdonosoknak. Tisztelet és köszönet Wass Györgynek, az írás alapját is képező monográfiájáért. Örök barátságot kötöttünk Zselyk népével, Barcsa István tiszteletes úrral és feleségével, fő szervezőnkkel, Borsos László tanítóval és családjával.

Tóth Csaba
faluvezető

Sikerek

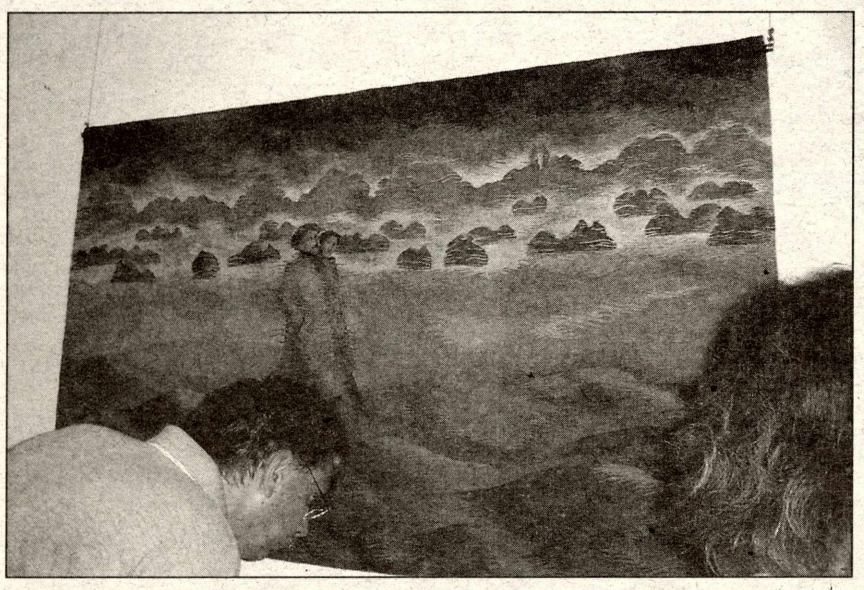

A Hírös Hét egyik legtöbb érdeklődőt vonzó kulturális eseménye volt Péreli Zsuzsa gobelinművész kiállítása a Bozsó Gyűjteményben. A megnyitón - amelynek közönsége alig fért be a Bozsó-házba - Probstner János, a Kerámia Stúdió vezetője köszöntötte a művésznőt, az „isteni és emberi álmokból szövött képek“ alkotóját.

A mesterségbeli tudás megbecsülése és a kézműiparban rejlő értékek gazdaságba való integrálása, a giccs és bóvli-áradat megállítása - e nemes célok jegyében szervezte meg a Bács-Kiskun Megyei Kereskedelmi és Iparkamara a fesztivál idején a II. Kárpát-medencei kézműves kiállítást és vásárt a főtéri sétányon. Harminc sátorban kaptak helyet a magyarországi és határon túli mesteremberek remekmívű munkái, amelyek gazdag ízelítőt kínáltak a Kárpát-medence kézművességének teljes tárházából.

REPÜLŐNAP

Karszalag, ismeretlen bogárfaj, sör, kánikula

Ha van a világon egy város, ahol mindenki tudja, milyen is egy vadászrepülő hajtómű-hangja, az Kecskemét. Hallgatjuk munka közben, ebédnél, néha alvás helyett. Van aki szereti, van aki nem. Olyan mint egy anyós, tudni kell vele együtt élni. Vannak megszállottak, akik szerint a furulyaszóval ellentétben, ez bizony közelről szép. Én most ezen megszállottak nevében szólok. Rendesen összegyűltünk most is a repülőnapon, meglegeltetni oly régóta éhező szemünket és fülünket. Úgy vagyunk ezzel is, hogy a maga valóságában szeretjük megélni. Faluhelyen kakaszóra jó ébredni, Franciaországban csigát kell enni, Bulgáriában népzenét hallgatni, és a legjobb halászlé közeléből is elmenekülnénk, ha átható vanília illatot éreznénk. Most repülőnapon vagyunk, és éppen Szabó Zoltán csodálatos bemutatóját kezdenénk élvezni, átadva magunkat a hajtómű hangja által keltett rezonanciáknak, de valami rossz varázslat történt. Az alkalomhoz nem illő módon a hangszórók az unalomig ismert monoton gépdob brummogást kezdték sugározni, mintegy könnyed piknikké degradálva a világbajnok mutatványát. Valami furcsa hatásra egy diszkóban találjuk magunkat, és így odalett a varázs. Miért nem hagytatok „Topival repülni“? Hiszen mi ezért jöttünk ide. Ez az élmény önmagában is megállja a helyét, örüljünk, hogy végre valami tökéletes. Kár volt különböző fajsúlyú dolgokat céltalanul, akár jó szándékkal is a divat miatt összekeverni. Tisztelt Rendezők! Elég, ha továbbra is alázattal szolgáljátok a repülést, megtisztelve a közönséget a forgatókönyv pontos végrehajtásával és a bámulatos szervezéssel.

Szabó Gyula

Apró pontnak érzem magam. Kétségtelen, hogy olykor konfrontatív személyiségnek tartanak, de hogy ennyire! Mindenki szembejön velem. A kecskeméti pályaudvarra azon a vasárnap reggelen (szombaton nemkülönben) tömegek érkeznek. Hogy miért? Azért, hogy nyakfájást, húzódást, meszesedést szerezzenek magunknak estére. Nem értem. Talán megfogadták Charlie szavait (Nézz az ég felé…)? A kosarakban, hűtőtáskákban persze nem jég van dupla whiskyvel, helyette szendvics, ásványvíz, csoki a gyerekeknek, söröcske a családfőnek.

Barátomat nagy nehezen meglelem. Ő bejelenti, jegyet vesz. Mondtam, hogy megteheti a még mindig szánalmasnak tetsző, rozoga utasirányító táblácska (alighanem városunk az egyetlen megyeszékhely, ahol még nincsen elektronikus tábla) mellett. Ott ül két néni, akiktől még buszjegyet is lehet venni a reptéri járatra. Vagyis csak azt. Felnőtt jegyet ugyanis keveset nyomott a minisztérium, kezd el politizálni a hölgy, akin látszik, örül, hogy végre valakihez szólhat. Hm. Az is elgondolkodtató, miért csökken folyamatosan a gyermekkor határa jegyvásárláskor ilyesfajta össznépi mulatság esetén. Most már 14 évnél tartunk. Szóval kétszáz pénz a buszjegy, igaz oda-vissza. Cserébe kemény ellenőrzést kapunk a szocialista időkre emlékeztető karszalaggal megáldott ellenőr nénitől, és néhány jó szót is: Jó szórakozást!

A busz csak akkor indul, ha megtelik! - teremtik helyre azokat, akik szóvá merik tenni, hogy miért nem indul a busz, amikor már a lépcsőn is állnak. Útban a reptér felé csupán azon gondolkodom, miért nincs pénz a kecskeméti Vadaspark bővítésére. Néhány akciófilmen edződött sofőr ugyanis ellenállhatatlan vágyat érez a dudáláshoz, miközben ők sem gondolják komolyan, hogy ennek van értelme. Miután leszállunk, közösen megjegyezzük, a reptéri buszfordulónál lévő kocsmának ma van a legnagyobb forgalma az évben. Miután egy másik kapunál van számunkra a bejárat, kénytelenek vagyunk sétálni. Tíz percig tart a séta, de barátomnak ennyi idő is elég arra, hogy az egésztől elmenjen a kedve. A meleg és a por magyarázza mindezt a hozzáállást. Én lelkes voltam, elvégre a házigazdának annak kell maradnia. A biztonsági előírások komolyságában kételkedni kezdünk, amikor megpillantunk az egyik kerítés mögött két katonát - egy fiatal hölgy és egy fiatal úriember személyében -, akik éppen entomológiai vizsgálatokat végeznek (guggolva piszkálnak egy bogarat). Miután bejutunk, újfent lelkendezem, még autót is nyerhetünk a belépőnkkel. Aztán lehűt barátom egy ugyan már- ral. A látvány parádés. De mi nem állunk meg, csak megyünk közelebb és közelebb a kifutóhoz. Azért nem túl közel, mert ott büdös van, és könnyen fejfájás lehet a vége. Leterítjük a pokrócot, és jó magyar szokásként elkezdünk enni. Olykor pedig ordibálni. Meg inni. A kánikulában persze fél liter ásványvíz egy kortynak tűnik. Jól ki van ez találva! - állapítjuk meg a vendéglátó egységekre pillantva. Az IVÓVÍZ- feliratú kis zöld kocsi a legnépszerűbb eszköz ezen a napon. No meg a parádés légi járművek. A Harrier láttán még szalámis szendvicsem utolsó falatja is veszélybe kerül. Az olasz Frecce Tricolori láttán pedig még barátom is Ez igen! - arcot vág. Ennek örülök. De hát nem lehet kibírni egy helyben, sétálni kell, aminek egyenes következménye a vásárlás. Én megkockáztatok egy sört, bár barátom óva int tőle. Nem lett igaza, nem főtt meg bennem. A haditechnikai bemutatót látván mély együttérzés volt bennünk szegény, teljesen felöltöztetett katonák iránt. A katonai toborzó sátornál érdeklődöm, mekkora az érdeklődés. Több ezres- kapom a választ. Ejha. Miközben a hangosan beszélő körülbelül a harmadik elveszett gyerekről mesél, elfogy a sör és a jégkrém. Térjünk vissza főhadiszállásunkra és nézzük meg a törököket. És a 150 év? Az semmi? - viccelődik barátom, mialatt sokakat féltek, nehogy berepüljön valami a szájukba. Féltem a pénztárcámat is, mivel feltűnően kerülget egy tagbaszakadt férfi. Aztán elmegy. Ámulunk, meg bámulunk. Fel, és oldalra. Megbeszéljük, milyen szaga lehet annak a bakancsnak, amit egy teljesen feketébe öltözött fiatal visel. Feltehetően még Szabó Zoltán százados is katapultálna szédületes mutatványa közben a MIG-ből… Mea culpa! - mondom magamnak, mivel eszembe jut, hogy pár hónapja lehordtam magamban a "szomszédból" érkező városi távcső-árusokat. Mégis lehet valamire használni őket. A repüléseknek lassan vége, és a fejünk is kezd fájni. Megszavaztuk, hogy elhagyjuk a tett színhelyét. Felkészültünk, hogy hamarosan szardíniás dobozban találjuk magunkat. Sebaj, azért gyalog mégis kegyetlen lenne a városba indulni. És, különben is a jegy oda-vissza szól! Még utoljára megmosom az arcom a kiváltképp népszerű csapnál. És, akkor eszembe jut! A tikket az autóhoz. Szedem a lábam, de hiába. Két perccel ezelőtt vitték el az urnát! - mondja egy nagyon csinos lány. Autót sem nyertem. De kedvesen mondta, ez vigasztal. Bessenyei Pétert már a buszból szemléljük. Velünk szemben egy apuka. Fiát, és lányát kérdezi: - De azért, megérte kijönni, nem? Fáradt bólogatás a válasz.

Dobos Sándor

Könyv anyanyelv-barátoknak

A Korda Kiadó adta ki és árusítja Holczer József „Emberítő csodánk“ - válogatott cikkek anyanyelvünkről című, 368 oldalas kötetét. Első, a könyvben olvasható írása a Repülő főszakorvos? 1984-ben, az utolsó 1999-ben jelent meg. A könyvet csak azoknak ajánljuk, akik szeretik a magyar nyelvet, az érdekes történeteket, többet akarnak tudni anyanyelvünkről és arra törekszenek, hogy pontosan, szabatosan, ízesen fejezzék ki magukat.

Kis kecskeméti népzenetörténet

„ És elkezdődtek a kecskeméti népzenei találkozók“ címmel várhatóan a közeljövőben kerül az olvasókhoz Heltai Nándor új könyve. Az eddigi XVIII. találkozó elemző krónikáján kívül felsorolja az országos találkozó valamennyi részvevőjét, közülük többeket be is mutat. Kötetben először ebben olvasható Csoóri Sándor, Féja Géza, Nagy László, Tornai József, Veres Péter és más írók a kecskeméti találkozóval kapcsolatos egytöbb írása. A nemzeti dallam szerelme című fejezet „kis kecskeméti népzenetörténetnek“ is tekinthető. A könyvet negyven, dokumentumértékű illusztráció gazdagítja.

ART MOZI PÁLYÁZAT. A Nemzeti Kulturális Örökség Minisztériuma és a Pénzügyminisztérium által kiírt Art Mozi pályázaton - amelyet az önkormányzatok által fenntartott mozik technikai és kényelmi javítására írtak ki -, a Kecskeméti Otthon Mozi (amely az Ifjúsági otthon részeként működik) országosan a második legnagyobb támogatást nyerte el. A kért 50 millióból megkapott 47,5 millió forint összeghez a város 30 milliós önrésszel járul hozzá, így a közbeszerzési eljárás lefolytatását követően megindulhat a jelentős korszerűsítés.

Kecskemét idei kitüntetettjei

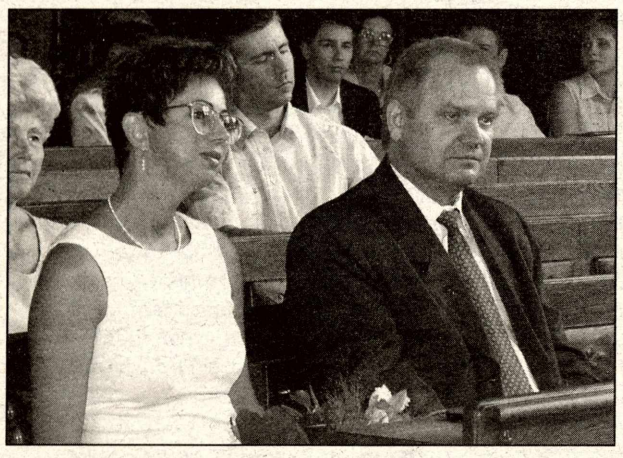

A Közgyűlés a Kecskemét Város Díszpolgára címet idén dr. Iványosi Szabó Tibor nyugalmazott levéltári igazgatónak, az MTA doktorának adományozta. Kecskemét Tiszteletbeli Polgára címet kapott Kodály Zoltánné Péczely Sarolta lett. Az Év Kecskeméti Köztisztviselője címet Bognár István, a Polgármesteri Hivatal Mérnöki és Környezetgazgálkodási osztályvezetője, valamint Gálné Fábián Márta, az ÁNTSZ főtanácsosa kapta (bal oldali kép). A díjakat a nyár eleji közgyűlésen Szécsi Gábor polgármester adta át.

Sörtelenül

2003. augusztus. Kecskemét. Kész Világzenei Fesztivál. Késő délután.

- Hello, ez sör? - kérdezi két szimpatikus srác.

- Igen - válaszoltam barátommal szinte egyszerre, ott vettük a D.-ben.

- Jó napot, megkérdezhetem, hol vették a sört? - kérdezi egy középkorú férfi.

- A D.-ben, az Mc. mellett - feleltem

Nem volt jópofa döntés az, hogy főterünkről kitiltották az idei nyárra a rendkívül népszerű sörsátort. Mindenki legnagyobb örömére Kecskemét az elmúlt néhány évben elérte, hogy szinte az egész országban úgy emlegessék: a nyári fesztiválok városa. Mi, kecskemétiek is örültünk annak, ha bemegyünk esténként, esetleg hétvégenként a központba, mindig találunk ott valamit, jó a hangulat, együtt vannak az emberek, feledve van minden bú és bánat. Az a sok száz ember, aki igénybe vette a sörsátor adta lehetőségeket, nem lerészegedni ment be oda, nem randalírozni szándékozott, sőt még a főtéren lakók és dolgozók nyugalmát sem kívánta megzavarni. Egyetlen hírnek, bűnügyi tudósításnak sem volt tárgy a sátor, és az, ami ott zajlik. Baráti társaságokat, rokonokat hozott össze, ahol még egy-egy meccset, vagy szappanoperát is megnézhettünk. Ez már a múlté. Egyesek fellélegeztek - olvastuk nem is olyan régen az egyik helyi újságban. Az elégedetlenkedők (kíváncsi lennék, hányan vannak) arra hivatkoztak, hogy büdös van, és nem tudják elviselni a sátor mögötti toalett bűzét. A lap büszkén hirdette, hogy elérte: bezár a sátor. Bizonyára azt senki nem feltételezi, hogy egy felhívás, figyelmeztetés után nem intézkedtek volna az illetékesek az ügyben. Akár valamely közeli vendéglátó helyiséggel is lehetett volna megállapodást kötni (a gyorsétterembe például sokan egyébként is csak azért járnak, hogy megkönnyebbüljenek), a nyilvános WC pedig 50 méterre található...

Ezrek szórakozása ment tönkre, és mára elértük: unalmas a főtéri nyári élet. Valami hiányzik. Nincs meg a varázsa. És, még mielőtt valaki azt gondolná, hogy az édesapám sörgyáros, vagy hogy jómagam a sátrat üzemeltető vállalkozó unokatestvére, anyósa vagy egykori szobatársa vagyok, leszögezném mindez nem igaz. Egyszerű kecskeméti lakos vagyok. Aki szeretné jól érezni magát. Kár, hogy egyesek nem hagyják!

Dobos Sándor

Baja: flekken és halászlé

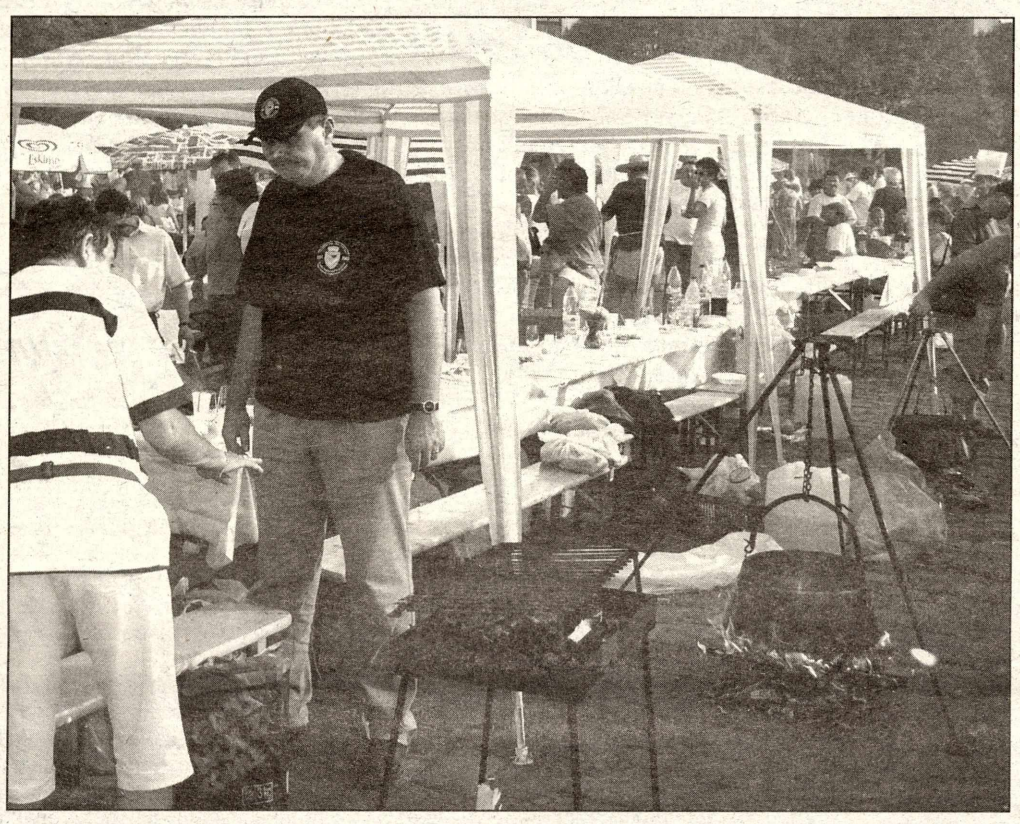

Ismét a város lakosság számával vetekedő létszámú vendég látogatott a bajai halászléfőző fesztiválra, ahol csak Kecskemétről legalább ezren lehettünk, hiszen úton-útfélen ismerősökbe botlottunk. Sikert aratott egy másik műfajban, a flekkensütésben egy csapat, a Bajának nemrégen testvérvárosává lett Marosvásárhely delegációja, amelyet Csegzi Sándor alpolgármester, a Marosvásárhely-Kecskemét Baráti Társaság elnöke vezetett.

A fotográfia ünnepnapjai

Augusztus 29. a Magyar Fotográfia Napja. Talán kevesen tudják, hogy 1840. augusztus 29-én mutatta be Vállas Antal, a bölcsész doktor és matematikus akadémikus fotográfus a Magyar Tudós Társaság ülésén, hogyan kell használni a gyakorlatban a fényképezőgépet. Ezért választotta a magyar fotós társadalom és annak több szervezete ezt a napot ünnepükké. Megyénkben és városunkban is számos rendezvényre került sor ebből az alkalomból. A Nekem 8 teázóban, a Kecskeméti Fotókör negyedik, a bugaci kispöfögő nyomában szervezett idén nyári alkotótáborának kamara-kiállítását nyitották meg. Kiss András mesterfotográfus fotóművész gyűjteményes retrospektív kiállításának a HM Honvéd Kulturális Szolgáltató Kht. Klubja (Lechner Ö u. 3.) ad helyet szeptember 1-jétől. Kiss András munkásságát a katalógusban Győri Lajos, a Fotóművész Szövetség elnöke méltatja. A mesterfotós másik kiállítása Kiskőrösön látható, és a közeljövőben testvérvárosunk kiváló fotóköre Marosvásárhelyen rendez számára kiállítást.

A kecskeméti fotóklub 1958-ban alakult. 1959-ben ők rendezték meg az Európai Fotószalonok Kiállítását Kecskeméten. A klub életének első 15 évében, mintegy 220 kiállításon szerepeltek a tagok fotói, öt világrész országaiba eljutva.

Az amatőrfotózás hívei számának csökkenése ellenére a Kecskeméti Fotókör továbbra is működött. A Vincze János által vezetett csoportot 1988-ban Kiváló Együttes címmel tüntették ki. János bácsi halála széthullással fenyegette a fotókört. A vezető nélkül maradt társaság sokáig kereste a célt, amely újra működőképessé teszi a csoportot. Vincze János célja mindig a fiatal nemzedék nevelése volt. A fotókör jelenlegi tagjai ma érvényes útmutatását követik, hiszen új, fiatal tagok csatlakoztak a társasághoz. Ez új lendületet hozott, mely segít megőrizni a fotókultúra hagyományit és felhasználni a jelen kor vívmányait. Jelenleg, a megszokott fotográfiai tevékenység mellet archaikus eljárásokkal készítenek képeket, Camera Obscura-val, sópapírra, cianotípiára. A jövőben feleleventenek más, korabeli eljárásokat is.

f. k.

Benji. Bognár Ági fotója.

Szendvicsváros

Rejtélyes - feltehetőleg politikai hátterű - bűncselekmény tartja lázban az elmúlt hetekben a kecskeméti képviselő-testületet. Az elképesztő tényt az ellenzék legfiatalabb hölgytagja jelentette be nyilvánosan, amely szerint a legutóbbi hivatalos német testvérvárosi látogatásuk alkalmával valaki megette a szendvicsét. A helyzetet tovább bonyolítja, hogy a jobb és baloldali képviselők az úton egymással nem érintkeztek, külön járművekben ültek, és csak Rüsselsheimben vetettek egymásra néhány futó pillantást. A fenti tények hátterében a szendvics eltűnése mindenképpen fondorlatosnak mondható, ha csak nem egy ellenzéki városatya fancsalodott rá a gyomorkímélő német koszt után. "De nincs más dolguk!" - jegyezte meg nagyapám. S való igaz, a kardinális bejelentés vagy azt jelenti, hogy nincs a képviselőnő szendvicsénél nagyobb közérdekű probléma a városban, illetve: a megfiatalított baloldali ellenzéknek csak ennyi munícióra telik. Nyugodt lélkiismerettel kijelenthetjük, ez utóbbi az igaz. Pontosabban, az ellenzék a kezdetektől nem tud élni azzal a konstruktív lehetőségével, hogy a városvezetés helyett prioritást adjon a közérdekű problémáknak. Pedig, ha akarnának, volna min szárnyat bontogatniuk. A rendszerváltás óta ugyanis nincsenek meghatározva Kecskemét gazdasági, kulturális, alapelvei. Nem lettek vitára bocsátva a lehetőségek és az ebből adódó irányok, voltunk már turisztikai célpont, kulturális erőd, befektetések városa, kereskedelmi centrum, konferenciaközpont stb. és eme szétaprózódás folytán - és az egyre szűkölő gazdasági mozgástérből adódóan -, jelenleg fogalmunk sincs merre mozduljunk. A város az elmúlt tizenhárom évben mindig arra ingadozott, botorkált, amerre a nyakas képviselők többsége lendítette szavazataival. Ennek okán városrészek indultak fejlődésnek, illetve torpantak meg, s volt ahová máig sem ért el az új évezred levegője: homokos porutcák, bűzös derítők, százötven volt áramleadásra képes trafók kiszolgáltatottságában élő családok életminőségei tanúsítják ezt. A végleg leszakadni tűnő körzeteinkkel szemben viszont, a fejlődési mérleg másik serpenyőjében, egy koncepciótlan, sokszínű építkezési hullámban tűnnek el örökségeink, parkjaink, tereink, parkolóink, vagyis az életterünk. A mindenkori városvezetők közönye és kiskaliberű, demagóg köztisztviselők hozzáállása folytán - sokszoros kérelmeik ellenére - több mint egy évtizede nem élhetnek a magántulajdonuk megváltoztatásának jogával többek között a Mária hegyben, a Budai út mentén, vagy a Felső-széktó területén élők. Egyetlen képviselő sem kilinccsel a sorsukért, mert érdekes módon ebben az esetben a koncepció már globális, mindenki egészben, átfogó városrendezési tervben gondolkozik, miközben az ő helyzetükben csupán utcák, kisebb tömbök beépítési iránymutatója is elegendő volna a fejlődéshez, az emberhez méltó élethez. A minőségtelen rombolással természetesen elveszett a város turisztikai hangulata, kulturális atmoszférája is. Az önkormányzati büdzsét különböző szabadcsapatok, tiszavirág életű, hangzatos nevű civil szervezetek hordják szét, miközben Kecskemétnek nincs választási ciklusokon átívelő, a lehető legszélesebb konszenzuson alapuló idegenforgalmi és közművelődési koncepciója. Vajon miről is kellene vitázni? Például lovas vagy termálfürdő központ legyünk? Biciklitúrát támogassunk, vagy Csiperó fesztivált? Esetleg a városi gyerektábort fejlesszük tovább? Miért érintetlenek a szabadidő központ területén lévő termál kutak, azért mert az átkosban fúrták? Persze, akik szakmai fórumot nyithatnának erről, még azt sem vették észre, hogy a fejük felett fél évig nem szólalt meg az idelátogatók által oly kedvelt harangjáték. Elszakadt ugyanis a meghajtó szíja, tartalék meg persze nem volt, mivel annak az egynek a költségeit is csak nagy nehezen lehetett kipréselni az akkori testületből, pedig az egészet rég számítógépes vezérléssűvé kellett volna átalakítani.

Rétegződő gondok, egyre vastagabb, nehezebben emészthető falat az utókornak, miközben a jelen örömeit valakik könyörtelenül felhabzsolják. Ne is csodálkozzunk rajta, hogy a szegény képviselőnő is éhen maradt.

Rajnai Attila

Siker Franciaországban

A Little Jazz Band - Korb Attila (zongorista, énekes, hangszerelő, zenekarvezető, mellesleg Bohém harsonás) vezetésével két második hely (2001, 2002) után első díjat nyert Franciaországban a 2003. június 7-9. között tartott Saint Adresse-i Louis Armstrong Emlékversenyen, neves (és igen tapasztalt zenészeket felsorakoztató) nyugat- és észak-európai együtteseket megelőzve. A versenyen első ízben zeneszerző-versenyt is hirdettek, amelyet Korb Attila nyert meg Snow című számával. (A versenyre komplett hangszereléseket kellett beküldeni, melyet profi francia zenészek adtak elő.) A Little Jazz Band egyébként készíti új (második) CD-jét. Szponzor kerestetik!

Vasúti jubileum Félegyházán

A Kiskun Múzeum Baráti Köre és a Móra Ferenc Közművelődési Egyesület szervezésében szeptember 8-án 17 órakor kerül sor arra az előadásra, filmvetítésre és kamaratárlat megnyitására, amelyet Kiskunfélegyházán, a múzeum díszermében a „150 éves a vasút Félegyházán“ címmel rendeznek. Előadó: Pozsár András állomásfőnök és helyettese Nagy Tibor.

MINIMÁLIS BEAVATKOZÁS, MAXIMÁLIS HATÉKONYSÁG

A nyár elején Kecskeméten tartották a Magyar Sebészeti Társaság Endoszkópos Szekciójának X. Kongresszusát. A háromnapos, nemzetközi szintű rendezvénynek igen sok, mintegy kétszázötven résztvevője volt. Nem csak hazai résztvevők, hanem a környező országokból (Horvátország, Románia, Németország, Ausztria) is jelentős számú orvos regisztrálta magát a kongresszuson. A szakmai program felkért előadásokból, kerekasztal-megbeszélésekből, valamint nagyszámú bejelentett előadásból állt. A rendezvény szervezése és a szakmai program levezetése professzionális volt. A kongresszus szakmai sikerét mutatja az is, hogy a tervezett záróidőponton túl, órákkal később is élénk eszmecsere folyt a még mindig jelenlévő, mintegy 120 orvos között. Egyik legnagyobb erénye a rendezvénynek az volt, hogy az ország mindazon sebészeti osztályai, ahol endoszkópos sebészettel foglalkoznak, egytől-egyig képviseltetve voltak, így aki részt vett ezen a kongresszuson, valóban átfogó képet kaphatott arról, hol tart ma Magyarországon az endoszkópos sebészet. „Nagy megtiszteltetés volt számunkra, hogy a jubileumi kongresszus megrendezésére osztályunkat kérték fel" - nyilatkozta dr. Svébis Mihály, a Bács-Kiskun Megyei Önkormányzat Kórháza sebészeti osztályának vezetője, amikor az interjúra kértem. Miért jelent nagy áttörést az utóbbi tíz évben már Magyarországon is alkalmazott laparoszkópos műtéti eljárás? - kérdeztem az orvos-igazgatótól:

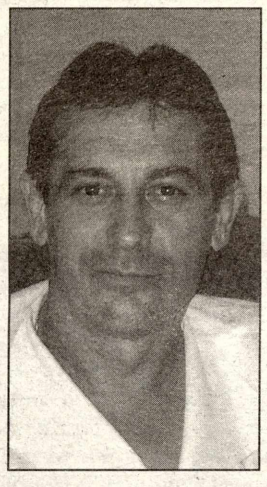

Az új műszerparkot igénylő, teljesen új orvosi technika legnagyobb jelentősége abban áll, hogy anélkül, hogy a betegnél a korábban alkalmazott nagyobb sebet ejtenénk, kicsiny metszéseken bevezetett eszközök segítségével - képernyőre kivetített képen kontrollálva - komoly operációkat lehet elvégezni. Korábban ezek nagy feltárást igénylő, jelentős műtét utáni fájdalommal járó műtétek voltak. A minimálisan invazív eljárásnak köszönhetően a betegek fájdalma jóval kisebb lett, felépülésük is összehasonlíthatatlanul gyorsabb, mint ahogyan ez a korábbi műtéti eljárásnál tapasztalható volt. Ezzel a módszerrel operált betegeink enyhe fájdalomról panaszkodnak, s a műtétet követő 24 órán belül felkelnek, sétálnak, így az ápolási idő is 3-4 napra rövidül. Korábban ez, a "hagyományos" módszerrel végzett műtéteknél elképzelhetetlen lett volna.

Milyen műtétek végezhetők ezzel az eljárással?

Kezdetben a sebészeti betegellátásban, széleskörűen az epeműtétek végzésére alkalmazták ezt a technikát a kilencvenes évek elején, s ezen a területen már úgy elterjedt a technika napjainkra, hogy szinte nincs is olyan hely, ahol ne ezt részesítenék előnyben a nyitott epeműtéttel szemben. A laparoszkópos technika korai alkalmazásában a nőgyógyászok is kivették a részüket. Nagyon sokszor diagnosztikus célból végezték ezt a fajta hastükrözéses módszert, napjainkra már sok nőgyógyászati műtétet rutinszerűen ilyen módon operálnak. A sérvsebészet területén is egyre több a laparoszkópos technikával végzett műtét, s úttörőként egy-egy osztály a vastagbélsebészet terén is alkalmazza ezt az eljárást Magyarországon. A gyomorsebészet esetében, amikor korábban elég nagy hasi feltárásból kellett műtétet végezni, szintén új távlatokat nyitott ez a technika, ami ebben az esetben ma már négy-öt kis ponton való behatolást jelent, s gyakorlatilag ezek a betegek is két-három nap múlva már otthonukban gyógyulhatnak tovább. Egyre fantasztikusabb laparoszkópos műtéteket végeznek az élenjáró külföldi klinikákon. Jelenleg már ott tart a szakma, hogy a sebészeti repertoár összes műtéti típusa elvégezhető minimálisan invazív módszerrel is.

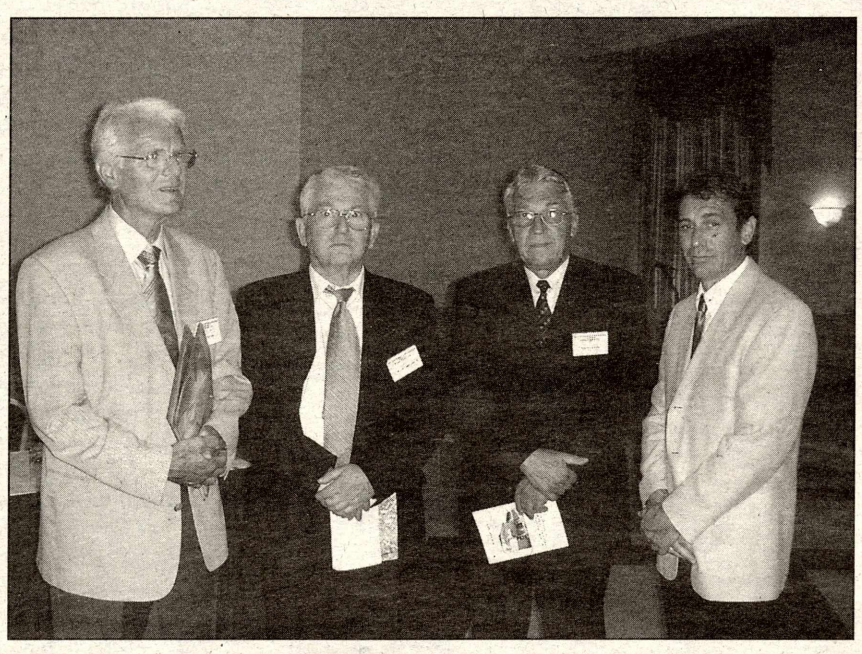

Dr. Hajdú Zoltán Ph.D., a Magyar Sebész Társaság Endoszkópos Sebészeti Szekciójának elnöke, Prof. Dr. Lukács Géza a Magyar Sebész Társaság elnöke, Prof. Dr. Gál István a Gyöngyösi Kórház sebészeti osztályának osztályvezető főorvosa, dr. Svébis Mihály főorvos, a Bács-Kiskun Megyei Önkormányzat Kórháza sebészeti osztályának osztályvezetője.

A kecskeméti megyei kórház hol tart most ezen az úton?

Ahogyan megannyi másik osztályon, így nálunk is az epehólyag-eltávolítás volt az első laparoszkópos műtét, lassan tíz évvel ezelőtt. Ezeket követték az új eljárással végzett gyomor és májműtétek, lépeltávolítások. A közeljövő célkitűzése az, hogy bővítsük a gyomor laparoszkóppal végezhető műtéteinek körét, illetve a laparoszkópos vastagbélsebészet terén szeretnénk lényegesen előrelépni. Egy évvel ezelőtt munkacsoportunk több tagja tanulmányi úton járt Franciaországban, egy nemzetközi oktatóközpontban. Innen visszatérve elkezdtük laparoszkópos vastagbélsebészeti tevékenységünket is, s erről a mostani kongresszuson is beszámoltunk kollégáinknak. Fontos megemlíteni azt is, hogy ezzel a módszerrel nem csak az ún. "jóindulatú" betegségek, hanem a rosszindulatú daganatos betegségek is kezelhetők, így osztályunkon is egyre szélesebb területen alkalmazzuk ilyen célból a módszert.

A kórház szempontjából ezek mennyivel költségesebb műtétek?

Rövidtávon, a tanulási időszak, a műszerek beszerzése igen nagy anyagi megterhelést jelentett. Ezek a műszerek nagyon speciálisak (anyaguk, megmunkálásuk, stb.), komoly mikroelektronikai hátteret igényel a műtétek végzése. Szerencsére, a tanulási időszakon már túlvagyunk, s osztályunkon a műszerpark is már teljes mértékben rendelkezésre áll. Hosszútávon ezeknek a műtéteknek a végzése minden bizonnyal kötséghatékonyabb a korábbi technikához képest: csökken az ápolási idő, a gyógyszerfelhasználás mértéke jelentősen csökken a műtét utáni szakban, s a szövődmények száma és súlyossága is csökkenhet.

A beteg szempontjából a várható privatizáció veszélyezteti-e vajon az ilyen jellegű műtétekhez való hozzáférés lehetőségét, esetleg a hivatalos ár megváltozását?

Nem. Bár semmiféle konkrét ilyen irányú információm nincsen a finanszírozási mód, egészségügyi költségek elszámolásának majdani változásáról, ahogyan a világ más részein, így Magyarországon is forradalmasítja a sebészeti rutin betegellátást ez a technika, lévén sokkal jobb, mint a korábbi módszer, így bárki is finanszírozza majd a sebészeti betegellátást, biztosan ezt a technikát fogja preferálni. Osztályunkon azon dolgozunk továbbra is, hogy az alkalmazott új technika minél szélesebb körben legyen igénybe vehető a lakosság egésze számára.

Ebben a kórházban minden sebészeten dolgozó orvos tudja ezt az új technikát alkalmazni? Mennyire megoldott az ilyen irányú orvosképzés?

Egyik alapvető kiindulási elvem az volt, mikor az osztály vezetését átvettem, hogy osztályunk minden orvosa tudja rutinszerűen alkalmazni ezt a technikát. Napjainkra ezt gyakorlatilag teljes egészében elértük. Természetesen ezen a területen is vannak olyan speciális műtétek, amelyeket valóban csak néhány, erre felkészült kolléga végez. A laparoszkópos technika elsajátítása egyébként mára része lett az egyetemi oktatásnak is. Itt kell megemlítsem, hogy mivel osztályunk a Szegedi Tudományegyetem Oktató Kórházának "A" típusú akkreditált osztálya, a szakorvosképzésbe, továbbá az orvostanhallgatók képzésébe is beépítettük a laparoszkópos technika elméleti és gyakorlati oktatását. Napjainkban Magyarországon már vannak olyan minimálisan invazív oktató központok, ahol adott részterület minimálisan invazív műtéteit nagy számban végzik, oktatják. Az ország más pontjain már megtalálható képzőhelyekhez hasonlóan szeretnénk kialakítani mi is osztályunkon egy olyan laparoszkópos képzőhelyet, ahová az ország bármely részéből eljöhetnének az orvoskollégák tanulni. Mivel élenjárónak számítunk Magyarországon a laparoszkópos vastagbélsebészet területén, néhány másik osztályvezető kollégával közösen e műtéti eljárás központját itt, Kecskeméten szeretnénk kialakítani. Nagyon remélem, hogy fél-egy éven belül ez a tervem is megvalósul.

Kada Erika

Megnyugtató üzenet

Az emberi sorsok mélyében létező igazi 56-ról máig keveset tudunk. A megtorlás hosszú utóélete, emberek és családok tíz- és százezreinek sorsát nyomorította meg. Fájdalmasan keveset tudunk az erdélyi 56-osok borzalmas romániai meghurcoltatásáról. A sors kegyelme folytán egy életút ismeretének mély tanulságaival és egy nagyszerű ember, Varró János tanár, író, szerkesztő barátságával gazdagodva bepillantást kaphattam ebbe a világba. Ő hat évet töltött egy koncepciós per áldozataként börtönökben, többek között a román Gulágon, a Duna-delta koncentrációs táborában. Lassan összegyűlnek és kiadásra is kerülnek azok az emlékiratok, valamint a végre nagy nehezen kutathatóvá váló levéltári dokumentumok révén a tudományos, történeti dolgozatok is, amelyek a teljesebb igazsághoz segíthetnek bennünket. Varró Jánost szülőföldjéről jó tizenöt évvel való menekülése után is - a megpróbáltatásokból itt is részesülve -, legmélyebben mindig is 56 igazsága, bajtársai és saját becsülete foglalkoztatta. Mint minden sorstársának, utólag is számtalan igazságtalan váddal kellett a mai napig szembe néznie. Nem tudva, hogy a teljes feloldozás eljöhet-e valaha is ? Szálfa egyenes, magas, szikár székely alkatát mára megroppantotta egy komoly, időskori betegség, otthonát el kellett hagynia. Sorstársa volt a börtönben Fodor Pál, Fodor Imre marosvásárhelyi volt polgármester, most alpolgármester édesapja. A szintén velük elítélt, közös sorsukat kutató Tófalvi Zoltán, a kolozsvári Korunk című folyóirat most júniusi számában több mint 30 oldalas tanulmányt jelentetett meg Fodor Pál és az erdélyi kérdés címmel. A Hírös Hétre ide látogató Fodor Imre Tófalvi Zoltán személyes levelét is magával hozta, hogy átadhassa Varró Jánosnak. Fel kellett olvassuk sorait, amelyben arról írt, hogy hihetetlen küzdelmek után végre hozzájutott Varró János teljes peranyagához is, amelyből egyértelműen kiderül: soha semmiben nem törték meg, nem kollaborált kihallgatóival, elítélőivel sem akkor régen, sem soha később ... Azt a hírt, amire egész életében várt, most megtudhatta, de csak bízhatunk abban, hogy igazán meg is értette. Nehéz visszaadni azt, amit ezekben a percekben átéltünk. Válaszlevelét Fodor Imrének lediktálta, melyben óriási felelősséget és kötelezettséget is rótt néhányunkra.

K.Gy.

Ne maradjunk parlagon!

Nagyszabású akciót szervezett a parlagfű visszaszorítása érdekében az Állami Népegészségügyi és Tisztiorvosi Szolgálat (ÁNTSZ) Bács megyei szervezete idén nyáron. Az Egészségügyi Minisztérium kezdeményezésével, és támogatásával végrehajtott, több települést érintő akció sikeres volt, hiszen a társadalom minden rétegét érintette a fiataloktól a felnőttekig. Az irtásban résztvevőket az ÁNTSZ különböző természetbeni juttatásokkal támogatta. A MÁV vezetőségével együttműködve kiterjedtebb, nagyobb szabású irtást végeztek a külterületeken, a vasúti sínek mentén. Hetényegyházán, a helyi Városrészszépítő Egyesületet támogatták egy fűnyíró motor megvásárlásával, melynek segítségével a frekventáltabb utcákban hatékonyabb munkát végezhettek a helyiek, Kovács László kertész irányításával. Kiskunfélegyházán a nyugdíjas klub tagjai kézi gyomirtást végeztek a köztemetőben, a külterületi lakosság pedig a külterületen lévő közutak mentén. Ez különösen eredményes volt, hiszen hármas együttműködésről (lakosság, önkormányzat, ÁNTSZ) volt szó. Soltvadkerten, a kétszázötven fős diáktáborban játékos vetélkedő keretében ismerkedhettek meg a gyermekek a pollenek, az allergia, a parlagfű veszélyeivel. Az ÁNTSZ munkatársai elégedettek voltak a három turnust érintő vetélkedővel, hiszen nem vitás, a gyerekek egészségmagatartását lehet befolyásolni, a felnőttekét kevésbé. Megyénkben azért is fontos a felvilágosítás, mert Bács-Kiskun a harmadik helyen szerepel a parlagfű elterjedtségében országos összevetésben. Egy beszédes adat: az egészségügyi határérték egy légköbméter esetében 30 pollen. Augusztus első hetében az ÁNTSZ adatai alapján Kecskeméten 30 és 49 közötti pollenszámot mérek. A szakemberek pedig azt jósolják, a pollenszám hamarosan a több százat is el fogja érni…

Ha kell, egyedül is...

Nem tudom, Önök hogy vannak vele, engem a család intézményében hívő emberként hosszú évek óta foglalkoztatnak az egyedülállóságról ("szingliségről") saját jogon szerzett, de hasonló státuszú ismerőseim által ugyancsak megfogalmazott tapasztalatok. Az életvitel egyre nagyobb divatját látva pedig már a szociológusok is felkapták a fejüket.

A jelenséget vizsgálva ők is észlelik, hogy a mai egyedülállók egyre tudatosabban választják ezt az életformát. Tapasztalataim szerint (s ezek nőkre vonatkoznak) valóban mindig jobb híján: mérlegelnek, választaniuk kell a feszültségekkel terhes családi légkör és a nyugodt társnélküliség között. Mindkettő okozhat depressziót, az utóbbi azonban kevésbé mély, könnyebben orvosolható - főleg az előbbiről szerzett tapasztalatok után.

Másrészt viszont nagyon szeretnének gyereket. Tapasztalataim, és viselkedéstani elméletek szerint ez a nőkre, többségükre jellemző; a „kóbor numerák" előnyben részesítése inkább férfiattribútum. Most azonban nem ez a fontos.

A gyermekszülés érdekében a harmincasnegyvenes egyedülállók még a házassággal próbálkoztak. Sokuknak azonban az évek múltán be kellett látnia, hogy a feladat meghaladja erejüket: nem lehetnek egyszerre a házi tűzhely gondos őrzői, hatékony versenytársak a munkaerőpiacon és gyermeküket óvó, puha fészekben fölnevelő anyák (ez utóbbi manapság normál körülmények között is inkább csak álom). Választaniuk kellett, hogy a három szerep közül melyiktől váljanak meg (tudják: „Mi tudunk jól, olcsón és gyorsan dolgozni; Ön ezek közül kettőt választhat…")

A szülés rögtön kiesik. A késztetés mélyen az ösztöneikbe van égetve: gyerek márpedig kell. A hivatás és a társ között a kérdés döntött: mit teszel te, és mit teszek én azért, hogy nekünk együtt könnyebb legyen. A mérlegelés pedig nehezen elfogadható eredményt hozott: a társról kellett lemondani. Arról, aki nem volt igazi társ. Sokan egyenesen - és egészségesen (jól működött a vészjelzőjük) - az alkoholista családfő által kiosztott szereposztásból léptek ki, még időben.

Nos hát, ahhoz képest jól megvannak így. Ösztöneiket kiélhették, anyák lettek. Hasznosnak érezhetik magukat kinti hétköznapjaikban is, és nincsenek mindennapos, embert próbáló harcaik odabent. Mert a család Janus-arcú intézmény, börtön is lehet; a rossz hangulatú családhoz képest a csonka család még ép ésszel működtethető, még pihe-puhán ki is bélelhető.

Hogy sikertelenség? Igen, az. De még mindig a kisebbik rossz. Úgy tűnik, jobb híján sok mai huszonéves is emellett dönt. Akkor viszont mi lesz a családdal? A csonka családé lenne a jövő?

Nem. A jól működő teljes család nem pótolható. Csak most, így a XXI. század elején mintha arra lenne szükség, hogy újragondoljuk a házasságot, a társas együttélést. Hogy gyerekeinket megtanítsuk egyedül is elboldogulni. Önállóságra-önellátásra képességük talán majd lehetővé teszi számukra, hogy megtanulják, mi a közösen vállalt utódnevelés lényege, és kényszerek, kompromisszumok nélkül választhatják majd a családot. Saját utódaikra pedig már egy új, jobban működő mintát hagyományozhatnak.

Pajor Éva

KÖSZÖNTŐ

Kedves Iszkander! Mindkettőnk Istene éltessen 60. születésnapodon. Te hatvan, én ötven esztendős. Huszonöt-harminc éve ismerjük egymást: ez eddig fél életünk. E fél élet barátságával hátam mögött - e barátság fényében köszöntelek. Kitűnő fotóművész, kitűnő barát. Csak így tovább: jó szívedre, jó szemedre egyaránt szükségünk van.

Pintér Lajos

Bahget Iszkander

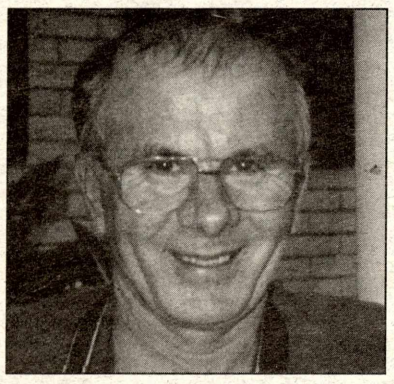

Kincses Károly, a Magyar Fotográfiai Múzeum igazgatója: - Azt hiszem a fotográfia úgy jó, mint a dolgok általában. Ha sokszínű. Ez azért jó, mert az ember szabadon választhat. Ha az asztalon van egy piros és egy sárga alma, akkor nekem vagy a pirosat, vagy a sárgát kell választanom, még akkor is, ha én a zöldalmát szeretem. Ezt azért mondom, mert Iszkander megjelenésével a magyar fotográfia palettája színesebb lett. Nem azért, mert kedves ember, hanem mert egy más kultúrát, szemléletmódot, nézőpontot hozott magával, azt, amit ő a saját hazájában, Szíriában tanult. Ott tanította meg a mamája arra, hogy mi az asztal, mi a szék, és az az asztal nem olyan volt, mint Magyarországon. Minden formagondolata eltér a miénktől. Mivel az alapok mások, értelemszerűen a képek is. Ezért szeretem őt, mert össze tudom hasonlítani mások munkásságával.

Dobos Sándor: A tegezés a szorosabb, meghittebb, barátibb kapcsolat jele. Egy idő után pedig megtiszteltetés. Mármint annak, akinek felajánlják. Főleg akkor, ha egy olyan emberről van szó, mint Bahget Iszkander fotóművész. Amikor először találkoztunk, második mondata az volt: Barátom, tegeződjünk, mert én nem tudok magázni! Rendben - mondtam, bár nagyon nehéz volt megszokni. Hogy jövök én ahhoz, hogy… - gondoltam magamban. Másodszor akkor döbbentem meg, amikor otthonában, a számítógépén képeket keresgéltünk. Megszámolhatatlan fotó a gépben, Hetényegyházáról. Szűkebb hazájáról, ahol az emberek közötti összetartás, összefogás alig tapasztalható. Ő mégis mindent megörökít, hátha majd valakinek szüksége lesz rá. Mondhatnánk, a hetényi valóság megörökítése eltörpül eddigi munkássága mellett. 1968 óta, mióta fotózással foglalkozik, számos elismerést kapott már, képei bejárták a világot. Olyan személyiségeket fényképezhetett, mint Sütő András, Illyés Gyula, Tóth Menyhért vagy Faludy György. Elkísérte és fényképezte a magyar vendégmunkásokat Algériában. 60 év. Egy állomás. Jöhet a következő 60!

Csatári Bálint, az MTA Regionális Kutatóközpontjának igazgatója: - Az arab magyar, avagy a magyar arab. Két évtizede költöztem ide, s már az első hónapokban feltűnt nekem Iszkander munkássága. Látásmódja, emberismerete, kontaktusteremtő képessége. Aztán egyszer tanyakutató kollégákkal jártam Hetényben, s a mester beinvitált bennünket lakásműhelyébe. Akkor láttam igazán milyen káprázatos az az életmű, amit Iszkander alkotott. Különösen a hajdan volt világhírű magyar fotósok iskolájának a saját „objektívjén és lelkén" való átszűrődése fogott meg. Személyiségének és képeinek kisugárzása, aurája van. Az ő, és a mi Istenünk éltesse hatvanadik születésnapján!

Walter Péter, a Petőfi Népe fotórovatának vezetője: - A hetvenes évek közepétől ismerem. Egy ideig sülve, főve együtt voltunk. Sajnálom, hogy az élet úgy hozta: ez ma már nincs így. Én is, ő is másfelé mentünk. Nagybaracskán, a szociofotó táborban együtt voltunk. Számomra ő a dokumentumfotózást jelenti. A paraszti világot, amit ő fényképezett, tartom munkássága legfontosabb elemének, és a fekete-fehér képeit. Természetes egyszerűséggel mutatja be a dolgokat. Nem lehet érezni rajtuk, hogy a fotós idegen lenne, olyan, mintha köztük élne ő is. Nyitott ember, de nem tolakodó. Egyszer elvittük horgászni Gyulavári Józseffel és Kovács Lászlóval, mind megrögzött horgászok. Több halat fogott, mint mi. Állítólag egyszer azt mondta, hogy jobb halászlét főz, mint én. Ezt kizártnak tartom…

Kovács László, a Városrészszépítő Egyesület vezetője: - Művész létére hetényi emberek között él. Sokakat ismer, és őt is sokak ismerik. Példát mutat a helyieknek, és azoknak is, akik távol vannak.

Szentirmayné Váradi Katalin, a Móricz Zsigmond Általános Iskola megbízott igazgatója: - Amikor néhány éve az iskolához kerültem, személyesen még nem ismertem, de néhány fotóját már láttam. A végtelenről, a forrón hullámzó sivatagról, az életről, a fantasztikus perspektívákban bemutatott vízpartokról, és tojásról, az elérhetetlenről, az ismeretlenről. Azt hittem, ő is ilyen távoli, bár sokszor hallottam emlegetni „Iszi bácsit", ami valahogy más embert sejtetett. Aztán, a jótékonysági bál szervezése közben megismerhettem. Kedves volt, tréfálkozó, közvetlen, tájékozott, érdeklődő. - Mert így könnyebb, tegeződjünk, mondta, - s már értettem, mitől Iszi bácsi ő sokaknak. Nemcsak látni, de érteni és megérteni is akar bennünket. Azóta sokszor látom, ahogy fáradhatatlanul, mindig vidáman, ott van, ahol történik valami és titokzatos, különös mosollyal kap lencsevégre bennünket. Köszönjük, hogy láthatjuk a világban magunkat a te szemeddel!

Heltai Nándor: Jól kezdődik minden napom. Felébredve először egy gyönyörű képes naptárt pillantok meg íróasztalom fölött. Bahget Iskander tisztelt meg a műalkotással. Ahány hónap, annyi szebbnél-szebb fotó. Talán az éppen időszerű, augusztusi - a házcserepezés - sokat mond alkotójáról. Az adott témán túlmutatónak érzem, hogy lentebb fiatal gyerekek adják kézről-kézre a tetőzetet védő cserepeket, s fent idősebbek helyezik el ezeket a megfelelő helyre. Nemzedékek összefogásával épül a a ház, a lét fölé a tető. Jó hangulatom csak akkor apad el kicsit, amikor idejövete-lének időpontjára gondolok. A múlt század hatvanas éveinek végén került Kecskemétre. Miért nem néhány évvel korábban? Ma bizonyára érzékletes fotók őriznék Nagy László, Juhász Ferenc, Weöres Sándor, Németh László, Pilinszky János és mások, a négy évtizeddel korábbi kecskeméti irodalmi estjeit, irodalmunk klasszikusait. Később utánozhatatlan tehetséggel „kapta lencsevégre" Illyés Gyulát, Tóth Menyhértet, Sütő Andrást és másokat. Iskander! Szépítsd még sokáig a hetényi homokot és életünket.

Bahget Iskander barátomról - barátunkról s az ő alkotói munkásságáról szólva nehéz volna a szenvtelen tárgyilagosság szögletes keretei között megmaradnom. Meg sem kísérlem tehát, hogy hűvösen tárgyilagos legyek. Egy-két koordinátát a tényszerű tájékoztatás végett mindazonáltal meg kell adnom róla.

Mint az a nevéből is kitetszik, nem a Duna-Tisza táj szülötte. A többnyire - így napjainkban is - válságokkal küszködő Közel-Keleten: Szíriában látta meg a napvilágot. Gyermekségét s ifjúkora legelejét is szülőhazájában élte meg. Magyarországon - mily különös ezt így kimondani: az elmúlt 20. század utolsó negyedében telepedett meg. Családot is alapított nálunk: kedves, szép magyar felesége s két, immáron felnőttkorú gyermeke: lánya és fia van. Ami az ő életkorát illeti: a legszebb férfikor - ami köztudomásúlag 60 esztendő - még épp előtte van.

A sok-sok képe között kiváltképp emlékezetes az a sorozata, amelyet az (akkor még) fiatal íróknak a korszerű hazafiságról rendezett lakiteleki tanácskozásán készített. Már csak azért is, mivel az esemény idején már nem egészen fiatal Illyés Gyula nyilvánosság előtti utolsó megszólalásának hű dokumentumai is az ő keze - és szeme, szíve - munkáját dicsérik. Illyés legjobb ábrázolásai közé tartoznak ezek a fényképek.

Ez utóbbi negyedszázad során barátunk elvitathatatlan helyet vívott ki magának a hazai fotóművészetben. A szó igaz értelmében művész lévén, legjobb képeit tekintve messze több, mint fontos vagy kevésbé fontos események krónikása, arcok, futó pillanatok megörökítője. Visszatérülvén a képekről ismét az alkotóra: kiejtésén, szóalakításain máig érezhető az arabos akcentus. Erre csak azt mondom: annyi baj legyen! Talán nem bántó a párhuzam: egy jó arab telivérnek sem kell erőnek erejével titkolnia nemesi származását. Mindenesetre: a szíve idehonosodott hozzánk - Magyarországra, Kecskemétre, Hetényegyházára. Nyaranként pedig Veránkára.

S jó ez így. Számunkra sokat jelent az ő személyében szavatolt művészi s emberi minőség. Az sem megvetendő, hogy itt: a Balkán házereszalján ez a Közel-Keletről ideszakadt ember a baráti hűségen túl nem kevés európaiságot is sugároz.

Egy szó mint száz: igencsak kell ide ez a szírrealista magyar fotós. *(Részlet a Forrásban megjelent írásból)*

Buda Ferenc

Mikulás Ferenc: Mindig tiszteltem, és vonzódtam a tehetségekhez. Iszkanderrel az első találkozástól olyan volt kapcsolatunk, mint egy évtizedes barátság. Sugárzik belőle az önmagát adás és a barátság képessége. Rólam a legjobb portré-fotót ő készítette, de külföldi kollegáimról is számtalanszor csinál képeket itt és a műtermében is. Megvan benne az az alázat, ami az ilyen különleges alkatú és képességű embereket általában jellemez. A szülőföldjén készített évtizedes képek és itt készített szocio-fotói máig részleteiben is felidéződnek rendszeresen bennem. Fekete-fehérben is oly színesen látja képein az ember a világot, mintha a valóságban ott lenne. Ez az empatikus adottság az "együtt" érzés azokkal, akik az élet árnyékos oldalán állnak, az ilyen témájú fotóin a nézőre is átsugárzik. Nagyon sok értékkel gazdagította Kecskemétet. Róla is eszembe jut, miért is van, hogy akik máshonnan idejöttek Kecskemétre, közülük sokan jobban maguknak érzik a várost, mint az ide születettek. Az a kulturális késztetés, hogy minél jobban megismerjék a város történelmét és kultúráját (gondolok itt akár Kerényi Józsefre, Erdei Péterre, Probstnerre és másokra) olyan cselekvésre motiválta őket, amely örökre nyomot hagyott.

Probstner János

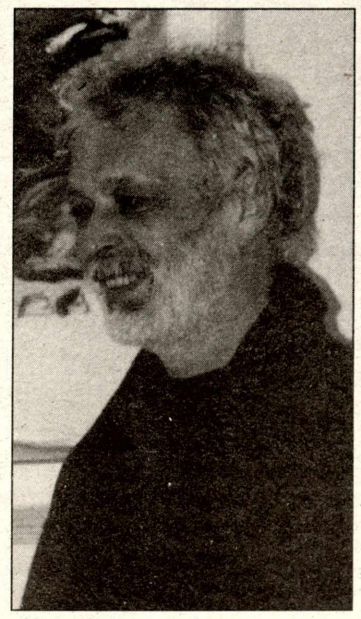

Probstner János Ferenczy Noémi-díjas művész 60 éves jubileumi kiállítása szeptember 10-én, szerdán 17 órakor nyílik a Nemzetközi Kerámia Stúdióban (Museion). Megnyitja dr. Balogh László, mint barát mond köszöntőt Utassy Ferenc, Izland magyarországi tiszteletbeli konzulja. Közreműködnek régi barátai: Sebestyén Márta és Sipos Mihály (Muzsikás Együttes).

Kecskeméti Sándor Munkácsy-díjas keramikusművész egyike a legközelebbi barátoknak.

- Mikor kezdődött ez az életre szóló barátság?

- 1968-ban kerültem az Iparművészeti Főiskolára, ott ismerkedtünk meg. János három évvel járt fölöttem. Mindig jóban voltunk, de a kezdő csapatába valahogy nem kerültem be. 1979-től azután nyakig elmerültünk a közös munkába, a tanításba, a koncepciók kidolgozásába. 1980 óta a stúdió tanácsadója vagyok. Ez korábban több feladattal járt, de János a mai napig kíváncsi a véleményemre.

- Ahogy mondani szokták, Probstner János nem tartozik a könnyű emberek kategóriájába. Minek köszönhető, hogy az Önök kapcsolata az évtizedekben inkább megizmosodott, mintsem hogy vesztett volna erejéből.

- Jánosnak van egy hallatlanul jó tulajdonsága: a tolerancia. Egyszerűen hiányzik belőle a szakmai utálkozás. Nemcsak az ő személyiségében - jóllehet ő egy tirannus - , hanem a stúdióban is az a nagyszerű, hogy nem a kirekesztő, hanem a befogadó szellem hatja át. Hagyja egymás mellett élni a különböző elképzeléseket, irányzatokat, egyenlő esélyt ad a korosztályoknak. Nemcsak az igazán jókat dédelgeti, hanem a kevésbé jóknak is lehetőséget ad arra, hogy jobbá válhassanak. Végül úgyis a kvalitás dönti el, hogy mi az, ami fönn marad. És ez egy nagyszerű dolog, akkor, amikor farkastörvények uralkodnak és megkeserítik az életét annak, aki nem tartozik valamely párthoz, vagy valakinek az uszályába.

- Mit kíván Probstner Jánosnak 60. születésnapján?

- Egészséget, legfőképp. Tett is érte, mert pár éve leszokott a dohányzásról. És azt, hogy 60 éves fiatalemberként továbbra is csak tegye a dolgát. Ő már elvitathatatlanul megcsinálta a maga életművét. Nemcsak ennek tárgyiasult formájára gondolok, hanem a jövőnek szóló üzenetére is. Ezt elvenni és nem folytatni, nem hiszem, hogy bárkinek is bátorsága lenne.

Kincses Károly, a Magyar Fotográfiai Múzeum igazgatója: - Nem meglepő, hogy szeretem azokat az embereket, akik elkötelezettek egy ügyért. Viccesen csak egy ügyű embereknek szoktam őket nevezni. Olyanok, mint én. A világot ugyanis nem a középszer, a feladatokat gondolkodás nélkül végrehajtók, hanem az öntörvényű, sorba be nem álló emberek viszik előre. Ő ilyen. Ezért becsülöm. Akkor is becsülném, ha a gesztenyefa-barátok klubjáért küzdene. Mert azt is jól csinálta volna.

Mikulás Ferenc, a Kecskemétfilm igazgatója: Számomra az ismeretség Probstner Jánossal nem személyesen kezdődött, hanem megelőzte az Iparművészeti Főiskola egyik tanszékvezetőjétől kapott hír, hogy ide fog kerülni. Probstner János ismerte azt a vidéken is sajnos már igencsak elfeledett illendőségi szabályt, hogy az új ember illik, hogy bemutatkozzon a fontosabb helyeken. Ő eljött hozzám, kérdezett tapasztalataimról, hiszen hasonló jellegű műhelyt szeretett volna teremtetni, mint a mi néhány éve már működő stúdiónk. Jó 25 éves kapcsolatunk, amely annak kimondása nélkül is szakmai barátságot jelent, nem heti beszélgetésekben alakult. Amikor jó néhány éve kezdeményezte az Iparművészeti Főiskola posztgraduális képzésének idekerülését, rögtön szólt, hogy ez velünk együtt is működhetne. Közösen lobbiztunk az azóta már igen eredményesen működő képzőművészeti szakközépiskola létrehozásáért is. Részesültünk az őáltala teremtett nemzetközi kapcsolatokból is, hiszen például Szoboszlay Péter így oktatott az izlandi Művészeti Egyetemen, majd ők jöttek ide, és ebből koprodukciós film is született. Az animációs filmfesztiválok elmaradhatatlan díja, amit a Kerámia Stúdió ajánl fel. Egyébként is, vendégeinket kölcsönösen elvisszük egymáshoz. Az a hármas, amely Kecskemétet, Nemzetközi Kerámia Stúdiót és Probstner Jánost jelenti, ma már elválaszthatatlan. Sokaknak ez a személyesség furcsának tűnik, de az ő alkatából adódóan, ezt másképpen nem is lehetne csinálni. Az általuk rendezett nemzetközi szimpóziumok, rendezvények és kiállítások, a múzeum, előadássorozatok, a város egészének fontosak. Jellemző példává vált gyorsan a főtéri szökőkútja is. Sokan külföldön többet tudnak a stúdióról és róla, mint itthon. Egy budapesti filmrendező ismerősöm mesélte, hogy egy londoni pub-ban ő az angolok között hallott először beszélgetni a kecskeméti kerámia stúdióról. Visszatekintve, a történet gyökerét nem lehet kiragadni abból a tágabb összefüggésből, amikor az akkor erősen centralizált világunkat csak a széleken lehetett először felbontani. Így mondhatja máig szerencsésnek magát a Pécsi Balett, a kaposvári színház, a Kodály Intézet, a Nemzetközi Kerámia Stúdió vagy mi - tehát Kecskemét is. A Naiv múzeum, a Szórakaténusz, a Zománcművészeti Műhely vagy a Ruszt-féle színház - még mindig ezekből és az itt működő megszállott emberekből él a város. Sajnálom, hogy azt az önálló ipari hátteret (Interkerám), amely korábban a kerámia stúdió része volt, nem sikerült megtartani, mely könnyebbé tette volna a helyzetüket.

Sokaknak meglepő és nehezen elfogadható az az állandó felfokozott lelkesültség, újat keresés, amely Probstner Jánost és a mellette lévő közösséget is folyamatosan sarkallja, de én már másmilyennek nem is tudom elképzelni. De hol vannak, lesznek-e új Probstnerek ?

Heltai Nándor: A Nemzetközi Kerámia Stúdióról mindig a világszínvonal jut az eszembe. A megyeszékhelyi képzőművészeti műhelyeket végigjáró külföldi kulturális hírlapíró ismerősöm csodaként említette... Amikor még munkaköröm lehetővé tette, oda vittem az idelátogatókat, hogy Kecskemét jó hírét keltsem. Most, a Stúdióval kapcsolatos emlékeimet visszapergetve döbbenek rá: immár negyedszázada működik intézményként a Probstner Művek. Nélküle nem zarándokoltak volna Kecskemétre e művészeti ág kiválóságai, nem ajándékozták volna meg a várost fennállásuk első évtizedének végén szép szoborparkkal, nem jött volna idén nyáron is a Hawaii szigetekről egy művésznő: tudni akarta, hol is tart a ma a kerámiaművészet a világban.

Kőmíves Kelemenként kicsit az életét áldozta a Stúdióért. Voltak segítők, de voltak, akik privatizálással, ezzel-azzal lerombolták, amit nem reggelig, évekig épített. Mit kívánhatnék János hatvanadik születésnapjára? A teljes beteljesülés nyugodt éveit, a főiskola (egyetemi) minősítést, mert itt nemcsak esztétikát, technikát tanulhatn(án)ak a tanítványok, hanem olyan ember élete példájával is gyarapodnának, aki igaz csillagzatokra figyelve küzdi végig földi létét.

Bodri Ferenc

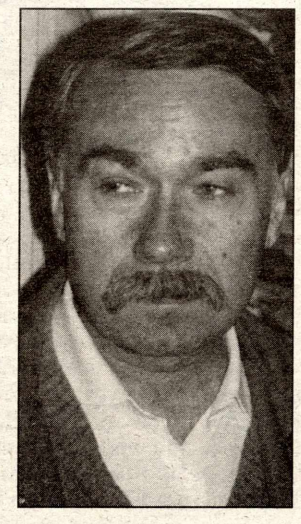

Bodri Ferenc, a festő idén 60 éves. Nem tudható, ki volt jobban eltékozlója hihetetlen tehetségének, ő maga vagy szülővárosa, amelyet tanulmányai idejének kivételével soha egy percre nem hagyott el. Életműve ezzel együtt is óriási, és szerencsénkre ereje és tudása teljében ma is közöttünk jön és megy, szűk kis otthonában alkot. Sorsszerű szomorúságát az elmúlt években gyönyörű, színes csokorba kötött virágcsendéletei oldják. Ő - többek között - ezekkel ajándékoz meg bennünket, amikor szeptember 18-án, 18 órakor az Arany János u. 8. sz. alatti Szívós Galériában Kerényi József Kossuth-díjas építész nyitja meg legújabb kiállítását. Szeressük őt és képeit legalább annyira, amennyire ő bennünket a maga csendes, bodriferis módján.

k. gy.

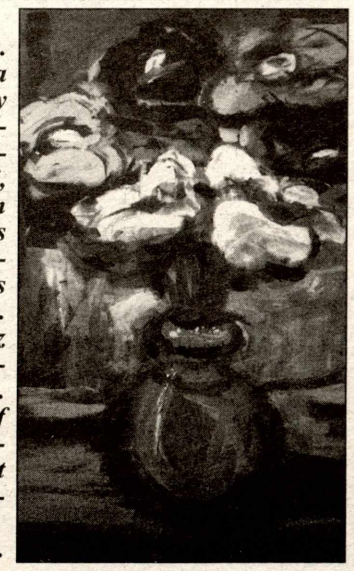

Kitüntetések

A Bács-Kiskun Megyei Közgyűlés kiemelkedő, alkotó munkájukat elismerve 2003. évi kitüntető díjait a következő személyeknek adományozta:

BÁCS-KISKUN MEGYÉÉRT DÍJ: Benes József Munkácsy díjas grafikus- és festőművész (Kecskemét), **dr. Halász Rudolf** igazgató, Alsó-Dunavölgyi Vízügyi Igazgatóság, Baja, **SchindlerJános** polgármester, Kecel.

BÁCS-KISKUN MEGYE IFJÚSÁGÁNAK NEVELÉSÉÉRT DÍJ: **Pintér András** igazgató, Bibó István Gimnázium, Kiskunhalas, **Reicher József** igazgató, Kossuth Lajos Középiskola és Szakiskola, Kiskunfélegyháza, **Schindler Mátyás** plébános, Barátok Temploma, Baja.

BÁCS-KISKUN MEGYE KÖZMŰVELŐDÉSI DÍJ: **Asbóth Miklós** könyvtáros, igazgatóhelyettes, Városi Közművelődési Intézmények, Könyvtár és Televízió, Kalocsa, **Ramháb Mária** igazgató, főtanácsos, Bács-Kiskun Megyei Önkormányzat Katona József Megyei Könyvtára, Kecskemét, **dr. Réthey Prikkel Miklós** intézményvezető, Faluház, Akasztó.

BÁCS-KISKUN MEGYE MŰVÉSZETI DÍJ: Bardócz Lajos Sándor grafikus művész,Tiszakécske, **Jankovszki Ferenc** zenetanár, karmester, intézményvezető Többcélú Közös Igazgatású Közoktatási Intézmény, Művészeti Alapiskola, Kiskunfélegyháza, **Miklósa Erika** magánénekes, Bakonykuti.

BÁCS-KISKUN MEGYE TUDOMÁNYOS DÍJ: **Kapitány József** tudományos munkatárs, igazgató-helyettes, Fűszerpaprika Kutató-fejlesztő Kft., Kalocsa, **Schmidt Antal** hidrobiológus, Alsó-Dunavölgyi Környezetvédelmi Felügyelőség, Baja, **dr. Sztacho-Pekáry István rektor,** Kecskeméti Főiskola, Kecskemét.

BÁCS-KISKUN MEGYE EGÉSZSÉGÜGYÉÉRT DÍJ: **dr. Deutsch Ottó** osztályvezető főorvos, minőségbiztosítási igazgató, Bajai Kórház Fül-Orr-Gégészeti Osztály, Baja, **dr. Elek József** háziorvos, Szank, **dr. Rotyis Mária** vezető főorvos, Országos Mentőszolgálat Bács-Kiskun Megyei Szervezete, Kecskemét.

BÁCS-KISKUN MEGYE KÖZSZOLGÁLATÁÉRT DÍJ: **Aranyi János** polgármester, Szalkszentmárton, **Barkóczi Ferenc** polgármester, kistérségi elnök, Kiskőrös, **Pálinkás Emilné Harangozó Katalin** jegyző, Polgármesteri Hivatal, Dusnok.

BÁCS-KISKUN MEGYE SPORT DÍJ: néhai **Balla József** olimpiai ezüstérmes, többszörös világbajnok birkózó, **dr. Bodóczky László,** a Bács-Kiskun Megyei Bíróság elnöke, a Bács-Kiskun Megyei Sportszövetségek Tanácsa elnöke, Kecskemét, **Hirling József,** nyugalmazott határőrezredes, Kiskunhalas, **Szabó József** vesetranszplantált hátúszó, Kecskemét.

BÁCS-KISKUN MEGYE NEMZETI KISEBBSÉGEIÉRT DÍJ: Agócs Gy. Imre néhai újságíró, Kecskemét, **dr. Mándics Mihály** nyugalmazott iskolaigazgató, múzeumvezető, Csávoly, **Somogyiné Litzinger Terézia** középiskolai tanár, Hunyadi János Gimnázium, Bácsalmás, **Szivárvány Szlovák Néptánc-együttes**, Kiskőrös.

BÁCS-KISKUN MEGYEI KÖZGYŰLÉS ELNÖKÉNEK KITÜNTETŐ DÍJA: Csorba Péter, a Bács-Kiskun Megyei Közgyűlés Hivatala munkatársa, **Fehér Béláné,** Bács-Kiskun Megyei Közgyűlés Hivatala, Közgyűlési, Szervezési és Jogi Főosztálya szakmai tanácsadója, SZB-titkár, **Pető István,** a Bács-Kiskun Megyei Közgyűlés Hivatala Humánpolitikai Főosztálya főtanácsosa, **Rugg István**, Bács-Kiskun Megyei Közgyűlés Hivatala néhai munkatársa.

A Bács-Kiskun Megyei Közgyűlés elnöke megyecímerrel díszített aranygyűrűt adományozott Gergényi Péternek, a Bács-Kiskun Megyei Rendőr-főkapitányság korábbi főkapitányának, budapesti rendőr-főkapitánynak, rendőr-dandártábornoknak,

Ahol csak jó sülhet ki...

Ebben a hordozható kemencében naponta több ezer lepény sült ki a Hírös Hét programjain megéhezett közönség nagy elégedettségére.

Csillagok a munkahelyen

Csillagok néven, Phare-támogatással új programot indít a Bács-Kiskun Megyei Munkaügyi Központ fogyatékkal élők foglalkoztatásra. A program gazdája a munkaügyi központ, partnerek a kecskeméti Szociális Szolgáltató Központ, a Mozgáskorlátozottak Megyei Egyesülete, a Kecskeméti Képző Központ és a kerekegyházi Peri-pack Kft. „Külső" résztvevőként tevékeny segítséget nyújt a kerekegyházi önkormányzat is.

Mint **Szinyi Károly,** a munkaügyi központ igazgatóhelyettese elmondta, a 400 ezer euróval támogatott program két elemből tevődik össze. Az egyik a fogyatékosok integrált foglalkoztatása, ami azt jelenti, hogy nem rehabilitációs munkahelyre, hanem „rendes" piaci körülmények között működő céghez kerülnek a résztvevők, felkészítve, az egészségesekkel egyenértékű munkát végeznek majd a termelési folyamathoz igazodva. A munkahely kialakítása most folyik, amihez a Peri-pack Kft támogatást kap. A foglalkoztatást a program tizennyolc hónapos időtartama alatt a munkaügyi központ fedezi. A részvevők betanítására, felkészítésre és a személyiségtréningre négy hónap áll rendelkezésre. A kerekegyházi cég a támogatás fejében továbbfoglalkoztatási kötelezettséget vállalt, vagyis a tizennégy mozgássérült dolgozó a program befejeződése után sem marad munka nélkül.

A másik programelem Kecskeméthez kötődik. Ez fogyatékkal élő és megváltozott munkaképességű személyek számára nyújt segítő-kísérő szolgáltatást. A cél, hogy visszajuttassák őket a munkaerőpiacra, de mivel halmozottan hátrányos helyzetű munkavállalókról van szó, ezt alapos felkészítésnek kell megelőznie. A program elég magas mércét állít fel: a tizenkét személyi segítő-kísérőnek 320 embert kell visszahelyeznie az integrált foglalkoztatásba, nyolcvanat pedig képzésbe vonnia az említett célcsoportból. A másfél éves időtartam alatt jelentős programfejlesztés is folyik majd, hiszen a gyakorlati élet oldaláról felmerülő gondokat folyamatosan meg kell oldani. A személyi segítő-kísérőknek nagyon nehéz, összetett munkájuk lesz, ennek ellenére nagy volt az érdeklődés a munkaügyi központ által meghirdetett pályázat iránt: ötven jelentkezőből kellett kiválasztani a megfelelő nyolcat (négyen a Kecskeméti Képző Központ munkatársai közül kapcsolódnak be a programba). Az ügyfeleket a résztvevő szervezeteken keresztül keresik meg.

Az igazgatóhelyettes szerint a programnak kettős hatása lesz. Az elsődleges, hogy a megváltozott munkaképességű embereket visszahelyezik a munkaerőpiacra, a másodlagos, hogy támogatást kapnak, önbizalmat és önállóságot szereznek. A munkaügyi központ számára pedig lesz egy „harmadlagos hatás" is: tanulják az uniós programozást és a partneri tevékenységet.

-m-

Özönvíz idején

Biztosan sokan olvastak már olyan történeteket, hogy a ködben eltévedt repülőgép mellett egyszer csak megjelenik egy ősrégi légi csatragány, és bőrsapkás, hosszú sálas pilótája levezeti biztonságosan az irányt tévesztett kollégát, majd barátságos szárnybillegetéssel eltűnik a semmibe. Hittem is, meg nem is az efféle történeteket. Ma már szégyellem kishitűségemet, mert tapasztalataim alapján kijelenthetem: csodák igen is léteznek. Az átélt kalandot nem a légi, hanem a vízi közlekedésben éltem meg. Mert annak nevezhető a közelmúlt nagy kecskeméti felhőszakadásában, amit autós társainkkal végrehajtottunk. A Bethlen körúti nagy kanyarban küzdöttem a hullámokkal, amikor sokat próbált Ladám feladta, s lehorgonyoztunk a kanyar közepén, leküzdhetetlen akadályt képezve a mögöttem haladó tengerész bajtársak előtt. Cipő, zokni le, nadrágszár föl, vízbe magyar. A legtöbb, amit ilyenkor tehetünk, hogy egy száraz rongyot keresve a motortérben megpróbálunk megtörölni minden elektromos kütyüt, ami zárlatot okozhat. Mindezt eléggé kiszolgáltatott testhelyzetben. A magányosan lerobbant autósnak az önzetlen segítség ilyenkor aranyat ér. És a csoda megtörtént! A város felől érkezett, magabiztosan szelve a habokat. Azonnal felismertem: ő csak Wesselényi szelleme lehet. Két veszteglő kocsisor között utat törve méteres hullámokat keltve igyekezett felém. Jól bevált csónakját már lecserélte egy hatalmas terepjáróra. Az ablakokat gondosan lesötétítette, nehogy a megmentett hálálkodók felismerjék. Gyors helyzetfelismeréssel átlátta, hogy én magabiztosan matatok a gépházban, ezt tehát rám hagyta. De hogy mégse robogjon el dolga végezetlenül, nekem jótékony hűsítést biztosítva, tetőtől talpig beteritett egy jó hideg szennyes zuhannyal.

Ja, ha nagy a szükség, közel a segítség. Kár, hogy a sötét üvegek miatt valószínűleg nem látta hálálkodó pillantásomat. Ezúton szeretném tehát kifejezni köszönetemet hősünknek, reménykedve abban, hogy a tükrök is sötétek autóján, és legalább ő sem tudja meg, hogy kivel ül szemben.

Szabó Gyula

PÁLYÁZATI FELHÍVÁS

A Magyar Művelődési Intézet és a kecskeméti Népi Iparművészeti Múzeum meghirdeti a hagyományos népi iparművészeti ágakon (szőttes, hímzés, fazekasság, faragás) kívül rekedt, vagy kevéssé művelt kézműves- és háziipari tevékenységek hagyományainak és technológiáinak megmentére, megújítására és továbbfejlesztésére a pályázatát, hogy olyan alkotások készüljenek, amelyek a hagyományokat korszerű, új formában dolgozzák fel. Szakmák szerint (a teljesség igénye nélkül) népi bútorműves, vaskovács, rézműves, bőrműves, szűcs, szűrszabó, kékfestő, fésűs, késes, gyertyaöntő, hordókészítő, kulacskészítő, vert csipke készítő, mézeskalácsos; vessző- és gyékényfonó, szalmaedény készítő; kalapos, lószőrfonó, gyöngyfűző és más népi ékszerkészítő, papucskészítő, bocskoros; népi hangszerkészítő; tojásfestő alkotók jelentkezését várják.

Átvétel csak személyesen 2003. szeptember 18-19-20-án 10-16 óráig lesz a kecskeméti Népi Iparművészeti Múzeumban. (6000 Kecskemét, Serfőző u. 19.) A pályázaton adatlap kitöltésével lehet részt venni! Díjak: 100.000, 80.000, 60.000, 50.000,- Ft.

A pályázat eredményhirdetése és a pályázat anyagából rendezett kiállítás megnyitója Kecskeméten a Népi Iparművészeti Múzeumban lesz 2003. október 18-án 11-kor. A pályázattal kapcsolatos további felvilágosítást a Magyar Művelődési Intézet Népi Iparművészeti Titkársága (1011 Bp. Szilágyi D. tér 6. Tel.: 201-8734) és a kecskeméti Népi Iparművészeti Múzeum (6000 Kecskemét, Serfőző u. 19. tel.: 76-327-203) ad. Adatlap a fenti intézményektől megcímzett, felbélyegzett válaszboríték ellenében kérhető.

Fájdalmas búcsú

Miért csak a jó emberek mennek el idő előtt ? Azok a százak, kollégák, barátok és tanítványok, akik a forró nyári péntek délután ellenére régen látott sokaságban kísérték utolsó útjára Benedek József tanár, iskolaigazgató és polihisztor hamvait, leginkább ezt a kérdést tették fel egymásnak és maguknak. Mintegy tanulságul tegyük hozzá, vigyáztunk-e eléggé Benedek Jóskára? Vigyázunk-e azokra a nagyszerű emberekre, akik szinte csak a hivatást, a szolgálatot, a másokért való jótevést - benne a szeretett családdal való törődést is - vállalják, alig törődve a maguk személyes bajával és egészségével. Nehezen szedhető csokorba azon maradandó értékek és emlékek sora, amelyet ránk hagyott tragikusan hamar félbeszakadt, de így is teljes életéből. Emlékét őrizzük és ápoljuk majd híven, mert példája segíthet, hogy egyszer odafönt újra a közelébe kerülhessünk.

Kalácsillatú emlékestre készülnek a jóbarátok

„Hatalmas Csajka kocsit kapunk a Kulturális Kapcsolatok Intézetétől, a népművelési felügyelő meghívására megyünk Kecskemétre. Amire a városkörnyéki tanyákat elérjük. éppen kisüt a nap. Colin *(Colin Mason, a világ egyik legtekintélyesebb zenei folyóiratának főszerkesztője, H. N.)* ***először lát igazi alföldi világot. Érdemes volt sokat beszélni a piactérről, s a városházáról. Lechner stílusa az első látásra elbűvöli az angol vendéget. Folyosóiról látható belső udvara i:. milyem formásan kiképzett, mintha századokkal tolták volna vissza az időben, noha a stílusjegyek aszázadvégre vallanak. Nemesszeghyné vár bennünket az ének-zenei iskolában. […] Harmadik gimnazisták órájára megyünk. […] Colin arca csupa elégedettség, szívesen dönt úgy, hogy ebéd után visszajövünk." - Hosszan idézhetnénk hasonló, Kecskemétet méltató sorokat Fodor András nyomtatásban is megjelent Naplóiból. A múlt század második felében kevesen tettek többet a Kaszap kúton kívül születettek közül Kecskemét jó híréért. Sok-sok szál kötötte a városhoz, Kodály Zoltánhoz. A Tanár Úrról írt versét 1952-ben itt sokszorosították...***

Ezért határozták, határoztuk el barátai, hogy a néhány éve tragikus hirtelenséggel elhunyt zeneszerető költő barátunkra közösen emlékezünk 2003. szeptember 16-án, kedden délután 1/6 órai kezdettel a Népi Iparművészeti Múzeum udvarán. Kalács sül a kemencében, amíg meghívott jeles költőtársai fölidéznek egy-egy közös emléket, lesz közös éneklés is, mint amikor „a mi Bandink" legutoljára ebben az épületben járt. Verseit egyebek között Petrozsényi Eszter mondja el. Egy hangulatos népzenei estet idéz föl dr. Tapasztóné Perlaki Magda, tekintélyes irodalomtörténészek is élnek az alkalommal, hogy az időszabta keretek között kijelöljék Fodor András helyét modern irodalmunkban.

A költészet és a jó hangulat barátait ezúton is várja a rendezőség. Belépődíj nincs, de örömmel veszszük a jó hangulat kedvéért, ha a résztvevők hoznak magukkal néhány szem gyümölcsöt, süteményt.

A meghívót küldi:

Heltai Nándor

A Riska nem elég

Mi kell a turistának falun? Bizony, sok minden. Megnyugtató hallgatni városi zaj helyett a tücsökciripelést, de nem elég szállásnak a vályogház egyetlen szobája, szükségre a porta végi fabódé és látványosságnak a Riska fejése. A vendég - s nemcsak a külföldi, de már a honi sem - elégszik meg a vidéki poros romantikával, szereti a kényelmet, a változatos programokat és a finom ebédeket. Különben elmegy, pontosabban nem is jön.

Ezekről a gondokról beszélgettek a jászszentlászlói **Eördögh András** tanyáján a falusi turizmusban érdekelt résztvevők a homokhátsági célprogram keretében, a megyei agrárkamara által szervezett augusztus eleji bemutatón. Mint **Kabódi Istvánné**, agrárturisztikai tanácsadó mondta, a falusiasságot a környezet adja, nem a higiénia és a vendéglátás feltételeinek hiánya. Új épület áll a tanyán vagy régi, nem érdekes, de ajánlatos minden szobához külön tusoló, és kevés egyetlen mellékhelyiség.

A tapasztalatok szerint csak szállásadással a falusi turizmusból nem lehet megélni vagy jelentősebb kiegészítő bevételhez jutni. Kínálni kell saját terméket vagy beszállítókat találni a bioélelmiszer-termelőtől a fazekasig. Fel kell térképezni és ajánlani a vendégnek a környék látványosságait, érdekességeit. Igazán nagy beruházáshoz, hangsúlyozta a szaktanácsadó, partnerek kellenek. Jó közös programokkal sikeresebben lehet pályázni a különböző támogatásokra. A marketing, reklám igen nagy költséget jelent, összefogva ennek a terheit is könnyebb viselni. Aki vendéglátással foglalkozik, annak állandó kapcsolatban kell lennie az utazási

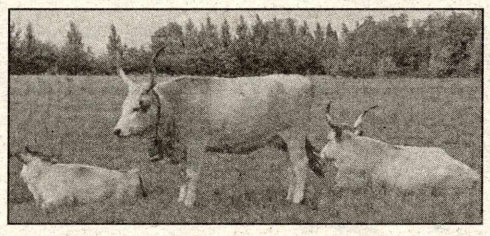

irodákkal és nem idegenkedhet az internettől. Kabódi Istvánné kiemelte a szakmai felkészültség fontosságát, hiszen a falusi turizmusra is igaz, hogy a vendég akkor jön vissza, ha elégedett volt a szolgáltatásokkal.

A vendéglátó Eördögh András kis panaszkodással kezdte százharminc hektáros birtokának bemutatását. Hogyan lehet idecsábítani a vendéget, ha lassan megfizethetetlen lesz az autópálya - tette fel a szónoki kérdést. A pályázati lehetőségekről szólva kifogásolta, hogy gyakran kétszer hatvan nap is eltelik, mire a szakminisztérium végre dönt vagy olyan rövid a beadási határidő, hogy az eleve lehetetlenné teszi a pályázást. A birtok bemutatásakor kiderült, hogy ő is „több lábon" igyekszik állni: állattartással, növénytermesztéssel foglalkozik, biomalmot épít, lovasvendégeket fogad és gyerekeket táboroztat. Tiszteletre méltó módon igyekszik népszerűsíteni az őshonos állatokat, a környezetkímélő gazdálkodást és legalább egy kis darabkáját visszahozni annak az eredeti növényvilágnak, amely a Duna-Tisza közének legnagyobb részén már régen elveszett.

A nagy sikerű bemutató biotermékek kóstolójával fejeződött be.

-m-

Formálódó belvároskép

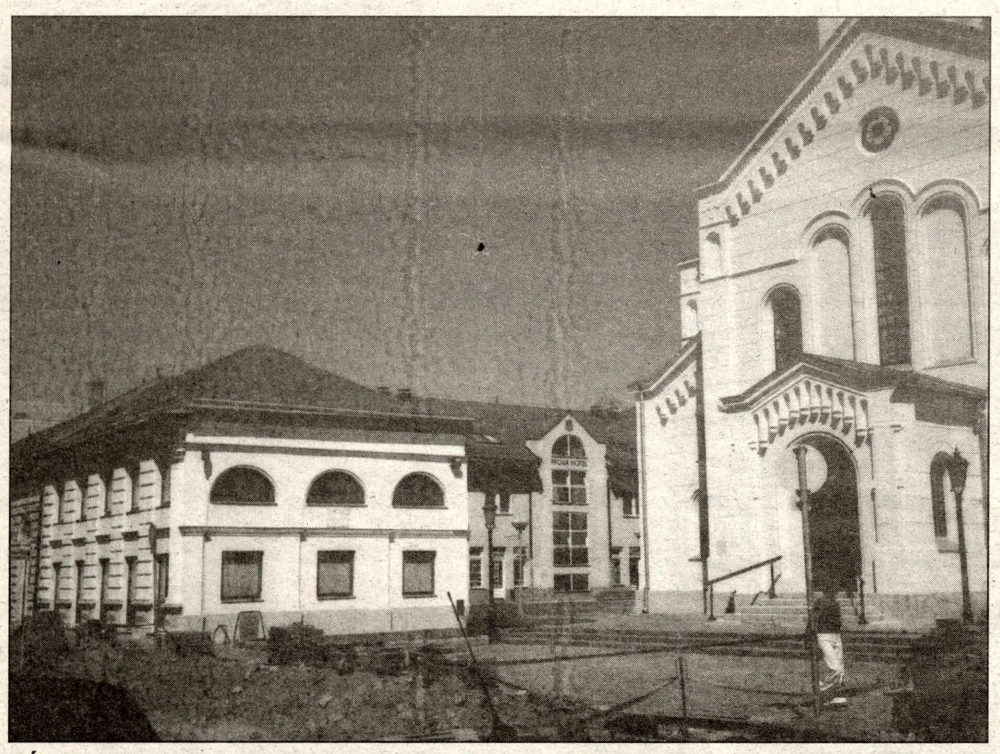

Újabb egyházi-közösségi intézménnyel gazdagodott Kecskemét, az evangélikus egyház által visszakapott és teljesen felújított Arany János utcai épületben ezután ifjúsági, hitéleti és más közösségi programokra nyílik lehetőség. Az épületben egy segédlelkészi lakást is kialakítottak. A költségeket egyházi forrásból és közadakozásból fedezték.

Az álláskeresőket segítik

Az aktív álláskeresést ösztönzi az az új támogatás, amit a munkaügyi központ kirendeltségein lehet kérni. A juttatásról Hidegh Imrénétől, a munkaügyi központ módszertani és szolgáltatási osztályának munkatársától kaptunk tájékoztatást.

- Álláskeresést ösztönző juttatásra az munkanélküli jogosult, akinek részére a járadék folyósítási idejét legalább180 napban állapították meg; képzés illetve kereső tevékenység miatt szüntették meg járadéka folyósítását valamint a folyósítási idő lejártát megelőzően legalább 90 nappal olyan megállapodást köt velünk, amelyben vállalja, hogy munkahelyhez jutása érdekében az alapvető együttműködésen felül aktív álláskeresést folytat.

- Mit tartalmaz illetve mire kötelez ez a megállapodás?

- Tartalmazza a kirendeltségen való megjelenés gyakoriságát, az önálló álláskeresés formáját és számát, a keresés igazolásának módját. A megállapodást kötőnek igénybe kell vennie a munkaerő-piaci szolgáltatásokat, részt kell vennie a munkaügyi központ által szervezett rendezvényeken, és természetesen tájékoztatnia kell a kirendeltséget, hogy mit tett a saját elhelyezkedése érdekében. A kirendeltség munkatársa az ügyféllel együtt legalább havonta egyszer értékeli a megállapodásban foglaltak megvalósulását, közösen mérlegelik az esetleges módosítást.

- Mekkora a juttatás és mennyi ideig adható?

- Mértéke az öregségi nyugdíj legkisebb összegének 85 százaléka, és 180 napra adható, 45 évesnél idősebbek részére 270 napig folyósíthatjuk. A juttatás kezdő napja a munkanélküli járadék megszűnését követő naptári nap.

- Hogyan kérhető ez a juttatás?

- A kérelmet a munkanélküli járadék kimerítését követő harminc napon belül lehet benyújtani az illetékes kirendeltségen.

SPORT ÉS KÖZÉLET

Fradi az ország

"Kis ország vagyunk, csak egy csőcselékünk van"

Egyszerre érzek büszkeséget és szégyent azért, amiért kiskamasz korom óta fradista vagyok. Állítólag valaha egy-egy focicsapatnak szurkolni egyfajta politikai választást is jelentett. A Vasas vagy a Csepel proletár csapatnak számított. A jobboldali, szélsőjobboldali kispolgárság állt a Fradi mögött, a budapesti sváb és zsidó polgárság az MTK mögött. 1945 után csak kevéssé változtak a dolgok. Mint a fegyveres erők, tehát az állam, a hatalom csapatai, élveztek illetlen támogatást a Honvéd és az Újpest. Jól mehetett sora a bányász- és kohászcsapatoknak is. De a Fradi és az MTK nyomás alá került. Egy időben még a nevüket is meg kellett változtatniuk. A hetvenes évekre aztán elhalványodott a futball és politika összefüggése, hogy aztán a nyolcvanas évekre lényegében megszűnjön. Ezért hitetlenkedve hallgattam, amikor valaki azt mondta 1990 táján: figyeljük csak meg, a bányász és kohász, proli csapatoknak mostanában nem sok babér terem majd.

Jómagam persze - miként a legtöbb szurkoló - nem politikai választásból lettem fradista. Beleszületik az ember az ilyesmibe, örökül kapja, mint egy műantik hamutartót; vagy óvodáskori ki kivel van választás bizonyul utóbb életre szólónak. Azt már nyolcadikosként is éreztem, hogy a Ferencváros igazodási pont. A legtöbb fociszerető ember vagy fradista, vagy antifradista. Az FTC javára és rovására tévednek legtöbbet a játékvezetők. A Fradi szerepel legtöbbet hírekben, viccekben, rigmusokban, vitákban, veszekedésekben. A zöld-fehér csapat közönsége csaknem akkora, mint a többi csapaté együtt véve.

Hogy miért lehetek büszke? Az FTC nyert legtöbbször magyar bajnokságot. A Fradi az egyetlen magyar klubcsapat, mellyel megesett, hogy egy egész bajnokságon át száz százalékos teljesítményt nyújtott. A Fradi az egyetlen, európai kupát nyert magyar csapat, s az egyetlen, amely aranylabdás játékost adott az országnak. S hogy miért kell szégyenkeznem, azt, ugye, mondani sem kell? Az FTC közönsége botrányról botrányra araszol. Eddig még „csak" a rendőrökkel és az újpesti kemény maggal verekedtek. Most először debreceni és saját játékost is ütöttek-vertek; megtámadtak edzőt, sajtófotóst, s mintegy mellesleg egymillió forint anyagi kárt okoztak kedvenc egyesületüknek.

Televíziós személyiségek szerint a pályán és az utcán randalírozó csőcselék azonos volt azzal, amelyik temetésen, politikai rendezvényen is feltűnt az elmúlt években. Nem csupán átvitt, szociológiai és politológiai értelemben (hogy tudniillik a rendszerváltás vesztesének számító, félproletár, műveletlen és a szélsőjobb felé orientálódó társadalmi közegről van szó) de jórészt egészen konkrét értelemben is: az újra és újra lejátszott tévé- és videofelvételekről ugyanazok az arcok tűnnek elő. Hiába, kis ország vagyunk, csak egy csőcselékünk van.

Ugye, Önök is ismerik a sípos embert? Valaha a polgár szó vagy burzsoát jelentett (gazdag nagyvállalkozót, gyár- és banktulajdonost) vagy citoyent (a közélet iránt érdeklődő és felelősséget érző állampolgárt). Aztán kezdtük megtanulni, hogy a polgárok a Fidesz mindenkori szavazói. Úgy tűnik, korunk polgára az, aki sípot hord magánál. És fújja, egyre fújja, nekidühödött arccal, október 23-án a 301-es parcellában, ha az 1956-os tevékenységéért halálra ítélt, majd kegyelemből "csak" évekre bebörtönzött Mécs Imre mondja a beszédet; ha szocialista gyűlésen a rendszerváltás óta legnépszerűbb miniszterelnök beszél; ha jámbor civil egyesület szervez igen békés demonstrációt azért, hogy ne tekintsük bűnözőnek a marihuána-fogyasztókat. De fújja a sípot csak úgy, válogatott mérkőzésen is, megtévesztve ezzel mindkét csapatot. A sípos ember egyúttal antiszemita. Mindig mindenről a zsidók jutnak eszébe. Nem lett bajnok a Fradi? „Mocskos zsidók!" Ne tekintsük bűnözőnek azt, aki senkinek sem árt, legfeljebb önnön szervezetét rombolja? Változtatni kell a kedvezmény-törvényen, hogy azt meg is lehessen valósítani? Persze, mindezért, s mindenért a zsidók a hibásak.

El lehetne ezt intézni kézlegyintéssel is (Bolond likból bolond szél fúj!) ha csupán magánbeszélgetésekben hangzana el ilyesmi. Csakhogy a csőcselék nyilvánosságot óhajt, nyilvánosság elé lép. A demokrácia ellenségei tudnak a legjobban élni a demokrácia nyújtotta lehetőségekkel.

Mindezért a politika nem moshatja kezeit. Emlékeznek még arra, amikor, csak pár éve, rendőröket támadott meg a Fradi-csőcselék? Torgyán doktor megvédte őket, s rendőri túlkapásról beszélt. És amikor Újpesti szurkolók kiabálták az egyébként eredetileg fradista szöveget: „Indul a vonat! Auschwitzba indul a vonat!" Az FTC kemény magja ráfelelt: „Sieg Heil!" Megkérdezte minderről az akkor aktív miniszter Dávid Ibolya véleményét a riporter. „Nem értek a focihoz" - felelte erre az igazságügy minisztere. Alighanem ez volt politikus szájából a legcinikusabb mondat a rendszerváltás óta.

Ha a fasiszta és náci csőcseléket nem zárjuk politikai karanténba, ha úgy érzik, hogy védelmet kapnak parlamenti politikusoktól, akkor igazán nincs mit csodálkozni. Jobboldali politikusaink nem tudják, vagy talán nem akarják megérteni, hogy nem lehet egyszerre szűznek is maradni, meg kiállni a sarokra pénzt keresni. Ha az ország egyik legismertebb és legbefolyásosabb polgára a legszélesebb nyilvánosság előtt a Vasárnapi Újságot nevezi meg kedvenc rádióműsoraként, a Demokratát ajánlja előfizetni minden hívének, és használja a Lebensraum (életter) kifejezést, akkor ne csodálkozzon azon, ha antiszemitának nevezik. Hiába, hogy - miként ezt magam is hiszem - sem fejben, sem szívben nem zsidógyűlölő: ha puszta napi politikai taktikából a rasszista és gyűlöletkeltő rádióműsort nevezi kedvencének, az időnként náci írásokat közlő lapot ajánlja szavazóinak, ha a hitleri élettér fogalmat használja, akkor őt (Karsai László történész szavaival) nem megrágalmazzák azzal, hogy antiszemita, hanem megvádolják. Nem lehet egyszerre demokratának lenni és a radikális szélsőjobboldallal kokettálni, mondom - de ez csak a tiszta erkölcs, a jó ízlés és a formális logika szempontjából kizáró ok. A kisstílű napi taktikázás szempontjából, sajnos, úgy tűnik, nagyon is lehet.

Egyszerűen nem tudjuk, mennyi fasiszta van Magyarországon. Két százalék? Vagy tizenöt? Nem tudjuk, mert nem öntünk tiszta vizet a pohárba. Tyúk vagy a tojás kérdése: vajon az elhódítandó szélsőjobboldali szavazatok érdekében taktikázó politikus mossa össze hívei előtt a demokratikus jobboldal értékeit és a szélsőjobb veszedelmes eszméit - vagy fordítva, a mérsékelt konzervatív és a rasszista, populista nézeteket elkülöníteni képtelen közeg teremtette meg, "termelte ki" szinte szükségszerűen a maga politikusi garnitúráját? Érdemes pillantást vetni a történelmi előképre. 1920-tól csaknem negyedszázadig egy erős konzervatív, alkotmányvédő jobboldal kormányozta az országot. Ezt a jobboldali tábort azonban méteres vasbeton fal választotta el gyönge és sokszínű baloldali ellenzékétől, viszont csupán szemipermeábilis (félig áteresztő) hártya választotta el a fajvédő és nyilas szélsőjobboldaltól. Így aztán a szélsőjobb ordas eszméi rendre átszivárogtak a kormányzó konzervatívok táborába, viszont a jobboldal mérséklete, alkotmányvédelme semmi hatással nem volt szélsőjobboldali ellenzékére.

A világ egyik legtekintélyesebb sajtóterméke, a Financial Times nevezte a napokban infantilisnak a magyar politikai elitet. Van ebben valami. Mintha a politikai osztály a rendszerváltás során alulmúlta volna a magyar társadalmat. A demokratikus jobboldal és a demokratikus baloldal párbeszéd-képtelensége, valamint a radikális szélsőjobboldal és a demokratikus jobboldal összekuszálódása, szétválasztatlansága - ez a mai magyar politikai elit két legnagyobb problémája. Egy nyugati politológia tankönyv logikája szerint demokratikus jobboldalnak és demokratikus baloldalnak, vagyis a négy parlamenti pártnak, közelebb kellene állniuk egymáshoz, mint bármelyiküknek a fasiszta szélsőjobbhoz.

Egy közvélemény-kutatás szerint a Fidesz-tábor több mint fele pártjához közelebb állónak érzi a MIÉP-et, mint a szocialistákat. Ez nem csupán a Fidesz tragédiája, hanem az egész magyar (kiskamasz - hiszen csak 13-14 éves) demokráciáé.

Ne csodálkozzunk azon, ha műveletlen, durva és neveletlen sípoló emberek randalíroznak sportpályán és azon kívül, amikor a fősípoló, a tőle megszokott felelőtlenséggel és gátlástalansággal, fújja sípját Lisszabonban!

Mielőtt megsértődne rám, s joggal, a kedves olvasó, valamit még le kell írnom. A címről lemaradt valami. A kérdőjel. Nem: Fradi az ország, hanem: Fradi az ország? Mert ha kérdőjel van a végén, bátrabban válaszolhatunk nemmel. Hiszen még a Fradi-tábor sem azonosítható a csőcselékkel (tizenötezer nézőből talán ha háromszáz randalírozott); és ne feledjük: A Fradin kívül ott a Honvéd Dominó és a Vasas Plakett világklasszis vízilabdázói, Veszprém és a Dunaújvárosi kohász remek kézilabdázói, Csepel világverő kajak-kenusai. Van kiért szurkolni.

Ujlaky István

BOHÉM LEGÉNYEK - KOMOLY EREDMÉNYEKKEL

Kecskemétet már nemcsak barackpálinkájáról és bugaci méneséről tartják számon a nagyvilágban, hanem egyre inkább azokról a nemzetközi fesztiválokról is, melyeket egyedül itt rendeznek az országban. Ilyen a kétévenkénti Csiperó-találkozó és ilyen a Bohém Ragtime Jazzband által minden évben megrendezésre kerülő dzsesszfesztivál is, amely révén a külhoni muzsikusok Kecskemétet a dzsessz magyarországi fellegváraként is emlegetik. Az akkor még jórészt diákokból álló csapat 1986-ban szervezte meg az első hazai ragtime-találkozót, amit utána még öt hasonló rendezvény követett. 1992-ben már nemzetközi fesztivál keretében fogadták az idelátogató dzsessz-zenészeket, s azóta is minden évben a Tavaszi Fesztivál keretében kerül sor erre a nagysikerű eseményre. A csapat nyáron sem pihent. Sokan hallhattuk őket például a június végi főtéri koncerten. A Bohém Ragtime Jazzband idén elnyerte „Az év jazzegyüttese" címet is, amelyhez őszintén gratulálunk. Lapunknak Ittzés Tamás, az együttes vezetője adott interjút.

A Bohém Ragtime Jazzband 1985-ben alakult - felel kérdésemre az együttes vezetője. - A Kecskeméti Pedagógus Kórusban énekeltünk akkoriban, s az egyik kórustag, Szegszárdy Imre játszogatott olykor ragtime-ot. A kórus évadzáró összejövetele előtt - ennek idestova már tizenkilenc éve - megkért, hogy hangszereljem meg a Fig Leaf Rag-et, adott hozzá egy keletnémet kiadású Scott Joplin-kottát. Összehoztam valamit, próbáltunk keményen, majd előhozakodtunk az eredménnyel a kórustagok előtt. Bár az egész nagyon esetleges volt, nekünk is, másoknak is rendkívül tetszett. Másodéves középiskolásként minden hangszerelési tapasztalat nélkül írtam át a számot olyan hangszerekre, amilyenek épp akadtak a kóruson belül. Ez 1984 nyarán volt. Pár hónap múlva már azzal a komoly elhatározással álltunk össze újból, hogy szélesebb körben is kipróbáljuk magunkat, s több-kevesebb rendszerességgel elkezdtünk próbálni. Első nyilvános fellépésünkre 1985. március 8-án a Művelődési Központban egy nőnapi rendezvényen került sor. Ekkor még a The Seven Wickeds (azaz A hét gonosz) Ragtime Band névre hallgattunk, s durván egy évre rá vettük fel mostani nevünket.

Létezik az, hogy semmilyen előképzettségük nem volt ebben a műfajban?

Igen, sőt az is hónapokba telt, míg szert tettünk néhány cseh, illetve NDK-kiadású lemezre. Felkutattuk, hol rendelhetők meg dzsesszkották. Ekkoriban még szigorúan a megírt, improvizálás nélküli, a dzsessz ősének tekinthető ragtime-ot játszottuk, ami annyiban volt jó, hogy a saját bőrünkön tapasztaltuk a dzsessz fejlődését. Az abszolút megírttól haladva mi is végigjártuk a dszessztörténeti korok különböző állomásait. Játszottunk féligmeddig megírt new orleansi dzsesszt, aztán dixielandet, mikor már elég bátrak voltunk az improvizáláshoz. Óriási büszkeség volt, hogy 1987-ben a Magyar Művelődési Intézet már bennünket küldött ki Csehszlovákiába a Prerovi Jazz Fesztiválra. A következő évben, 1988-ban, hároméves együttesként - ilyenre még nem volt példa rajtunk kívül - kaptunk meghívást Drezdába. Ez mindmáig az egyik legnagyobb európai dzsesszfesztivál. Négy nap alatt nyolcszor léptünk föl, élő adásban több százezer ember látott minket a tévécsatornákon. Innentől kezdve aztán nem volt megállás, bejártuk Európát, minden rangos európai fesztiválon megfordultunk; két éve még a svájci Montreux-i Jazzfesztiválon is felléptünk. Kétszer turnéztunk Kanada és Amerika nagyvárosaiban. Egyre több koncertet adtunk, a repertoárunk is folyamatosan bővült. Idővel javult a színvonal, sokak szerint még mindig folyamatosan fejlődünk. Jó lenne tartani ezt a tendenciát! Talán nem túlzok, ha azt mondom, hogy a Bohém Ragtime Jazzband nemzetközi összehasonlításban is az élvonalba került. Ezt az utat két nagylemez és nyolc CD megjelenése is jelzi. Az év legjobb dzsessz-zenekarának járó eMeRTon-díj elnyerése külön öröm a csapat számára. A hivatalos átadásra április 4-én került sor, ami miatt ezt a napot újból bevettük jeles ünnepeink sorába.

Nyugaton, illetve az őshazának számító Amerikában a dzsessz a szolgáltató zene kategóriájából nőtte ki magát koncertmuzsikává. Mi a helyzet ezzel Magyarországon?

Már a múlt század elején jelentős dzsesszélet volt itt főként a cigányzenekaroknak köszönhetően, akik minden külföldi slágert már másnap eljátszottak. Akkoriban az egzotikusnak számító néger zene óriási népszerűségnek örvendett. Tudjuk, hogy ifjabb Berkes Béla és cigányzenekara rengeteg ragtime-ot játszott. Főhercegeknek, miniszteréknek húzták a talpalávalót. A dzsessz olyan elismertségre tett szert, hogy nem egy amerikai számot magyar szöveggel is elláttak a szövegírók. Például Irving Berlin 1911-ben írt Alexander's Ragtime Band című számából egy évvel később Magyarországon (legalább háromféle magyar szöveggel) tizenvalahány különböző felvétel készült. Sok magyar operettszerző maga is komponált ragtime-ot, s ezek cseppet sem voltak rosszabbak az amerikai számoknál. Állítólag a húszas években csak a fővárosban annyi amerikai fekete dzsesszzenész volt, hogy kispályás labdarúgó bajnokságot rendeztek maguknak. A háború a dzsessz további terjedésének átmenetileg véget vetett, de a hetvenes években a tánczene alapú dzsessz újra virágzásnak indult. Az avantgarde dzsessz népszerűségének a nyolcvanas években társadalmi, politikai okai is voltak. Ma már inkább a dzsessz tradicionálisabb vonala erősödik. Az utóbbi évtizedben nálunk is gyakori, hogy cégek elegáns rendezvényein klasszikus zenét játszó kamarazenekar vagy dzsessz-zenekar működik közre. Ezen kívül vannak már Pesten is olyan jazzklubok, amelyek kifejezetten elit találkozóhelynek számítanak, bár ezekből még Nyugaton is viszonylag kevés van. Annak, hogy mi ilyen klubokban és céges rendezvényeken ritkán játszunk, megvan az az előnye, hogy nem kell háttérzenét szolgáltatnunk. Ebből a szempontból még az ismert amerikai dzsesszmuzsikusok sincsenek túlságosan elkényeztetve. Amikor hozzánk jönnek fesztiválra, szinte meghatódnak attól, hogy itt mindenki azért jött, hogy csak rájuk figyeljen. Amellett, hogy a tagjaink közül mindenkinek van főállása, 60-80 koncertet adunk évente. Ebben benne vannak az ismeretterjesztő jelleggel szervezett filharmóniai turnék (iskolai koncertek) és a külföldi szereplések is. Foglalkoztatottság és minőség szempontjából csak két-három hasonló dzsesszegyüttes van Magyarországon. Az ebből élő profizenekarok (Hot Jazz Band, Budapest Ragtime Band) s Benkóék természetesen még mindig névnek számítanak a szakmában. Alkalmanként velük és más neves külföldi előadókkal is muzsikálunk együtt. Ez minden zenész, így Bohémek számára is nagyon inspiráló. Ha valaki mindig ugyanazzal a hét emberrel játszik, könnyen beleesik az automatizmus csapdájába. Az örömzenébe beszálló zenészek új színt visznek a játékba, vérfrissítést jelentenek az improvizáció szempontjából is.

Ön a csapat vezetőjeként zongorázik, hegedül, énekel, sőt olykor a tölcséres hegedűjét is előveszi. Kérem, szóljon pár szót az alapító tagokról és a jelenlegi zenészekről!

A banda fiatalságát jelzi, hogy harmincöt évesen a második legidősebb vagyok a hegedűs Lázár Miklós után. Az első felállásból már csak mi ketten maradtunk. Szintén "korai tag" a dobos Falusi Alfréd, a bőgős-tubás Török József és a trombitás Lebanov József. Alapító tag volt Korb Géza is, akinek fia, Korb Attila ma a csapat legtehetségesebb tagja. Harsonán és zongorán játszik, énekel, néhány hangot a hegedűből is képes előcsiholni, sőt néha még kornettezik is (ez tulajdonképpen egy trombitafajta). Rajta azonnal lemérhető, mennyit számít, ha valaki beleszületik a zenébe. Egyéves volt a zenekar alakulása idején. Mióta az eszét tudja, állandóan ilyen zenét hallott maga körül. A helyi fesztiválok arra is alkalmat adtak, hogy más zenészek is megismerjenek bennünket, sőt maguk is bekapcsolódhassanak a játékba. Ily módon került a dzsesszel közelebbi kapcsolatba négy-öt évvel ezelőtt a két Mátrai fivér. Zoltán klarinéton és tenorszaxofonon játszik, Gyuri pedig gitározik, s szükség esetén bendzsózik. Fiatal koruk ellenére szerencsére (jóértelemben véve) gátlástalanok, ha örömzenéről van szó. Nem azon gondolkodnak, hogy mit is keresnek ott a színpadon, hanem belevágnak és csinálják. Egyébként a közönség is nagyon szereti, ha ez a fajta spontaneitás tetten érhető. Az örömzene, más szóval "jam session", kezdetektől létezett a dzsesszben. A kifejezést általában arra használják, amikor különböző zenekarokban dolgozó zenészek jönnek össze egy közös játékra. Egykoron szokás volt, hogy amikor a dzsessz-zenészek a klubban végeztek, hajnali egy-két óra tájban még összejöttek a város valamelyik klubjában a maguk örömére játszani. Ma inkább a fesztiválokon szokás, hogy idegen zenészek szállnak be egy-egy számba, ezt hívjuk örömzenének. - Hivatalosan felerészben vagyunk csak zenészek. Török Józsival egyelőre kettőnknek van zeneakadémiai végzettsége, Attila most jár az Akadémiára. Lebanov Józsi főiskolai végzettségű, zeneiskolai igazgató egyébként Albertirsán. A Mátrai-testvérek főként önképzés révén tettek szert jelenlegi tudásukra. Lázár Miklós a Pedagógiai Intézetben dolgozik, a dobosunk pedig angoltanár.

Joe Murányival

Talány számomra, hogyan lehet kapásból rögtönözni. Segíti ebben valami a zenészt?

A legtöbb dzsesszkotta egy dallam és egy harmóniasor csupán; ez többnyire már eleve ismert a zenészek előtt. De velem is előfordult már egy amerikai klubban játszva, hogy hiába mondták be a szám címét, fogalmam sem volt, mi az. Ilyenkor az ember figyelte a basszust játszó bőgőt vagy a harmóniát játszó zongorát vagy gitárt, s ha rám mutattak, hogy "solo", akkor kész, csinálni kellett: improvizáltam a hallottak után valamit. Ehhez persze nagyfokú gyakorlat is kell. Nem tudtam volna ugyanezt megcsinálni 18 éves koromban. Ehhez képest Korb Attila 13 éves volt, amikor meghívást kaptunk Norvégiába, az Oslo Jazz Fesztiválra. Mellettünk legalább öt amerikai sztár volt a színpadon - olyanok, mint például Joe Murányi is, akit Louis Amstrong utolsó klarinétosaként tartanak számon. Attilát ez cseppet sem zavarta, nem nézett sem Istent, sem embert, kiállt a színpad közepére szétvetett lábakkal, mint egy hajóskapitány, s rögtön játszott két kör szólót az elején. Mondanom sem kell, milyen sikere lett, mosolyogva tapsolták még a nagyapjakorabeli zenészek is. Szerintem a világon nincs sehol olyan, hogy valaki általános iskolás hetedik osztályos korában ekkorát alakítson.

Mitől válik egyedivé a Bohém Ragtime Jazzband muzsikája?

Egy együttesnek arculatot adni igazából csak hangszereléssel lehet. A klasszikus iskolázottság ilyen esetben előny. Például gyakran írok a trombitásnak olyan fordulatot, amit más dzsesztrombitás el sem tudna játszani. Sok apróságból csiszolódott ki a most már jellegzetesnek mondható "Bohém"-es hangzás. Fontos persze a hangszerelt részek és az improvizációk helyes aránya is. Ha nagyon sok a rögtönzés, az egész kissé parttalan lesz. Az utóbbi időben szívesen foglalkozunk a húszas-harmincas évek nagy magyar slágereivel is, amelyek kiválóan dzsesszesíthetők. Eisemann Mihály vagy éppen Márkus Alfréd dalainak dzsesszfeldolgozásai nemcsak a hazai közönség előtt, hanem külföldön is nagyon népszerűek. Az is kuriózumnak számít kint, ha az ember magyar szöveggel elénekel egy amerikai számot. A magyar közönség is változott az utóbbi húsz év alatt, ez is módosítja a repertoárt. Úgy is mondhatnám, hogy idősödött a zenénket hallgatók tábora, s visszajött az a korosztály is, akiknek a gyerekkorát idézik az említett dallamok.

KADA ERIKA

KADOSA PÁL EMLÉKÉRE

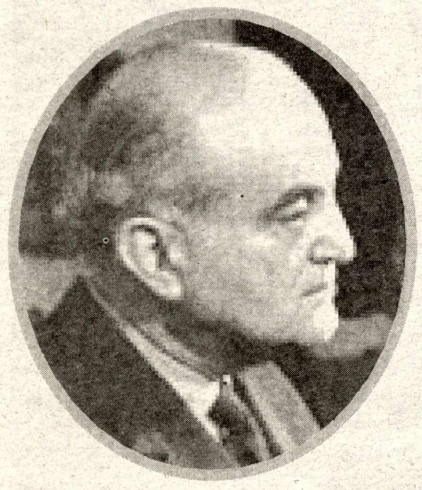

KADOSA PÁL zeneszerző száz éve született és zongoraművészként, zeneszerzőként és zongorapedagógusként egyaránt a XX. század egyik kiemelkedő személyisége.

A Zeneművészeti Főiskolán, a zongora tanszak vezetőjeként világhírű muzsikusok egész sorát tanította: műhelyében nevelkedett Kurtág György, Rados Ferenc, Kocsis Zoltán és Ránki Dezső. Zongoraművészként elsősorban saját műveinek előadójaként vált ismertté, de az 1930-as évek közepén már elismert zeneszerző, műveinek terjesztését rangos kiadók vállalják.

Egyéniségében a zeneszerző, a zongoraművész és a pedagógus szétválaszthatatlan egységet alkot. Kodály Zoltán növendékeként igen hamar saját egyéni hangján komponált, viszont erőteljesen vonzotta mesterének szellemisége, kultúrája. Európai érdeklődésű muzsikus, akire Bartók, Hindemith és Stravinsky művészete is inspiráló hatást gyakorolt.

Aki emlékezik...

Szabó Orsolya zongoraművész, aki Kadosa Pál növendéke volt, és mint Kecskeméten működő muzsikus feltétlenül fontosnak tartotta, hogy itt is emléket állítson mesterének.

Kadosa Pál pedagógiai munkájában meghatározó volt, hogy zeneszerzői szemlélet alapján tanított: elsősorban a zenei közegre, annak intellektuális, kultúrtörténeti vonatkozásaira figyelt, a technikát pusztán a megvalósítás eszközének tekintette. Otthonában is tartott órákat, szívesen fogadta növendékeit, s egy-egy ilyen beszélgetés valóságos szellemi feltöltődést jelentett valamennyiük számára. Emlékezetesek a szellemes anekdoták, a finom bölcsesség, a sugárzó intellektus, amelyre egyaránt jellemző a rendszerező precizitás és a nagyvonalúság. Maga a lakás is egy sajátos kultúrát sugárzott a képekkel, bútorokkal és Haydn zongorájával. A hosszú beszélgetések - amelyek a zeneakadémiai órák után a buszmegállóig folytatódtak - kérdéseket indukáltak, utánanézésre, olvasásra ösztönöztek, elegáns módon irányították a tanítványokat, anélkül, hogy szabadságukat, egyéniségüket sértették volna. Zongoraművészi múltja is segítette pedagógiai munkásságát, a kettős szemlélet egymást kiegészítve és erősítve érvényesült, s azt tartotta legfontosabbnak, hogy az általa írt, játszott vagy tanított zene szépen szóljon.

Ahol emlékezünk...

A Kecskeméti Szimfonikus Zenekar fesztiválzáró koncertjén a Református Újkollégiumban, ahol felcsendült Kadosa zongorára írt Concertino-ja is Szabó Orsolya előadásában.

Szolid meleg, forró hangulat, kegyetlenül nehéz műsor... A nyári fesztiválok jobbnál-jobb koncertjeinek sorában többször tapasztalhattunk hasonlót. A sok-sok zenei rendezvény, a kiváló előadóművészek és együttesek fellépése az idén is zenei nagyvárossá emelte Kecskemétet: a hangversenyek felsorolása is nehéz lenne, a méltatás pedig óhatatlanul névsorolvasásba fulladna.

A Kecskeméti Szimfonikus Zenekar hangversenye azonban mindig érdeklődéssel kísért esemény, pláne, ha azon igazi csemegéket, a repertoárt új színekkel gazdagító műveket hallhatunk. A XX. század immár klasszikusnak számító, de a nagyközönség körében kevésbé ismert darabok előadása valódi misszió: olyan hangzásvilágot, hangszerelési gazdagságot mutat fel, amelynek közvetlen megtapasztalása előadónak és közönségnek egyaránt különleges élményt jelent. Prokofjev szvitjében a mesevilág groteszk fantasztikuma, Kadosa zongoraversenyében a mélység és a könnyedség, a hangszerkezelés érzékenysége, Kodály dalaiban Ady drámai misztériuma, Dohnányi magyaros opuszában az elegáns szellemesség és nagyvonalú virtuozitás ragadhatta meg figyelmünket.

Gerhát László karmester, a remek szólisták (Szabó Orsolya és Klézli János) emlékezetesen bizonyították, hogy a kevésbé ismert művek előadása is eredményezhet valódi közönségsikert, s nem csak akkor, ha valamely szerző nevezetes évfordulójához kapcsolódik.

A Budapesti Fesztiválzenekar Kadosa tiszteletére rendezett ünnepi hangversenye szeptember 6-án, a Millenáris Teátrumban lesz, ahol a neves előadók sorában, Fischer Iván meghívásának, valamint a korábbi közös fellépések eredményeként a kecskeméti Miraculum Gyermekkórus is szerepel Durányik László vezetésével.

H. Á.

Rangos filmes sikerek

A közelmúltban a Kecskemétfilm Kft. három rangos szereplést is elkönyvelhetett magának. A 36. Los Angeles-i Nemzetközi Film és Video Fesztiválon a kecskeméti rajzfilmstúdióban készült „A borz utolsó ajándéka" című hat perces rajzfilm huszonnyolc ország másfélezer filmje közül a gyermekműsorok kategóriájában az első díjat kapta. A német-magyar koprodukcióban készült film animációs rendezője: **Szilágyi Varga Zoltán** volt.

A világ legrangosabb seregszemléjén, a francia Annecy-ban a 27. Nemzetközi Animációs Filmfesztiválon a magyar filmművészetet két kecskeméti film képviseli. A versenyprogramba a Magyar Népmesék sorozatból **Horváth Mária - Nagy Lajos** által rendezett Az aranyszőrű bárány című epizódja került, információs vetítésre pedig **Ulrich Gábor** Idegen Test című filmjét választották.

A közelmúltban Japánban rendezett Magyar Filmfesztivál rövidfilm programját Oszakában tartották. A magyar animációs filmművészetből **Koike Teruo** filmesztéta által összeállított válogatásban a kecskeméti alkotók szerepeltek. **Hegedűs 2 László,** Horváth Mária, **Molnár Péter, Miklós Árpád, Neuberger Gizella** és Szilágyi Varga Zoltán filmrendezők korábban már több fesztiválon díjat nyert alkotásait vetítették a programban.

Sokoldalúság és elhivatottság

Vannak emberek, sokunk örömére, akik a tanulást, a diploma - olykor a diplomák - megszerzését nem feltétlenül a biztos megélhetés reményében, hanem, ami ennél sokkal több, fontosabb, a tudásuk, műveltségük fejlesztése, látókörük bővítése, szellemi-lelki életük gazdagítása érdekében tartják nélkülözhetetlennek. Ilyen ember a Kecskeméten élő Horák Béla nyugdíjas népművelő-tanár, ismert és tisztelt ismeretterjesztő, helytörténész, falukutató. Megjelentette a Bugac puszta idegenforgalmi krónikája, a Zártláncú videotechnika a GAMF-on című könyveit, írt főiskolai tantervet. Írásai jelentek meg az Üzen a homok című antológiában, az Én iskolám, köszönöm most néked című adattárban, a Városföldi kalendáriumban és sok egyéb kiadványban. Sokoldalú népművelői és kutatói munkáját eddig díjakkal és dicséretekkel jutalmazták. Az alábbi írás többszöri beszélgetésünk összegzése.

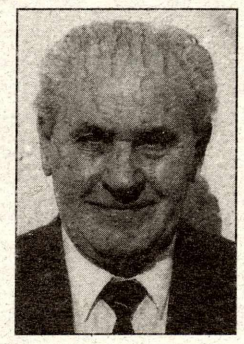

- Az iskoláidat, munkahelyeidet és beosztásaidat tekintve eléggé - úgymond - kacskaringós az életed eddigi története.

- Ez így van. Mártírhalált halt apám miatt kényszerből voltam fizikai munkás, magasabb iskolákba nehéz volt bejutnom, ám később műszaki-tanári diplomával a kezemben a megye legrangosabb intézményében, az Erdei Ferenc Művelődési Központban, majd a megyei tanácsnál főelőadó voltam.

- Közben továbbtanultál...

- A szegedi egyetemen pedagógia szakon, a Népművelési Intézetben egy speciális tanfolyamon. A rendszeres tanulás nem akadálya, hanem kiegészítője volt a mindenkori munkámnak. Miközben újabb és újabb ismeretek megszerzésén fáradoztam, előadásokat, tanfolyamokat szerveztem, társadalmi munkában különféle megbízásokat vállaltam.

- Így lettél közlekedési szakember is.

- Régóta azt tartottam, hogy a műveltségben, a kultúra egészében nagy szerepe van a közlekedési ismereteknek, s azok kulturált alkalmazásának. A Népművelési Intézet és az Országos Közlekedésbiztonsági Tanács közös kiadásában1982-ben megjelent egy könyvem a közlekedésre nevelés szervezéséről és módszertanáról.

- Írtál már a tanyasi oktatás múltjáról, Városföld és Bugac történetéről és sok egyébről. A jövőben mit várhatunk még?

- A kecskeméti toronyórákról és órásokról szóló könyvhöz elegendő forrásanyag gyűlt össze, szeretném, ha mielőbb megjelenhetne. És készül már a Bugacról szóló könyvem második kötete, de vannak még egyéb terveim is. Amíg erőm lesz hozzá, folytatom a kutatást, az írást. Ez már régóta szenvedélyem - ez az életem.

- Hogyan emlékszel vissza az Erdei Ferenc Művelődési Központban eltöltött esztendőkre?

- Talán életem legszebb szakasza volt. Jó, szakszerű és segítő vezetés mellett nagyszerű munkatársi gárda vett körül, s nagy örömünkre nemcsak hogy engedték a szabad kezdeményezést, a jó ötletek valóra váltását, de el is várták tőlünk. Munkám során sok érdekes és értékes emberrel kerültem közeli és meghitt kapcsolatba, ennek áldásos hatását ma is érzem.

- Bugacról szóló könyved nekem igazi örömet szerzett. Meglepett, hogy a világ és az ország milyen sok tájáról milyen sokan látogattak el ide az évek során.

- Volt rá eset, hogy egyszerre háromszáz német kiránduló élvezte a szép, romantikus tájat. Más alkalommal hatszáz pesti diák volt itt. Jöttek olaszok, franciák, osztrákok és mások. Volt látogató Indiából, Amerikából, Szumátrától és sok más országból. Előfordult, hogy hatvan diáklány lovaglásáról számolt be az újság. Híres emberek - írók, tudósok, színészek, festők, államférfiak - vitték, terjesztették a táj és Kecskemét jó hírét. Csak néhány nevet említek: Bartók Béla, Móricz Zsigmond, Jávor Pál, Hermann Ottó, Zilahy Lajos, Csók István. Élményeikről árulkodnak a vendégkönyvek, az újságcikkek, levelek.

- Kérlek, beszélj a családodról.

- Szüleim pedagógusok voltak, a nagyapám gépészkovács. Főként tőle tanultam a tárgyak, gépek szeretetét, szüleimtől az irodalom, a tudomány iránti rajongást, alázatot. Apám a jogakadémia tudós tanára volt, igazi hazafi, aki a háború utáni években nem titkolta a kommunista rendszerrel szembeni ellenszenvét. Bebörtönözték, majd 1951-ben kivégezték. Ezt nem lehet elfelejteni, ám a keserűségen kívül van ebben valami, úgymond, „felhúzó" erő is. Az, hogy soha nem szabad belenyugodni a súlyos történelmi tévedésekbe, igazságtalanságokba, hanem tenni kell valamit, mindent elkövetni az élet minőségének megváltoztatásáért, az emberi kapcsolatok javításáért. Bugac és tágabban az idegenforgalom iránti érdeklődésem tőle ragadt rám. Ő, a sokat látott, sokat tapasztalt művelt ember egy ideig a városi vezetés megbízásából a bugaci turizmus, idegenforgalom szervezője volt.

- A sok keserűség, fájdalom, csalódás ellenére is, az az érzése az embernek, hogy elégedett vagy...

- Voltak és vannak is sikerélményeim, ám egészen nem mondhatom elégedettnek magamat. Mindig hiányérzetem van, az a felismerés erősödik fel bennem újra és újra, hogy még tennem kell valamit.

- Fogadd jókívánságaimat ezutáni munkáidhoz!

Varga Mihály

Nyárvégi pálinkakostoló

Az idei Hírös Hét Fesztivál egyik legsikeresebb programja volt az immáron harmadik alkalommal megrendezésre kerülő Országos Pálinkaverseny. A Magyar Szeszipari Szövetség és Terméktanács által meghirdetett szakmai programon a Magyarországon hatályos élelmiszerkönyvi előírásoknak megfelelő beltartalmú, szigorúan aromát nem tartalmazó, cefre alapanyagú pálinkák versenyezhettek, melyeket az Erdei Ferenc Művelődési Központ egyik pavilonjánál a szakma mellett a széles nagyközönség is megkóstolhatott, kiértékelhetett. Győry Lászlót, a Magyar Szeszipari Szövetség és Terméktanács igazgatóját ezen a helyszínen kértem fel egy rövid interjúra.

Azzal kezdeném, hogy kincs van a kezünkben: csiszolatlan gyémánt a valódi magyar gyümölcspálinka. Ahhoz, hogy ez a gyémánt briliáns legyen, több lépcsőt kell végigjárnunk. Ilyen lépcsőfok ez a kecskeméti pálinkaverseny is, amelynek hármas feladata van. A szakemberek véleménye mellett a közönség is lejegyzi a tapasztalatát, s nem utolsósorban a gasztronómiának is tartottunk egy kóstolót az arany, ezüst és bronzérmes termékeinkből. Vannak hagyományosabb fajták, mint az alma, körte, barack, szilva, törköly. Ezeket természetességgel fogadják, de bennünket az is érdekel, hogy az érlelt kategória tetszik-e jobban, vagy a friss gyümölcsös jelleg. Érdekes, hogy azokról az újdonságokról, mint a birs, bodza, berkenye, som, vadkörte, vadalma, meggy, az első idegenkedés után már rendszerint azt mondták, hogy zamatanyagaik és illatanyagaik valóban csodásak. Ezeken túl még különlegesebbnek számítanak a fajtaspecifikus pálinkák, mint pl. a jonatán pálinka, az érlelt rózsabarack pálinka. Ez teljesen új, ilyen eddig nem volt. Az „ilyen is van?"- kérdésekre rendszerint elmondjuk, hogy előttünk az olaszok példája van, akik a grappából harminc év alatt a nulláról olyan hírnevet építettek fel, amit például a Chardonnay Grappa név is fémjelez. A gasztronómiai kóstoltatásra meghívtunk ezer neves gasztronómiai szakembert, hogy a megismertetés során bizalmuk legyen ezekhez a pálinkákhoz: felvegyék őket az itallapra, kínálják a vendégeknek, hiszen a jó magyar gyümölcspálinka íz- és zamatanyagában messze felülmúlja a ma divatos külhoni termékeket, legyen az egy mexikói agávépálinka is.

Győry László (középen)

A kertészeti kiállítás idei mottója „magyar termék európai színvonalon". Nem véletlenül került a magyar pálinka bemutatkozása sem a kiállítás pavilonjai közé. Hol tart most a magyar pálinka híre az európai piacon?

Új fejezet nyílt a magyar pálinka történetében akkor, amikor ez év tavaszán az Európai Unió szakmai zsűrije úgy határozott, a pálinka nevet csak és kizárólag magyar termék viselheti. A száz százalékig gyümölcsből készülő, aromát nem tartalmazó magyar pálinka ezzel kizárólagos elismertséget szerzett az európai pálinkapiacon. A méltán kiérdemelt elismerés megtartása érdekében új pálinkatörvény bevezetése van folyamatban, ami még inkább szigorítaná az ellenőrzés hatékonyságát. Jelen pillanatban is komoly, 120 milliót érő speciális vizsgálati eszközzel tudjuk mérni a százszázalékos gyümölcsalapanyag követelményét. Jelenleg a kereskedelmi forgalomban is kapható termékek mellett ezeknél is nagyobb számban vettek részt meghirdetett versenyünkön a kistételű termelők, ami a fokozódó érdeklődést mutatja. Nemcsak a szakma, de a magyar fogyasztók számára is kimondhatatlanul jó érzés, hogy pálinka néven szerte Európában csakis magyar termék kerülhet most már a piacra.

A közönség által itt kitöltött tesztlapokat nézegetve vajon mennyire esik egybe a szakemberek és laikus fogyasztók véleménye?

Nem mindig, mert míg a szakemberek kóstolgatás közben már a jövőbeni ízeken gondolkodnak, addig az átlagfogyasztó például azt mondja, hogy neki a sötétebb árnyalatú ízlik, mert arról tudja, hogy fahordóban érlelték. Márpedig nagyon sokszor az érlelés sokat számít a pálinkának: gömbölyűbb, selymesebb, finomabb lesz. Az igazi aranyérem, a dupla aranyérem persze a pálinkának az, ha a szakember véleménye és a laikus véleménye találkozik.

Kada Erika

Beszélgetés az asztalitenisz bajnokkal

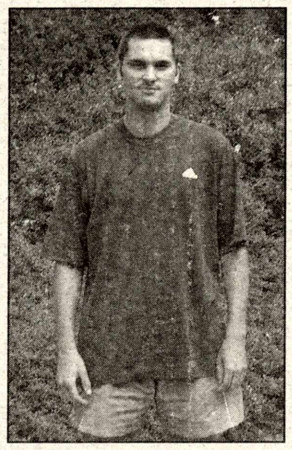

Demeter Lehel sporteredményeit hosszú lenne felsorolni. Az utóbbi évek legjobbjai: 2000-ben magyar bajnokságot nyert egyéniben, vegyes párosban harmadik lett. 2001-ben Szuper Ligában a Kecskeméti Profitholding Spartacus Sport Kör csapatával másodikak lettek; magyar bajnoki rájátszásban is, ami a félévszázadra visszatekintő kecskeméti asztalitenisz legjobb eredményének számított. 2002-ben ugyanezeken a versenyeken a csapat harmadik helyezést ért el. Demeter Lehel vegyes-párosban második. 2003-ban a csapat továbbra is tartja a harmadik helyet. Az ország legrangosabb hat versenyéből hármat Demeter Lehel nyert meg, és a TOP-12 harmadik helyezettje. Többszörös magyar bajnok. Párosban is első helyezett lett; párja Zoltán Zoltán, a kecskeméti csapattárs. A korábbi eredményeket is beszámítva összesítésben ma Demeter Lehel a magyar ranglista első helyezettje.

Hogyan került kapcsolatba a pingponggal? - kérdezem.

Édesapám ajánlására, aki maga is nagyon sok sportot űzött, kezdtünk el a bátyámmal együtt ping-pongozni. Ő időközben a továbbtanulást választotta. Abban, hogy én máig itt maradtam, nagy szerepe volt édesapámnak, aki szinte mindennap lejárt az edzéseinkre. Sokszor a munkahelyéről jött el, vagy épp a napközbeni írásról mondott le - újságíróként dolgozott - hogy láthasson játszani, és eddzen minket. Ez már csak becsületből is arra ösztönzött, hogy komolyan vegyem az edzéseket. Amikor aztán jönni kezdtek az eredmények, s kisgyerekként az újságok címoldalán találta magát az ember, persze már nagyon tetszett.

Úgy tudom, marosvásárhelyi származású.

Igen. Ott születtem 1978-ban. Hétévesen kezdtem el játszani. Erdélyben a nyolc-tíz évesek kategóriájában hamar az első helyre kerültem. Tíz-tizenkét éves koromban pedig már egy korcsoporttal föntebb, a serdülők között is az első háromban voltam a ranglistán. Tizenkét éves koromban, közvetlenül a forradalom után jöttünk át Magyarországra. Ez a versenyeztetés szempontjából új lehetőségeket nyitott meg a számomra. Budapesten a Postás Sport Egyesületbe kerültem. Ez az egyik legerősebb csapat volt már akkor is. Hosszú ideig ők nyerték a magyar bajnokságot. Hét évig játszottam itt. A Serdülő- és Ifi- Európa Bajnokságon ezüst-, illetve bronzérmes lett a csapatunk. Ezt látva Gerold csapattársammal együtt már tizenhét évesen a felnőtt csapatba kerültünk. Innen igazoltam át a Kecskeméti Profitholding Spartacus Sport Egyesülethez. Szüleim két év után követtek. Én Kecskeméten, ők Ballószögön telepedtek le.

Ennyi év után mit mond, jó érzés kecskemétinek lenni?

Ez érdekes, mert a százötvenezres Marosvásárhely után valósággal mellbevágott a kétmilliós magyar főváros nyüzsgése. Később ezt annyira megszoktam, hogy amikor lejöttem Kecskemétre a szerződést aláírni, olyan "Mit keresek én itt?"- érzésem volt. Alig vártam, hogy indulhassak vissza Pestre. Egy darabig kétlaki voltam. Heti három nap edzés után irány vissza Pestre. Ma már nincs ez a késztetés. Jól érzem magam a csapatban a fiúkkal. Megszerettem a várost. Most nyáron nősültem, s bár a feleségem püspökladányi születésű, úgy döntöttünk, itt, Kecskeméten alapítunk családot. Ami a szakágat illeti, idekerülve nekem meglepetés volt az is, hogy ebben a városban mennyire foglalkoznak a sporttal. Minden januárban megrendezik "Az év sportolója"-, "Az év csapata" - díjátadást. Ennek tiszteletére sportbált rendeznek. Mi a pesti csapattal hiába hoztuk haza a legjobb díjakat, jó, ha bekerültünk a sportrovatba, nem volt érte különösebb méltatás - persze a fővárosnak megszámlálhatatlanul sok sportegyesülete van. Itt Kecskeméten az éves költségvetésünk egyharmadát az önkormányzat állja, ami, ha kevés is, sokat jelent: nem mindenhol van így ping-pongosoknál.

A szinte állandó versenyszereplés miatt megszakadtak a tanulmányai. Nem bánja? Meg lehet ma élni Magyarországon a versenyszerű asztaliteniszezésből?

Annak idején, amikor mi idejöttünk Magyarországra, hívtak Németországba is. Ha odamentünk volna, ma nyolcszor ennyit keresnék. Én azt mondom: itteni viszonylatban meg vagyok elégedve azzal, amit kapok. Lehetne jobb is máshol, de mi azért jöttünk el otthonról, hogy Magyarországon legyünk. Tervezem, hogy továbbtanulok, de annak idején tizennyolc éves koromban nagyon fontos volt a bajnoki rájátszás, és minden erőnkkel az edzésekre kellett koncentrálni - s azóta is egymást érik a versenyek.

Mit gondol, meddig marad a csúcson vagy csúcsközelben?

A kínaiak általában az én koromban, huszonöt évesen már abbahagyják. Az európai sportolók között van, aki harmincévesen ér a csúcsra, s hat-hét évig még hasonló jó szinten játszik.

Májusban volt a világbajnokság Párizsban. Itt vegyespárosban Tóth Krisztinával indult, aki az európai ranglistán a 6. helyen áll. Ön nemzetközi viszonylatban hol érzi magát?

Itt, a világranglistán a kétszázadik vagyok, de korábbi besorolásban a 132. helyen is álltam már. Most is lehetne jobb, de a besorolásban az is szerepet játszik, hogy Magyarországon kevés a pénz, kevés nemzetközi versenyre jutunk ki. Egy évben van 19 PROTOUR (első osztályú egyéni nemzetközi ranglistaverseny - legmagasabb pontszám szerint), ebből mi hármon veszünk részt.

Az ázsiaiak a legjobbak a pingpongban?

Ez az idei vb-n nem jött ki, mert osztrák versenyző lett az első, de ezt megelőzően vagy hat éven át zsinórban kínai lett a győztes.

Mitől olyan jók?

Negyvenmillió leigazolt játékos van Kínában. Lehet válogatni. Ott valóságos népsporttá vált a ping-pong. A testnevelés órákon is - míg mi zsámolyt ugrunk és kötelet mászunk, ők addig is - ping-pongoznak.

Nem akadály az, hogy kistermetűek?

Az a kínai, aki eddig a világranglistát vezette, 182 cm körül volt, de a többiek sem igazán alacsonyak. Máskülönben nagyon jó a lábuk, s ez köszönhető annak is, hogy ők nem széken ülnek. Ahogy ebből a törökülésszerű, félguggoló helyzetből felállnak, pont azokat a lábizmokat dolgoztatják, amelyek legjobban kellenek a ping-pongnál a rugaszkodáshoz. Ez az előny a már modernebb életvitelű kínai sportolókban is megvan, valószínűleg genetikailag átöröklődött adottság. Az edzői gondolkodásuk is más. Európában a kicsit lassúbb játékosból lesznek a védők. Náluk ez pont fordítva van. Ha megfelelően lassú, lehet belőle támadó játékos. Az ázsiai országokban egyébként nagyobb a fegyelem, jobban alávetik magukat az edző akaratának.

Ezt olyanformán is hallottam, hogy nagyobb megfélemlítettségben edzenek. Állítólag a kínai világbajnokkal úgy kiabált az edzője, amit egy európai játékos soha nem viselne el. Igaz ez?

Az elsőosztályú ping-pongozó király a hazájában. Mindent megkap. Cserében viszont maximális edzői alárendeltséget várnak tőle.

Édesapja, Demeter József Suszteráj című kötetében olvastam egy ping-pongozó fiúról, akit az apja komoly lelki terror és tényleges fizikai bántalmazások közepette edzett. Mennyire a fantázia szüleménye ez az edzői módszer?

Van, akinél ez jön be. A többszörös, külföldi európa-bajnoknő - gyerekkorában, innen a novella-ötlet - hasonló körülmények között hozta az eredményeit. Nem mindenkinél válik be, mert van, akit ez blokkol, másnál éppen szükséges az ilyen bánásmód. A ping-pong igen erős, állandó koncentrációt igénylő sport, s akinek benne van a kezében a hibátlan szett, de kicsit szórtabb figyelmű, csodákat hozhat az ilyen jellegű lelki ráhatás. Például tudvalevő, hogy a mostani világbajnokság harmadik helyezettjének edzőjét már idejekorán felhatalmazták a szülők arra, hogy testileg is fenyítheti a gyereket, ha úgy látja jónak.

Ha születik gyermeke, sportolónak neveli?

Valamit mindenféleképpen kell, hogy sportoljon. Később majd ő dönti el, hogyan tovább. Erőltetni nem szabad. A sport azért az embert az életre is felkészíti. Egyfolytában verseng az ember, harcol: nem adja meg magát az életben sem.

Mit vár a jövőtől?

A valamikor Vörös Meteor néven futó Spartacus ötvenéves évfordulóját ünnepelte az idén. A jó városi szintről fokozatosan küzdötte fel magát az NB I-be. Évekre visszamenőleg Kecskemét és Bács-Kiskun megye legjobb csapataként tartanak számon bennünket. Emellett edzőnk, Fodor Miklós elnyerte "Az év legjobb edzője" címet is. Ezzel az itteni sportéletben a ping-pong eléggé a topon van. Amikor én nyolc évvel ezelőtt idekerültem, a Spartacus a Szuper Ligás csapatokat is belevéve az országban a nyolcadik-kilencedik helyen állt. Most mi vagyunk a másodikak. A Profitholding körüli botrány viszont bennünket is közelről érintett. Szponzorváltás volt, így nem tudni, anyagilag milyen szintű marad a támogatás, illetve egy fővel meggyengültünk, mert az elhúzódó szerződéskötések miatt a favoritcsapat egyik játékosa máshová igazolt. Helyét most az utánpótlásból átvett Szarka Levente foglalja el. A magam részéről továbbra is mindent megteszek, hogy jöjjenek a már megszokott eredmények - ping-pong poén-szerűen.

Kada Erika

VITÉZAVATÁS KECSKEMÉTEN

HIVATÁ®S Ügyfélszolgálati Iroda
Új ügyfélszolgálati irodánkat elindítottuk. Munkatársaink kedvezményes, bevezető áron, naprakészen elvégzik a kért feladatokat.
Szolgáltatásaink: adatrögzítés, szövegbevitel és -szerkesztés, szkennelés, digitális fényképezés és képfeldolgozás, telefonos adatgyűjtés és diszpécserszolgálat, lekérdezés közvélemény- és piackutatáshoz, internet-lekérdezés, weblap készítés és frissítés, szórólapok és reklámanyagok készítése, fénymásolás.
A HIVATÁ®S Ügyfélszolgálati Iroda címe:
6000 Kecskemét, Szolnoki út 20. (KKK)
(Tel. : (76) 505-542, 505-543, e-mail: szoftinfo@szofteam.ngo.hu

A NÉPI IPARMŰVÉSZETI MÚZEUM ÁLLANDÓ KIÁLLÍTÁSA:

A népi iparművészet fél évszázada - napjaink tárgyformáló népművészete. (hímzés, szövés, faragás, fazekasság, népi kismesterségek). **Kamara kiállítás:** Kalotaszeg - válogatás **Zana Dezső** gyűjteményéből (viselet, kerámia, hímzett és szőtt népi textilek). Időszaki bemutató: Kalocsai virágok - **Romsics Lászlóné**, a Népművészet Mesterének kiállítása. Népi agyagedények a XXI. század konyhájában - **Takács István** fazekas, a Népművészet Ifjú Mesterének kiállítása. Dokumentumok a Kecskeméti Népzenei Találkozók történetéből. Látogatható: szeptember 17-től. Egyéb program: szeptember 13-án 15-17 óráig: Egyszer volt egy kemence… - **Sabján Tibor** néprajzkutató a kemence típusairól, használatáról és a hozzá fűződő szokásokról tart diavetítéssel egybekötött előadást. **Fazekas Sándor** fafaragó a kemence használatát, felfűtését mutatja be, majd szárnyast és tepsis krumplit süt a kemencében.

A KULTURÁLIS ÖRÖKSÉG NAPJÁN: szeptember 20-án 10-17 óráig ingyenes múzeum látogatás és kézműves program.

Évadnyitó, bérletkínálat

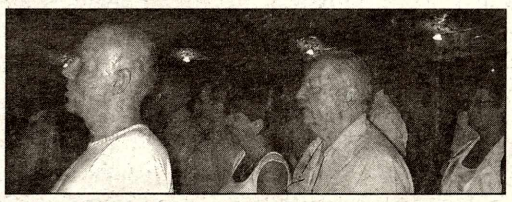

Ezzel a képpel köszöntjük az ötven éve pályán levő Fekete Tibor Jászai-díjas színművészt, mindenki „Tibi bácsiját". A vele folytatott beszélgetésünket következő számunkban olvashatják.

A 108. ÉVAD BÉRLETES BEMUTATÓI A NAGYSZÍNHÁZBAN:

G. B. SHAW: SOSEM LEHET TUDNI - társalgási vígjáték. A Madách Színház produkciója, híres, régi kecskeméti kötődésű színészekkel. A darabban játszik Piros Ildikó, Trokán és Huszti Péter. Rendező: Verebes István.

SPIRÓ GYÖRGY: LILIOMFIÉK AZ ALFÖLDÖN, avagy **FOGADÓ A NAGY KÁTYÚHOZ** - zenés 150 éves vígjáték Szigligeti Ede Liliomfi című vígjátékának szereplőivel. Rendező: Merő Béla

BIZET-JURONICS: CARMEN. A világhírű opera a szegedi Kortárs Balett előadásában. Koreográfus: Juronics Tamás

BRECHT-DESSAU: KURÁZSI MAMA ÉS GYERMEKEI. Schiller Wallenstein-jét még a múlt században írta át Brecht. És persze dalokkal. Immár mindkettő klasszikus. Rendező: Zsótér Sándor

FEYDEAU: KOLONC A LÁBON, avagy AZ ÚR VADÁSZNI JÁR

A francia helyzetvígjáték legnépszerűbb képviselője végre ismét Kecskeméten.Rendező: Bodolay

MOLNÁR FERENC: A VÖRÖS MALOM. Zenés vígjáték, szinte musical. Rendező: Kerényi Imre.

Kamaraszínház & Üzemszínház

Tasnádi & Tasnádi: Malacbefőtt. Rendező: Tasnádi Csaba. POMPADúR© Sirkó László. Rendező: Ádám Tamás. Ács: Casanova nuova.Rendező: Ács János. Dumas: A kaméliás hölgy Rendező: Ádám Tamás.

Bérleten kívül - mindenkinek: MICIMACKÓ!

Válságban a kecskeméti sportélet?

Felemásan teljesítettek a kecskeméti sportolók a tavaszi idényben, így felemásan is érzik magukat a helyi sportbarátok. Ráadásul a pénzhiány és a versenysportot körülvevő bizonytalanság soha nem látott mértékben érte el a város egyesületeit. Azt már eddig is tudtuk, hogy a helyi vállalkozók - tisztelet a kivételeknek - nem igazán látnak fantáziát a Hírös város sportjában, az viszont senkinek a fejében sem fordult meg, hogy közülük is el lehet veszíteni néhányat.

Ha lesz teljesítmény, lesz pénz is! Adjatok pénzt, és akkor hosszú távra le tudjuk rakni az alapokat a sikeres szereplés érdekében! Ez a két érv versenyez egymással évek óta, és nem úgy tűnik, hogy az ördögi körből ki lehet kecmeregni. A szponzorok nagyrészt türelmetlenek, féltik a pénzüket, gyors eredményeket várnak, és legfőképpen hasznot. Azt már kevésbé értik, hogy a piac olyan pici, hogy nagy bevételre egyszerűen felelőtlenség számítani. Merthogy a sport kemény üzletté vált.

A rendszerváltozást követően, az állam kivonulásával megszűntek azok a források, amelyek révén a nagy múltú egyesületek fent tudták tartani versenyképességüket. Szomorú, de ma már egy-egy szép reményű fiatal (bármely sportágról is legyen szó) leginkább a szülők anyagi támogatásában bízhat. Számtalan példát látunk arra, hogy a vidéki, ne adj' isten külföldi versenyekre a szülők autójával jut el a sportoló, hogy nincs pénz buszra, mezekre, mosatásra vagy éppen labdákra, ütőkre. Kecskemét sajátossága továbbá, hogy rengeteg sportág küzd a fennmaradásért. A mi kis városunkban minden csapatsportágban találunk egy-két vérbeli, tiszteletre méltó sportembert, aki küzd azért, hogy ne tűnjék el szeretett sportága a süllyesztőben. Be kell azonban látni, ennyi sportágat egy ekkora város nem bír el. Erre már a városvezetés is rájött, amikor csökkentette a kiemelt sportágak számát. Más kérdés, hogy milyen alapon választották ki azokat…

A sportban tevékenykedők szívfájdalma, hogy még mindig nem éri el a városi büdzsé 1 (!) százalékát a sportra fordítandó összeg mértéke. A városvezetés azzal védekezik, hogy a Sport kht. jóvoltából minden egyesület ingyen használhatja a sportpályáját, és ez igen nagy támogatásnak minősül a város részéről. Más kérdés, hogy a város mulasztásos törvénysértést követett el akkor, amikor nem vállalta át a Hetényegyházi SE és a MÁV sportpályájának üzemeltetését…

Kecskemét legeladhatóbb áruja az Univer KSE férfi kosárlabdacsapata. A tavaly szerencsés körülmények között az A- csoportba jutott gárda mérkőzéseire rendre megtelik a Városi Sportcsarnok, sőt a mobillelátókon is alig marad hely. A szövetkezet jó pár éve állt a kosárlabda mellé, és szisztematikusan építkezve érte el azt az állapotot, amire még az ország híres kosárfellegvárai is azt mondják: profi. Persze, ha jobban belegondolunk, Szarka Balázs egyetlen szavába kerülne, és az egész felépített rendszer összeomlana. A nagyvállalat kilépésével alighanem megszűnne létezni a kecskeméti kosárlabda, láttunk erre példát más városban és sportágban nem is olyan régen (Dunaferr, Medikémia). Erről azonban szerencsére nincs szó. A csapat költségvetése gyakorlatilag nagyobb, mint az összes kecskeméti sportágnak juttatott önkormányzati pénzösszeg, ami nem is csoda, látva a férfi kosárlabda bajnokság népszerűségét, körülményeit. A tizedik hely után szakmai előrelépés is várható ősszel, hiszen sikerült Kecskemétre csábítani az ország egyik legjobb edzőjét, Meszlényi Róbertet.

Sportágában a legeredményesebb klub azonban évek óta a Spartacus kecskeméti asztalitenisz-csapata. A Fodor Miklós edzette fiúk idén ezüstérmesek lettek a bajnokságban, ráadásul ők adták az egyéni és páros országos bajnokot is, a Demeter Lehel - Demeter Zoltán kettős személyében. A méltatlan létesítményhelyzet mellett kiemelkedő eredményeket produkáló pinyósokat azonban nagy veszteség érte. A főszponzor kénytelen volt elhagyni a csapatot, mivel annak első embere előzetes letartóztatásba került, és sorsa azóta is bizonytalan. Újhidy Tibor szakosztályvezető azonban elérte azt, amire talán senki sem számított: új főszponzort talált a 2003-04-es szezonra. A Translogistic cégcsoport vállalta fel a Spari támogatását. A csapaton belül is változás történt, Szabó Krisztián helyett a tehetséges Szarka Levente lett a negyedik játékos. A fiúk jövőre is esélyesek a Szuperligában és a bajnokságban.

Nem járt jobban az Univer KTE birkózó szakosztályának elnöke sem. Sz. I. szintén előzetes letartóztatásba került, miután belekeveredett az okmánybélyeg hamisítási, országos botrányt kiváltó ügybe. Ez természetesen nehéz helyzetbe hozta a birkózókat is, akik idén kevésbé villogtak.

Mint ahogyan a város röplabdázói sem váltottak ki katarzist a szurkolókból a szezon végén. A fiúk négybe szerettek volna jutni, nem sikerült. A Nyíregyháza elleni sorsdöntő meccsen jött a szokásos görcsös játék, aminek nem is lehetett más az eredménye, mint a kudarc. A helyezésnél azonban sokkal nagyobb probléma, hogy a bajnokság végére a kecskeméti röpis szakemberek két táborra szakadtak. Ez nem túl jó előjel a jövőre nézve. Mindenesetre Karagics Mátyás vezetésével a régi-új gárda vág neki a bajnokságnak, csupán Csala Bernát szerepel a veszteséglistán. Érkezett a lelkes, rutinos Urfi Csaba. Örömteli, hogy sikerült megtartani a magyar röplabda egyik legnagyobb tehetségét, ifjabb Nagy Pétert. A lányoknak sem sikerült négybe jutni, és ez bizony szintén elmarad a várakozásoktól, különösen azért, mert válogatott játékosok is bizonyíthattak volna. Czakó Mária kivételével azonban ez nem jött össze, ráadásul a csapat néhány tagja irritálóan nagyképűen játszotta végig a meccseket. Mindenki félt, hogy a gyengébb szereplés miatt kivonul a sportág helyi főszponzora, a Phoenix Mecano a finanszírozásból, ami meg is pecsételte volna a kecskeméti röpi sorsát. A cég azonban marad, az eredmények meg reményeink szerint jönnek.

Kézilabdában hol a fiúk, hol a lányok lángolnak fel egy-egy szezon erejéig, sajnálatos, hogy a következő idényben mindkét városi csapat az NB 2-ben szerepel majd. Az országos szinten kiváló eredményeket produkáló sportág kecskeméti rangja nem túl magas, utánpótlásban viszont vannak biztató jelek. Utóbbi tény azért is fontos, mert az egyszerű szurkolónak már a könyökén jön ki, hogy bezzeg Fazekas Nándi Kecskeméten kezdte…

Az egyik legvitatottabb helyzetben a vízilabdások vannak. Mármint a férfiak. Valkay Ferenc ugyanis a Villanó Fókák női csapatával viszonylagos állandóságot jelent a városban, ami a következőt jelenti: kis pénz, sokszor keserves munka, remek utánpótlás-nevelés, középmezőny eleje a bajnokságban. A fiúk a visszalépések és a létszámemelés miatt kerültek az első osztályba két éve, és ez meg is látszott. A lelkesedésnek és a telhetetlenségnek olykor ára van. Ráadásul politikai harcok is dúltak a csapat körül, amiből első blikkre jól jöttek ki a fiúk (kiemelt sportág lett a póló…), ám a belső megosztottság csak ártott a klubnak. A nagy lehetőséggel (megragadni az első osztályban, együttműködve valamely nagy csapattal) nem tudtak élni az illetékesek, így nem volt meglepetés, hogy a szedett-vedett csapat idén kiesett a másodosztályba. A sportág helyi szerelmesei, már akik közel vannak a tűzhöz, nem szerettek volna beletörődni ebbe, bíztak a további visszalépésekben. Ez azonban idén nem következett be, az Ybl Miklós Főiskola csapata vállalta az első osztályt. Marad az örömpóló. Magunk közt szólva: több értelme is van annak…

És, hogy az egyéni sportágak képviselői közül kik viszik leginkább a város hírnevét? Nos, nagyot fordult a világ. A küzdősportok folyamatosan nyernek egyre nagyobb teret, és Kecskemét bizony helyet követel magának. A karate (és annak válfajai), a kick-boksz, az ökölvívás, a dzsúdó, a nanbudo hazai fellegvára Kecskemét. Tápai Ágnes, Bódi Renáta, Perge Ilona, Ungvári Miklós, Szabó Tímea, hogy csak néhány nevet említsünk.

A többi sportágban pedig egy-egy fényesebb siker, egy-egy reménység, egy-egy tehetség. Példálózzunk? Naná! Boros László (atléta), Juhos Gergely (búvárúszás), Szávay Ágnes (tenisz), Birizdó Mónika (gokart). Az pedig, ha valaki megsértődik, mert kihagytam, csak jó. Mert nem jelent mást: a város sportját az anyagi nehézségek csak visszafogják. Megszüntetni nem tudják…

Dobos Sándor

Egészségére a permeátumot!?

Néhány évvel ezelőtt jelentek meg az élelmiszerüzletek polcain az úgynevezett reggeli italok. Pontosabban eleinte tejitalnak nevezték a gyártók, ám a fogyasztóvédők kifogásai miatt a szakminisztérium elrendelte, hogy változtassák meg a titulusát, mert hogy nem tej. Így lett belőle reggeli ital, és fut be egyre nagyobb karriert a vásárlók körében. Leginkább azért, mert lényegesen olcsóbb, mint az igazi tej.

De ha nem tej, akkor mi ez? Műtej? Két tejipari szakembert is megkérdeztem, azt mondták, semmiképpen sem az, mert nincsenek benne „tejidegen" anyagok.

Legnagyobbrészt permeátumból áll. A permeátum az, ami a tejből marad, miután kivonják, illetve „gyengítik" a zsír- és fehérjetartalmát. Amit kivonnak, azt felhasználják más termékhez, a permeátumhoz pedig tesznek savóport és tejszínt, így lesz belőle reggeli ital. Tejcukor és ásványi anyagok vannak a permeátumban. A magyarázatot talán úgy lehetne összegezni laikus módra: a reggeli ital úgy tej, hogy nem az. Az alapanyagból kivonnak ezt meg ezt, a maradékba pedig beletesznek azt meg azt. És még olcsóbb is, mint az eredeti.

***Kállai Imre*, a Kiskunsági Mezőgazdasági Szövetség munkatársa szerint a fogyasztók megtévesztése, hogy a reggeli italokat ugyanarra a polcra teszik ki, mint a valódi tejet. Elkülönítve kellene tartani, elütő csomagolásban, és tájékoztatni a vásárlókat, hogy amit vesznek, az csak helyettesítő termék. Hiányzik belőle a tej legfontosabb alkotórésze, a fehérje.**

Ha nem lennének ezek a „tejimitátumok", mondta, mint a frissföl és társai, jó néhány millió literrel több tejet lehetne eladni. Véleménye szerint ezek a termékek nem annyival olcsóbbak, amennyivel kevesebbe az előállításuk kerül, a gyártók szép extraprofitot tesznek zsebre utánuk.

Mint *dr. Horváth Zsuzsannától*, a megyei fogyasztóvédelmi felügyelőség vezetőjétől megtudtam, az élelmiszertörvény szerint valóban elkülönítetten kellene tárolni, kihelyezni a vásárlótérben a reggeli italokat. A felügyelőség ellenőrzi is ezt, figyelmezteti a kereskedőket, de arra már nincs kapacitás, hogy nap mint nap megnézzék, folyamatosan betartják-e az előírást az üzletek. Amennyiben nem, úgy fogyasztóvédelmi bírság szabható ki rájuk. A reggeli italok összetételét és minőségét is vizsgálta már a fogyasztóvédelmi főfelügyelőség. A megyei felügyelőséghez még nem érkezett jelzés, hogy nem feleltek volna meg az előírásoknak. Egészségre káros anyagokat semmiképpen nem tartalmaznak, különben nem lehetne ezeket forgalomba hozni.

***Marton Pál*, a Mizo kecskeméti üzemének vezetője azt mondta, ha nem gyártanának a reggeli italokat, bezárhatnák a kaput. A tejipar nem tehet róla, hogy a vásárlóknak nincs pénzük megvenni a drágább tejet. Szerinte a reggeli ital a gyerekek számára még jobb is, mert könnyebben emészthető. Fehérje pedig igenis van benne, csak szegényített. A permeátumot korábban leporították, és nem Magyarországon találták ki, hogy italt lehet belőle gyártani. Az Európai Unióban is vannak ilyen termékek, sőt, egyre többet hoznak be hozzánk is, például sajtokat. Mint az üzemvezető mondta, betilthatnák a reggeli italok gyártását, de ez nem segítene megoldani az ágazat nyomasztó gondjait.**

Megkérdeztem a tejipari szakembereket, szoktak-e reggeli italt vásárolni. Nem, válaszolták, tejet szoktak. Nincs a reggeli itallal semmi bajuk, néha tán még jobb is az íze, mint az igazinak, de azért ők tejet vesznek. Hogy miért, azt nem mondták meg.

Magyar Ágnes

A Pagáj

A szülők nem tudták mire vélni a dolgot: egyszülött kisfiuk nem kötődött igazán egyetlen játékához sem. A kisautókat a padlóhoz csapta, az építőkockát rugdosta, a homokozók egyenesen fölháborították, hátramenetben távozott, ha egynek is a közelébe vitték.

Mígnem! Mígnem szülei magukkal nem vitték egy barkácsáruházba, ahol cserepes virágot, szőnyeget is kínáltak a festék mellé. Meg játékot. Jancsika a pénztárnál pillantotta meg a félméteres, zöld-piros-kékcitromsárga, hatalmas csőrű plüsspapagájt.

- Pagáj, pagáj! - kiabálta, és magához szorította a méretes állatot.

- Ez a „ pagájt látni és megszeretni" történet - mondta az apja, és fizetett. Nem gondolta, hogy a tarka jószág évekre szólóan családtag lesz náluk. Jancsika természetesen ágyba vitte, azzal aludt, illetve, ha elszenderedett, lelökte a padlóra. Napjában többször megetette, a vajas kenyeret, csokoládét vagy spenótot a csőre alá dugdosva biztatta: mindez pagájnak való finomság.

A történethez tartozik, hogy a túláradó szeretet ellenére Jancsika nem volt gyengéd a tarka állathoz. Zöld szárnyát megragadva cipelte, ráült, vagy éppen megtaposta, ha úgy látta, engedetlen volt...

Anyja egyszer akarta a kisfiú előtt visszavarrni kicibált „farktollát", de Jancsika keservesen sírt. mert a Pagájnak fáj a szuri, és minek kínozni, amikor így is szép...

A lepergő hónapok során sebtiben mosták, körömkefével, minek következtében egyre kopottabb lett, bár ronda csőrét az apának sikerült visszaragasztani.

Mindez semmit sem vont le a becséből, Jancsika továbbra is szerette, cipelte, etette, dajkálta. Ám az éjszakai körömkefés mosdatások már nem látszottak célravezetőnek, alapos, mosógépes rendbehozatalra volt szükség. De minden felnőtt tudta, a nagy madártest reggelre nem szárad meg, Jancsika zokogva fogja keresni az édes, pici Pagájt.

A szomszédokhoz ekkor hoztak egy újfajta mosógépet, amelyben szárítóprogram is működött.

Jómagam kértem a színevesztett, kopott, szutykos Pagájnak helyet, és alig másfél óra múlva teljesen szárazon kaptam vissza. Jókor. Kis gazdája nyugtalanul aludt, kereste, de félálomban nem tűnt fel neki, hogy ez egy illatos, tiszta Pagáj. Reggel azonban kérdőre vont:

- Hol volt az én kicsi madaram az éjszaka?

- Elment fürödni, de látod, visszatalált...

- Mert szeret engem! - szögezte le a tulaj. Aztán gondolkodva hozzáfűzte: - Tudom, te vitted mosdani, illatosítani. Köszönöm szépen. Este elviheted, és vele alhatsz. De csak egyszer!

Selmeczi Katalin

SZEPTEMBER A KÖNYVTÁRBAN

Kecskeméti művészek könyvillusztrációi - Damó István grafikái láthatók szept. 27- október 3-ig.

Szeptember 27. - Családi nap. Programok: Az egyéni tanulást segítő szolgáltatások a könyvtárban. Valamennyi szolgáltató egység bemutatja az egyéni tanulást, képzést, művelődést segítő szolgáltatásait.

Nemcsak a húszéveseké a NETvilág! A 45 éven felüliek megismertetése a számítógép és az Internet használatával.

Azonos eséllyel! A fogyatékkal élők és családtagjaik megismertetése a Katona József Könyvtár tanulást segítő speciális szolgáltatásaival.

Otthon vagyunk Európában! A könyvtár angol, német és francia gyűjteményének bemutatása, a nyelvtanulást segítő könyvtári szolgáltatások használatának segítése.

Ládajátékok. Olvasás-megértést segítő játékok és családi játszónap a Gyermekvilágban.

Az átverés

A pazar külsőségek között megrendezett esküvőjükön jómagam is ott virítottam. Szépek voltak, sugárzóan fiatalok, talán csak a szipogó örömanyák nem vették észre, hogy Zoltán mérhetetlenül unja az egészet.

A kecskeméti fiú egyéves intenzív előkészítő tanfolyam után került be a pesti egyetem orvosi karára. Nehezen ment neki a beilleszkedés, soknak ítélte a tanulnivalót is. A kollégiumi életet kifejezetten utálta, és az első félévet meglehetősen gyengén zárta le. Ebben az időben ismerte meg közelebbről csinos évfolyamtársnőjét, Veronikát. A pesti lány könnyen és jól tanult, fővárosi társaival ellentétben kedves volt a vidéki fiúval. Nyáron „véletlenül" Kecskeméten járt és beszaladt Zoltánékhoz, harmadmagával.

A második év végén Veronika állt elő az ötlettel: költözzön Zoltán hozzájuk, hely van bőven, így a kollégium díját is megtakaríthatja. Amikor a tizedék félévet lezárták, Veronika csaknem szabályosan megkérte Zolit, hogy vegye őt feleségül. A fiú a diplomaosztás utánra tolta az esemény idejét.

- Hogyan mászhatnék ki ebből? - kérdezte anyját, amikor hazajött.

- Sehogyan! - mondták a kecskemétiek. Azt mondtad: szereted, vele éltél, vele vizsgáztál, a legtermészetesebb, hogy feleségül veszed!

A dolog megtörtént, Veronika „summa cum laude", Zoltán „mite" minősítésű diplomájának átvétele után.

És ekkor váratlan dolog történt. A gyakorlatban bumfordi fiú kitűnően állta meg a helyét, Veronika meg botladozott, nem kedvelte az ismeretlen emberek rázúduló panaszáradatát hallgatni.

Zoltán beleszeretett a kórházi munkába, ezen belül a sebészet, az urológia érdekelte. Veronika őszintén reménykedett egy terhességben. Azt mondta, hogy akár zsinórban is jöhetnek a bambínók....

A fiatal férfi mind több ügyeletet vállalt, szabad idejében teniszezni, fallabdázni járt, hajnalonta Budán kocogott. Alig volt otthon. Összezördüléseik rendszeressé váltak, - Zoltán kevéske holmijával elköltözött Veronikáéktól. Az ifjú asszony minden eszközzel és praktikával vissza akarta hozni férjét, - hasztalanul.

Néhány év különélés után a kecskeméti család tagjai vetették fel: el kéne válniuk, hogy Veronika egy „családapának" való férfit találhasson. Zoltán elvetette az ötletet, úgy gondolta, ha feleségének erre az okmányra lenne szüksége, jelentkezne.

Veronika változatlanul gyermekre vágyott, orvosként csak helyettesítést vállalt körzeti rendelőkben. Abban hitt, hogy valamelyikükben „hiba van", ezért megkereste Zoltánt, arra kérve, hogy mintegy búcsúzásképpen egy neves, Pestre települt intézetben vizsgáltassák meg magukat mindketten.

Azután akár elválhatnak útjaik.

Zoltán megsajnálta a vézna asszonyt, akivel egyetemi évei alatt együtt élt, de már közömbös számára. Igen, gondolta, ezt akár illendőségből is megteszem!

A megjelölt időpontban szabadnapot vett ki, és becsülettel végigcsinálta a tízórás tortúrát. Végül úgy látta, hogy alaposan, mindenre kiterjedően foglalkozott vele az intézet erre szakosodott teamje, akik a vizsgált anyagokat le is fagyasztották. A férfin még átvillant, hogy mibe kerülhet egy szuper-alapos vizsgálatsor, de elhessentette a dolgot, nyilván van itt Veronikának ismerőse.

További bő másfél évig nem találkoztak, Zoltán és Veronika futottak a munka és a pénz után.

Ám ekkor Veronika leutazott Kecskemétre, Zoltán szüleihez. Szeretettel fogadták, meg kicsit értetlenkedve.

- Gratuláljatok nekem - mondta ebéd után -, hármas ikreim lesznek Zoltántól. A tizenegyedik beültetés végre megtapadt!

- Hogyan? - dadogott a kecskeméti család, - hiszen nem éltek együtt!

- Nem bizony, de ennek nincs jelentősége, mert amikor az intézetben jártunk, a vizsgálati célra vett anyagokat szakszerűen lefagyasztották és még jó néhány próbálkozásra elegendő lenne...

- És ha Zoltán nem jön vissza hozzád?

- A kicsi nő ekkor kihúzta magát, szinte megnőtt. - Ha nem jön vissza, hát nem jön. Én várok akármeddig. Persze szükségem lesz pénzre is. Annyira, amennyit a magyar törvények jogosnak ítélnek.

- Zoltán fizetésének a felére gondolsz, Veronika?

- Nem. A jövedelme ötven százalékára.

Három kicsi gyermekének...

- sel-

ACROPOLIS
INGATLANKÖZVETÍTŐ ÉRTÉKBECSLŐ IRODA
Kmét., Széchenyi tér 14.
(Északi térfal)
Ny.: H - P: 9-18 Szo: 9 - 12
Telefon: 76/482-449
Mobil: 06/30/445-8782
www.acropolisingatlan.hu

* INGATLANKÖZVETÍTÉS
* ÉRTÉKBECSLÉS
* ALBÉRLETKÖZVETÍTÉS
* JOGI ÜGYINTÉZÉS
* HITELÜGYINTÉZÉS

Marosvásárhelyen jót játszottak

A Marosvásárhelyi Napok egyik legsikeresebb programját a Várban a Kecskeméti Ifjúsági Otthon játszóházasai mutatták be, tucatnyi diák és felnőtt közreműködővel. A bábosokat Vass-Eysen Ábel „dobolta ki", mellette Szirtes Józsefné báb-pedagógus. Háttérben az önkormányzati delegációt vezető Sárközy István alpolgármester és Józsa Katalin, az Ifjúsági Otthon igazgatója.

Rehabilitációs centrum nyílik

Október elején nyílik a Bács-Kiskun Megyei Munkaügyi Központ Kecskeméti Kirendeltségén a Rehabilitációs Információs Centrum, amely a megváltozott munkaképességű ügyfelek részére nyújt komplex szolgáltatást. Mint Horgyienkó Éva rehabilitációs tanácsadó elmondta, a centrumot az elmúlt év tavaszán átadott Foglalkozási Információs Tanácsadó bázisára alapozva hozták létre. Az épületrész akadálymentesen elérhető, a mozgássérültek részére liftet is felszereltek.

A megváltozott munkaképességű, valamilyen fogyatékkal élő vagy egészségi problémákkal küzdő álláskeresők a munkaügyi központ valamennyi humánszolgáltatását igénybe vehetik a RIC-ben. Tájékozódhatnak a rehabilitációs foglalkoztatásban érdekelt cégek, szervezetek tipikus munkaköreiről, álláslehetőségekről. Internetezhetnek, jogi, képzési, foglalkozás-egészségügyi információkat kaphatnak, részt vehetnek egyéni és csoportos tanácsadáson. A centrumban életvezetési tanácsadással egybekötött fogadóórákat is tartanak majd, illetve konzultációkat szerveznek a rehabilitáció különböző részterületein működő szakmai, civil és foglalkoztató szervezetekkel.

A RIC a Klapka utca 34/b szám alatt található. Telefon: 486-588, 139-es vagy 122-es mellék. A mozgásukban korlátozottak vagy kerekes székkel közlekedők az oldalkapun juthatnak be az udvarra nyíló bejáratnál felszerelt lifthez. Érdemes előre telefonon egyeztetni az időpontot, hogy ne kelljen feleslegesen várakozni és elegendő idő jusson a beszélgetésre.

Új törvényeket hoz a parlament

Az MSZP Kecskemét városi szervezet agrár-és vidékpolitikai tagozata legutóbbi ülésének vendége volt **Pásztohy András** képviselő, az Országgyűlés Mezőgazdasági Bizottságának alelnöke. A találkozón **Kovács László** a Kunsági borvidéket ért fagykárokról tájékoztatta a résztvevőket. Mint mondta, a 25 ezer hektár ültetvényből 18 ezer hektáron 50 százalék feletti a kár. Az agrárkormányzat által ígért támogatás a veszteség 21 százalékát fedezné, ami jobb arány, mint tavaly volt - mondta Kovács László, csak legyen is meg rá a pénz. A tízmilliárd forint országos keretet nézve félő, hogy nem lesz.

Pásztohy András arról beszélt, hogy a magyar agrárgazdaság ma minden oldalról szorongatott helyzetben van. Ötven éve nem látott aszály, súlyos fagykárok, világpiaci dekunjunktúra, és túltermelés a nyugateurópai piacokon, ráadásul mindez az uniós csatlakozás küszöbén sújtja az ágazatot. A közeljövő feladatai közül a mezőgazdasági bizottság elnöke kiemelte a természeti károk enyhítése mellett az élelmiszertermelés szerkezetének átalakítását és az intézményrendszer fejlesztését az uniós követelményeknek megfelelően. Mint mondta, az Országgyűlés még ebben az évben mintegy 50 törvényjavaslatot, illetve módosítást tárgyal, amelyek több területen érintik a mezőgazdaságot.

Egy világhírű kecskeméti fotó „titkai"

Nemcsak a könyveknek van meg a maguk sorsa…

1962. augusztus 11-én hívatta Reile Géza, Kecskemét tanácselnöke a népművelési felügyelőt.

- Igazad volt, mégis csak kell valamilyen kulturális műsor az 1958 óta folyamatosan korszerűsített széktói stadion avatására.

Kilenc nap múlva néhány tánccsoport menettánccal indult a maratoni kaputól. Tízezernél többen tapsolták meg a látványt.

Nyers Rezső beszélt, utána a KSC bajnoki mérkőzésen négy gólt rúgott fővárosi ellenfelének.

Senki sem figyelt föl arra, hogy a lelátó előtt cigánytáncot bemutató Hirös Együttest félrehívta a nevezetes eseményen megjelent Tóth István fotóművész. Erős napsütésben diapozitív képeket készített fergeteges táncukról. A felvételnek Boszorkánytánc címet adta.

Alkotása 1966 szeptemberében, a londoni Fotográfia Szalonban óriási feltűnést keltett. A fénykép öt földrész nagy fényképészeti kiáltásainak slágere lett. Félszáz városban mutatták be Brazíliától Japánig, Luandától Volgográdig. Tóth István életművének egyik legsikeresebb alkotása hét díjat kapott, köztük, a Nemzeti Művészeti Alap nagydíját.

A most 80 éves Balázs Béla díjas, megyei művészeti díjas fotóművész, a világ számos reprezentatív fotóegyesületének tiszteletbeli tagja így emlékezett híres alkotására.

- Gyönyörű felhők voltak a stadion fölött. Megragadott a táncok viharzó lendülete. Csak olyankor alkalmazom a tónusmódosító technikákat, amikor a téma eredeti megjelenítésére nincs lehetőség, amikor a tartalom, a mondandót erősíti. Érzésem szerint a Boszorkánytánc képem erőteljes atmoszférája, sugárzása jól példázza a szolarizáció (az éles vonalakat elmosó, csak a feketét és fehéret meghagyó) helyes alkalmazását.

Kincses Károly, a Fotómúzeum igazgatója is nagy elismeréssel szólt a felvétel immár négy évtizedes diadalútjáról.

- Tóth István a stadioni táncot átalakította, átültette egy másik dimenzióba. Ennek következtében ez a kép soha többé nem egy konkrét eseményre, konkrét helyre, konkrét személyekre emlékeztet, hanem az egyediből eljutva az általánosba, a minden érzékünket felkavaró, már-már valószínűtlen lendületű, indulatú TÁNCOT idézi.

Heltai Nándor

Az írásbeliség világnapján

A Kecskeméti Főiskola, a Magyar Olvasás Társaság és a Katona József Megyei Könyvtár az írásbeliség világnapja alkalmából konferenciát rendez Kecskeméten, szeptember 5-6-án. A tanácskozás a gyerkek helyes szocializációjában nagyon fontos mesék szerepével, az olvasásfejlesztés és az anyanyelvoktatás problémáival foglalkozik.

A Halasi út melletti lovastanyán
boxos istállóban lótartást vállalunk
Alap- és felsőbb szintű kiképzés
Lovaglás oktatása, lovagoltatás
Hobbilovak tartása kedvezményes áron
FLINTA-MAJOR
Helvécia-Matkó 5.
Tel.: 76/709-908 mobil: 20/54 04 227

Hirdetését megjelentetheti a Köztér-ben!
Kecskemét, pf.: 483
tel-fax:76/410 260

Grafika, szobrászat, arculat és látványtervezés, építészeti tervezés.
Címerek, cégérek, emblémák, plakettek tervezése és kivitelezése.
Tűzzománcok, plasztikák, külső-belsőtéri, építészeti alkalmazása.
Rajzos várostérképek készítése.
6000 Kecskemét Erdő u. 18.
Balanyi Stúdió
telefon és fax: 76/494-545
Mobil: 20/3389 911

Lapunkat keresse a közintézményekben, valamint megrendelheti a szerkesztőség címén, telefonján.

AUTÓGÁZTÖLTŐ állomás
a régi 5-ös úton
az Aranyhegyi Csárdával szemben
07-19 óráig
várják az autósokat
Vasárnap szünnap

Köztér
Kecskeméti és Duna-Tisza közi közéleti lap
Alapította:
Kerényi György
A szerkesztőség címe:
6000 Kecskemét, Ceglédi út 38.
Pf.: 483
tel-fax: 76/410 260, 485-720
este: 76/48-23-23
E-mail:
kozter.kecskemet@axelero.hu
Főszerkesztő:
Nagy Mária
Főmunkatárs:
Magyar Ágnes, Kada Erika
Támogatóink:
Bács-Kiskun Megyei Önkormányzat, Kecskemét Önkormányzatának Kulturális és Turisztikai Bizottsága, Autóüveg Kft, és még többen
Kiadja a Köztér Kulturális Egyesület
Felelős kiadó: Kerényi György
ISSN 1418-9712
Nyomtatja:
Magyar Hivatalos Közlönykiadó Lajosmizsei Nyomdája
Felelős vezető:
Burján Norbert igazgató
Táskaszám: 03/1798